

SCHOOLWERKPLAN

BOLLEKENSSCHOOL

Inhoudsopgave

VOORWOORD.....	5
1.PEDAGOGISCH PROJECT VAN HET ONDERWIJS – STAD GENT	6
2.PEDAGOGISCH PROJECT VAN DE SCHOOL	7
2.1 Missie.....	7
2.2 Inleiding.....	7
2.3 Situering, structuur en niveaugroepen van en binnen de school	7
2.4 De school in cijfers.....	10
2.5 Pedagogisch, opvoedkundig en maatschappelijk gehanteerde principes	14
3.Schoolniveau: INHOUDELIJKE STRUCTUUR VAN DE SCHOOL	17
3.1 Synergieën als hefboom	17
3.2 Kernteam.....	18
3.3 Plenaire vergadering	19
3.4 Inhoudelijke vergadering.....	19
3.5 Inhoudelijke werkgroepen (ad hoc)	19
3.6 Zelfsturende teams (structureel)	20
3.7 Extern zorgteam	20
3.8 Intern zorgteam.....	20
3.9 Ondersteuningsteam.....	21
3.10 Klasbesprekingen.....	22
3.11 Eindklassenraad.....	22
3.12 Multi Disciplinair Overleg (MDO)	23
3.13 Zorgbeleid voor de startende leerkrachten	24
3.14 Zorgbeleidsplan	24
4.PERSONEEL/PLANNING/AFSPRAKEN OP SCHOOLNIVEAU	24
4.1 Personeelsformatie	24
4.2 Uurroosters	25
4.3 Dagindeling.....	26
4.4 Vervangingsbeleid	26
4.5 Toezichten	27
4.6 Jaarplanning	28
4.7 Actieplan Bollekensschool 2013 – 2018 ; 2018 – 2023 en 2023-2028.....	28
4.8 Meter –en peterschap.....	32
4.9 Aanvangsbegeleiding.....	33
4.10 De schoolcultuur	33
5.Schoolniveau: REGLEMENTEN.....	37

5.1 Reglement Stedelijk Onderwijs Stad Gent	37
5.2 Intern reglement Bollekensschool	37
6. Klasniveau: HUISWERKBELEID	38
6.1 Eerste graad.....	38
6.2 Tweede graad	39
6.3 Derde graad.....	39
7. EVALUATIE	40
7.1 Algemeen.....	40
7.2 Eerste graad.....	40
7.3 Tweede graad	41
7.4 Derde graad.....	42
7.5 Rapporten.....	43
8. Klasniveau: ONDERWIJSTIJD/LESSENROOSTER.....	49
8.1 Onderwijstijd voorstel OVSG	49
8.2 Onderwijstijd Bollekensschool	50
8.3 Facultatief vreemdetalenonderwijs	50
8.4 Actieplan laattijdig aanwezig op school	51
8.5 Samenstelling van de klassen en de niveaugroepen.....	55
9. Klasniveau: leergebiedoverschrijdende eindtermen en lesdoelen.....	58
9.1 “Leren leren”	58
9.2 Sociale vaardigheden	58
9.3 Digitale geletterdheid.....	58
10. METHODES	59
10.1 Nederlands: Verrekijker	59
10.2 Nederlands: Ik lees met hup & aap (1e leerjaar)	60
10.3 Frans: Passepartout.....	61
10.4 Ik en de wereld : Wouw en Fluo.....	63
10.5 Wiskunde: Kadet.....	66
Diabolo	66
Directe instructie	67
Verlengde instructie	67
Het differentiatieprincipe.....	67
Het oefenprincipe.....	67
Het herhalingsprincipe	67
Het CSA-model	67
Bewegend leren.....	67

10.6 Schrijven: Karakter	69
10.7 Kunst en cultuur	70
10.8 Leren Leren: Leerladders.....	71
11.LEVENSBESCHOUWELIJKE VAKKEN	72
11.1 Inspecteur-adviseurs	72
11.2 Niet-confessionele zedenleer.....	73
11.3 Rooms-katholieke godsdienst	73
11.4 Islamitische godsdienst	75
11.5 Orthodoxe godsdienst.....	75
11.6 Protestantse godsdienst.....	76
11.7 Inter-levensbeschouwelijke samenwerking.....	76
12.ANDERSTALIGE NIEUWKOMERS.....	80
13.Klasniveau: PEDAGOGISCHE UITSTAPPEN en geïntegreerde werkweken	81
13.1 Pedagogische uitstappen	81
13.2 Geïntegreerde werkweken.....	81
13.3 Thuisblijvers.....	82
14.BIJSCHOLINGEN VAN HET ZORGTEAM	82
15.ZORGBELEID	95
16.INVENTARIS	95
17.Centrale examenschool.....	100
18.Samenwerking met de kleuterschool Ter Leie en De Bollekens	100
19.Onderwijs Loopbaan Begeleiding (OLB).....	101
20.iPad op school	102
21.Gezondheidsbeleid.....	102
21.1 Zwemmen op school	103
21.2 Actieplan zware boekentassen.....	104
VOETNOTEN	108
REFERENTIES.....	108

VOORWOORD

De school heeft duidelijke structuren en kaders werden ontplooid. Deze organisatievorm staat aan de hand van heel wat werkgroepen en zelfsturende teams borg voor het bewaken en het verder uitbouwen van de kwaliteit van het gegeven onderwijs en de interne kwaliteitszorg.

Er werd vorm gegeven aan het schoolwerkplan sinds begin 2013. Actueel werd het schoolwerkplan onderworpen aan een grondige controle. Deze controle moet ervoor zorgen dat alle items binnen het schoolwerkplan up-to-date zijn.

Het document dient als leidraad voor de werking van de Bollekensschool. Daarom is het van cruciaal belang dat elke belanghebbende van de school voeling heeft met het schoolwerkplan. Omwille van deze reden is enerzijds de uitwerking van het schoolwerkplan van cruciaal belang en wordt dit plan anderzijds continu bijgewerkt door de werkzaamheden van het ganse team. Via heel wat werkgroepen wordt voor een grote mate van eigenaarschap gezorgd bij het personeel. Ook de ouders dienen continu de kans te hebben om dit document te consulteren. Daarom wordt het document via de webpagina ter beschikking gesteld van alle belanghebbenden.

Het schoolwerkplan is een praktisch werkstuk voor iedereen die betrokken is bij de school. Het biedt een duidelijk referentiekader voor alle activiteiten die binnen en buiten de school worden georganiseerd.

Het dient tevens als fundament om op regelmatige basis aan zelfreflectie te doen. Derhalve is het schoolwerkplan een dynamisch werkstuk, dat jaarlijks zal bijgewerkt worden, dit volgens de noden en nieuwe uitdagingen waarvoor de school wordt geplaatst.

1. PEDAGOGISCH PROJECT VAN HET ONDERWIJS – STAD GENT

Het Openbaar Onderwijs ingericht door de Stad Gent is een product van de fundamenteel democratische overtuiging dat verschillende opvattingen over mens en maatschappij in een gemeenschap naast mekaar moeten kunnen bestaan en dat elk lid van die gemeenschap deel moet kunnen hebben aan de besluitvorming.

De onderwijsinstellingen zullen zelf het democratisch gedachtegoed bevorderen. Zij zullen middelen creëren opdat iedereen aan de besluitvorming zou kunnen deelnemen. De school zal zelf ook een samenleving moeten zijn waarin democratisering, gelijkwaardigheid en openheid bestaan.

Het Openbaar Onderwijs ingericht door de Stad Gent heeft tot doel de jongeren te begeleiden bij hun groei naar volwassenheid en burgerzin. Hierbij moet de verstandelijke, emotionele, morele, sociale, creatieve en lichamelijke ontwikkeling harmonisch aan bod komen.

Het onderwijs ingericht door de Stad Gent behoort tot het officieel neutraal onderwijs. De stedelijke onderwijsinstellingen zijn de dragers van belangrijke waarden. Zij eerbiedigen het historisch erfgoed van de gemeenschap alsmede alle filosofische of godsdienstige opvattingen van de ouders en hun kinderen. Ze moedigen de dialoog aan, indoctrineren niet en bestrijden elk vooroordeel. Ze confronteren uiteenlopende opvattingen. Ze dragen bij tot de kritische en creatieve integratie van de jongeren in de multiculturele maatschappij. Ze willen hun leren samenwerken en samenleven in harmonie. Ze willen de leerlingen in staat stellen zin te geven aan hun leven.

Het Openbaar Onderwijs ingericht door de Stad Gent betracht sociale rechtvaardigheid. Het streeft naar de optimale ontplooiing van eenieders aanleg en mogelijkheden. Het houdt daarbij rekening met de verschillen tussen de leerlingen. Het bestrijdt maatschappelijke ongelijkheden, opdat iedereen reëel gelijke kansen zou krijgen.

Elke school realiseert die doelstellingen aangepast aan de eigenheid van haar leerlingen.

(Goedgekeurd als Opvoedingsproject van het Openbaar Onderwijs – Stad Gent door de gemeenteraad in zitting van 17 februari 1992).

2.PEDAGOGISCH PROJECT VAN DE SCHOOL

2.1 Missie

De bestaansreden van de school situeert zich in het aanbieden van onderwijs dat garant staat voor het bereiken van de eindtermen en dat continu effectief en efficiënt inspeelt op de individuele noden van elk kind.

2.2 Inleiding

Het onderwijs dat binnen de school wordt aangeboden past in het kader van richtlijnen, vastgelegd en goedgekeurd door de gemeenteraad in een door haar erkend pedagogisch project.

Het pedagogisch project van de school is een verduidelijking van wat de school op het vlak van onderwijs en opvoeding wenst te bereiken en hoe de school haar werking daarop afstemt. Het is een algemeen kader waarin een visie wordt vastgelegd omtrent waarden, normen en doelen van de school.

Het pedagogisch project, eigen aan de school, vormt de kern van het schoolwerkplan. Het betreft een dynamisch project dat continu inspeelt op de evolutie van mens en maatschappij.

Aan de hand van dit pedagogisch project profileert de Bollekensschool zich als een gewone lagere school binnen een stedelijke context. Dit profiel kan enerzijds een leidraad zijn voor ouders met betrekking tot de schoolkeuze en kan anderzijds dienen als discussietekst voor alle stakeholders van de school.

Iedereen die betrokken is bij de begeleiding van de kinderen in de Bollekensschool, aanvaardt onvoorwaardelijk dit pedagogisch project. Alle leerkrachten zullen het pedagogisch project onderschrijven en uitdragen. Van hen wordt steeds verwacht dat zij onderwijs bieden volgens de richtlijnen van dit pedagogisch project.

2.3 Situering, structuur en niveaugroepen van en binnen de school

OK: ontwikkeling en stimuleren (passende begeleiding/gelijke onderwijskansen, positief omgaan met diversiteit, uitdagende/haalbare doelen), kwaliteitsontwikkeling (vertrekkende van de lerende), context en input (infrastructuur, kenmerken lerende), beleid (vormgeven aan cultuur en structuur), resultaten en effecten (inzetten op talenten), beleid (personeel en professionalisering)

De school behoort tot het officieel gesubsidieerd onderwijsnet. Het gemeentebestuur van de stad Gent vormt de inrichtende macht bij monde van de burgemeester en zijn schepencollege. Beslissingen inzake gemeentelijk onderwijs, rekening houdend met de geldende onderwijswetgeving, behoren tot de bevoegdheid van de gemeenteraad.

Het gemeentebestuur, als inrichtende macht van onderwijs, heeft dus een autonomie inzake vormgeving en inhoud van haar gemeentelijk onderwijs.

Als openbare instelling staat de school open voor alle kinderen, welke ook de levensopvatting van de ouders is.

De vrije keuze van de cursus godsdienst of niet-confessionele zedenleer is gewaarborgd.

Het onderwijs in de school legt de basis voor het volgen van aansluitend secundair onderwijs. De school is gelegen aan de Neermeerskaai 2 te Gent. Ze ligt in een groene zone aan de rand van de stad. De populatie bestaat uit zowel kinderen uit de onmiddellijke schoolomgeving als kinderen uit de brede rand rondom Gent. In de nabije omgeving van de school zijn heel wat appartementen gelegen die nauw gelieerd zijn aan het sociaal woonbeleid. Een van de gevolgen hiervan is dat de schoolpopulatie enerzijds voor negentig procent bestaat uit kinderen van vreemde herkomst en anderzijds beantwoorden ongeveer eenenzestig procent van de leerlingen aan de Sociaal Economische Status indicatoren. Volgens de “Lokale Inburgerings –en Integratiemonitor Gemeente Gent” is er binnen Gent sprake van veertig procent personen van vreemde herkomst. De school tracht, rekening houdend met de geografische ligging, een afspiegeling te zijn van de onmiddellijke schoolomgeving.

De Bollekensschool is een lagere school voor kinderen van 6 tot 12 jaar. De school werkt volgens het jaarklassensysteem. Vanaf het schooljaar 2013/2014 worden er drie of vier klassen ingericht in het eerste leerjaar. In onderling overleg tussen de zorgcoördinator, leerkrachten van het eerste leerjaar, het kernteam en de directeur werd beslist om in te zetten op klasoverschrijdende differentiatie. De leerlingen worden gedurende de maanden september en oktober getest en geobserveerd door de klastitularis en de SES-leerkracht. Op basis van de verzamelde gegevens worden de leerlingen voor het leergebied ‘Nederlands’ en ‘wiskunde’ mogelijks ingedeeld in verschillende niveaugroepen. Bij de indeling wordt ook rekening gehouden met het welbevinden van elk kind. Deze indeling gebeurt na de kerstvakantie. Na de herfstvakantie begint wel reeds de werking voor leerlingen met extra noden. Deze groep wordt begeleid door de SES-leerkracht. De drie of vier klastitularissen nemen elk hun eigen niveau. Deze groepen worden begeleid door een SES-leerkracht. In de niveaugroepen worden de vaste methoden als een leidraad gebruikt. In het tweede t.e.m. vierde leerjaar bestaan er twee/drie klassen. Voor Nederlands en wiskunde wordt er een derde/vierde groep opgericht. In het tweede t.e.m. vierde leerjaar starten de niveaugroepen begin oktober. In het eerste leerjaar is dit enerzijds niet mogelijk omdat de school geen kleuterafdeling heeft, waardoor zij de beginsituatie nog dient in te schatten. Anderzijds is het opportuun om de jonge kinderen van het eerste leerjaar eerst een stevige band te laten opbouwen met hun klasleraar (c.q. nastreven van een veilig leef- en leerklimaat).

In het vijfde en zesde leerjaar wordt er gedifferentieerd a.d.h.v. co-teaching. De leerlingen kunnen er in kleine groepjes werken op hun niveau en tempo. Voor de leerlingen met extra zorgnoden is er ook een SES-leerkracht die hen ondersteunt.

Leerlingen met een IHP kunnen leerjaaroverschrijdend aansluiten bij de niveaugroepen voor de vakken Nederlands en wiskunde.

Met de nabijgelegen kleuterschool Ter Leie en De Bollekens wordt één entiteit gevormd voor de inschrijvingen. Dit betekent dat jaarlijks ongeveer 60 procent van de kleuters doorstroomt uit deze kleuterscholen.

De horizontale en verticale samenhang (figuur 1) wordt nagestreefd door ruim overleg tussen alle onderwijsbetrokkenen binnen de school. De horizontale samenhang wordt grotendeels bereikt door het gelijklopende agenda van de verschillende parallelklassen.

De horizontale en verticale samenhang wordt tevens bereikt door het gebruik van dezelfde leermethoden. Daarnaast worden de activiteiten, zoals pedagogische uitstappen, op elkaar afgestemd voor de ganse school.

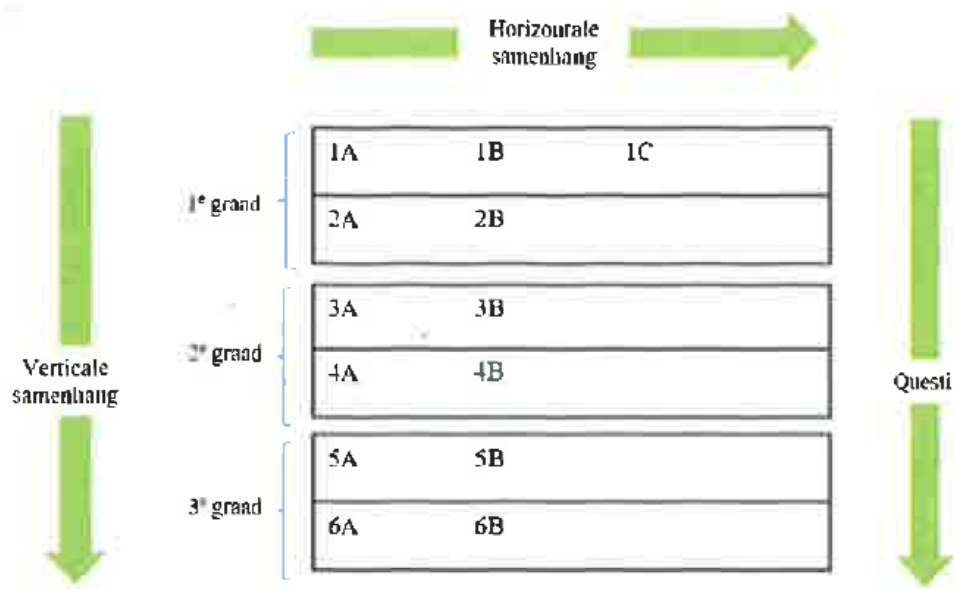
Bovendien hebben de verschillende elektronische platforms een ondersteunende werking. Enerzijds is er 'Questi' als leerlingvolgsysteem. Het leerlingvolgsysteem werd nieuw ingevoerd bij aanvang van het schooljaar 2017/2018. Binnen de school zijn er verschillende ankerpunten aanwezig zodat het systeem correct wordt gebruikt (Isabelle Aubert: zorgmodule; Nele Wybo: agenda en lesfiches, zorgmodule en implementatie vanuit Wis@; Ann Temmerman: rapporten en inschrijvingen)

Schooleigen visie

De Bollekensschool, gelegen in een groene omgeving aan de rand van Gent, biedt kwalitatief basisonderwijs voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Als deel van het officieel gesubsidieerd onderwijsnet en onder de bevoegdheid van het Gentse gemeentebestuur, streeft onze school ernaar een inclusieve gemeenschap te zijn die openstaat voor alle kinderen, ongeacht de levensopvatting van hun ouders. Wij garanderen de vrije keuze tussen godsdienst en niet-confessionele zedenleer en leggen een stevige basis voor voortgezet secundair onderwijs.

Een centrale pijler van onze onderwijsaanpak is het werken in niveaugroepen voor de vakken wiskunde en Nederlands. Dit stelt ons in staat naadloos in te spelen op het individuele niveau van elk kind, waardoor wij een gedifferentieerde leerervaring bieden die kinderen stimuleert om op hun eigen tempo en volgens hun eigen capaciteiten te leren, met extra ondersteuning waar nodig.

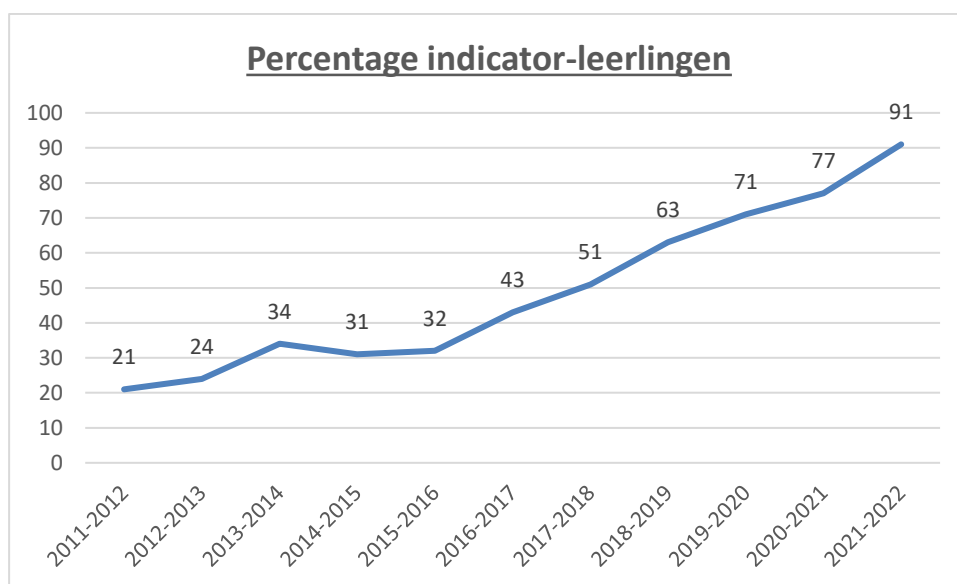
Onze schoolpopulatie weerspiegelt de diversiteit van onze stad, met een sterke vertegenwoordiging van kinderen van verschillende herkomsten, mede dankzij onze nabijheid tot sociale woonprojecten. Wij geloven in het nauw samenwerken met nabijgelegen kleuterscholen en andere onderwijsinstellingen om een vloeiende overgang en consistente onderwijservaring te garanderen. Ons doel is om door middel van overleg en samenwerking binnen de school en met externe partners, een veilig en stimulerend leeromgeving te bieden waarin elk kind kan bloeien.

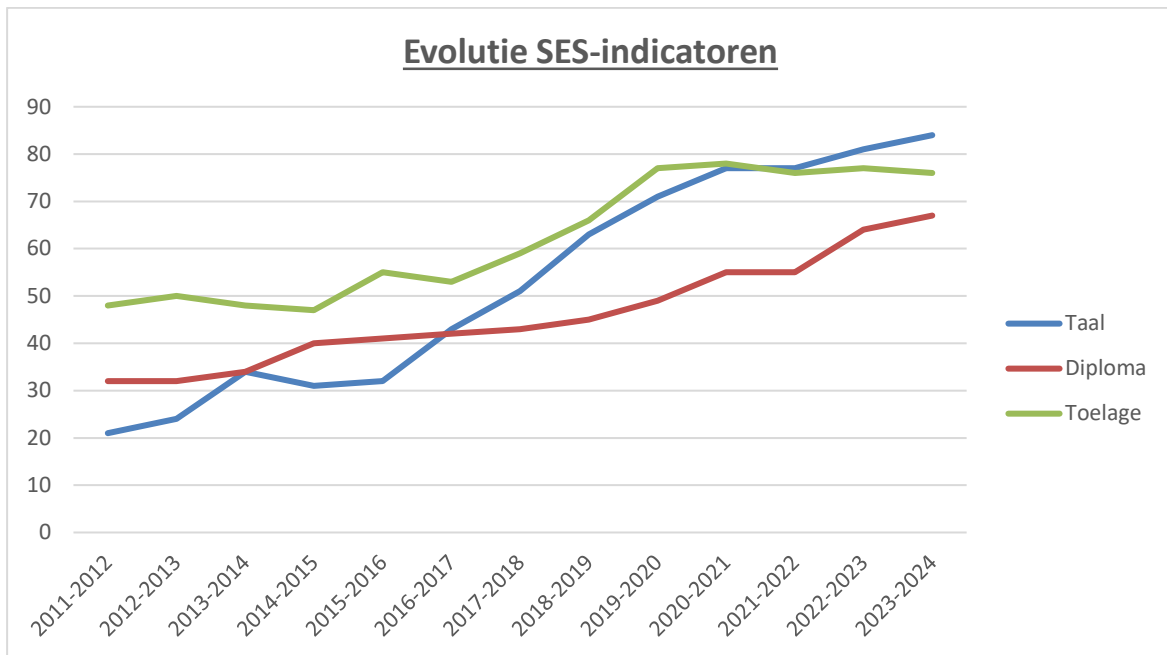
**BEREIKEN VAN DE FEDERAAL VASTGELEGDE EINDTERMEN
BASISONDERWIJS**

2.4 De school in cijfers

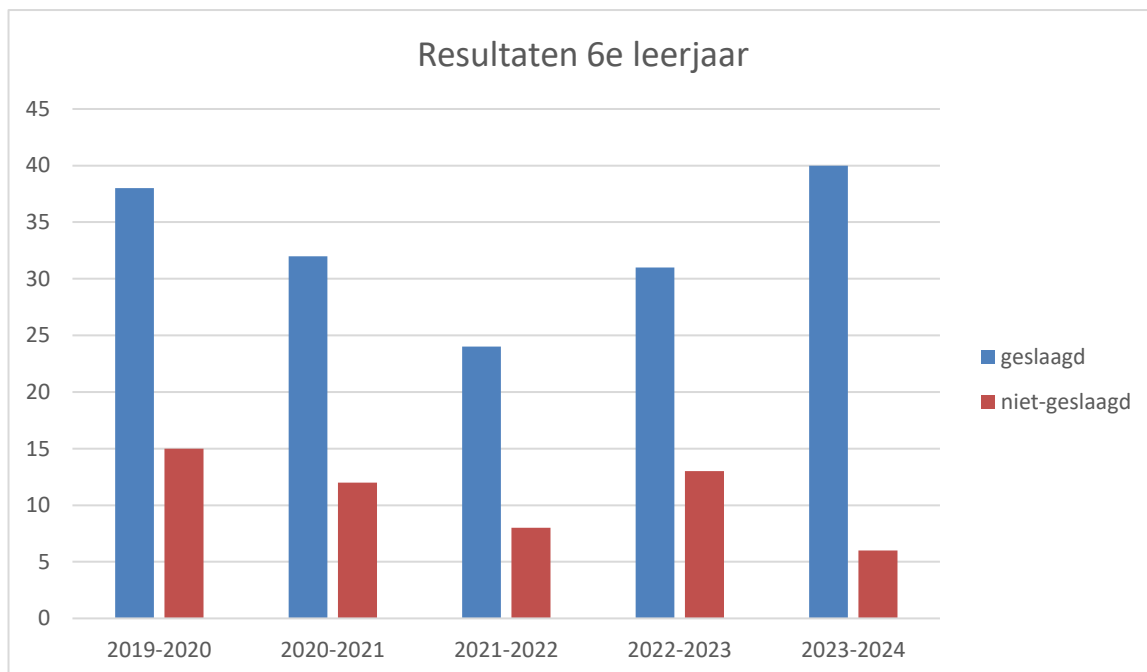
2.4.1 Evolutie van het aantal indicator-leerlingen

2.4.2 Evolutie van het aantal indicatorleerlingen

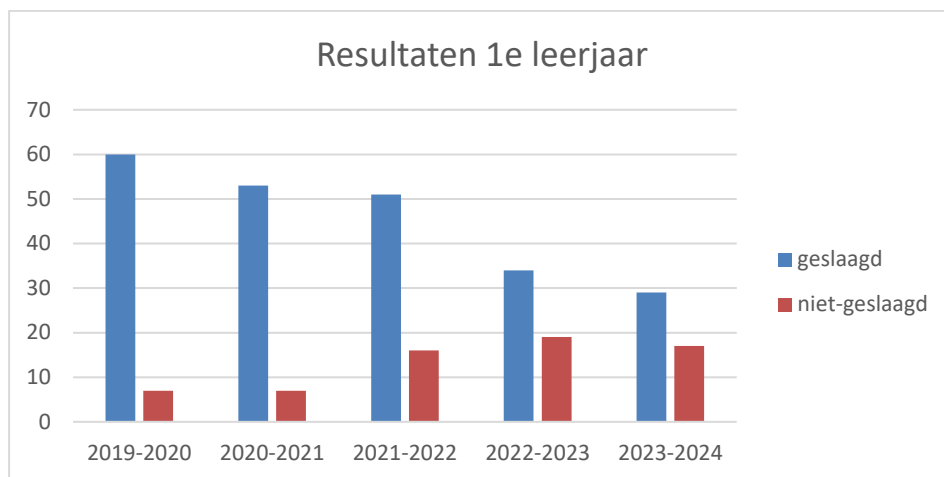

2.4.3 Output: Uitgereikte getuigschriften van het basisonderwijs

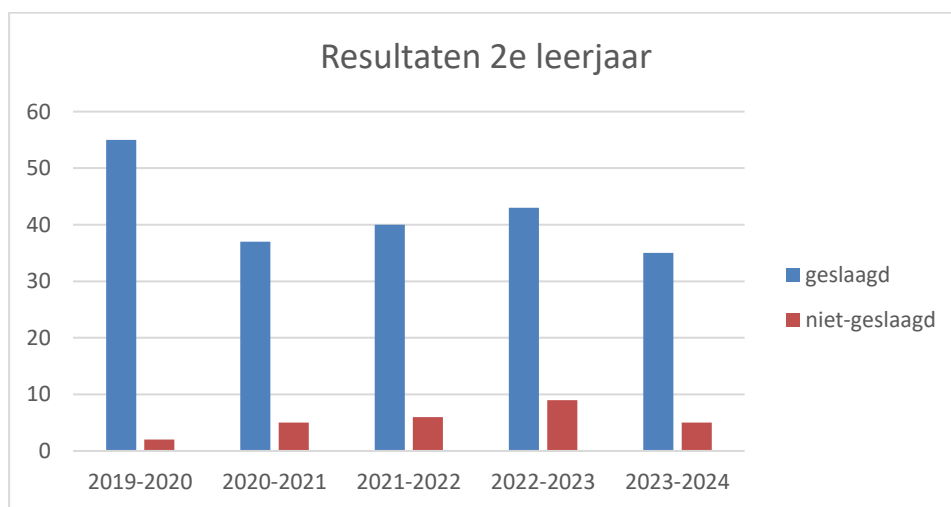

2.4.4 Doorstroom schoolintern

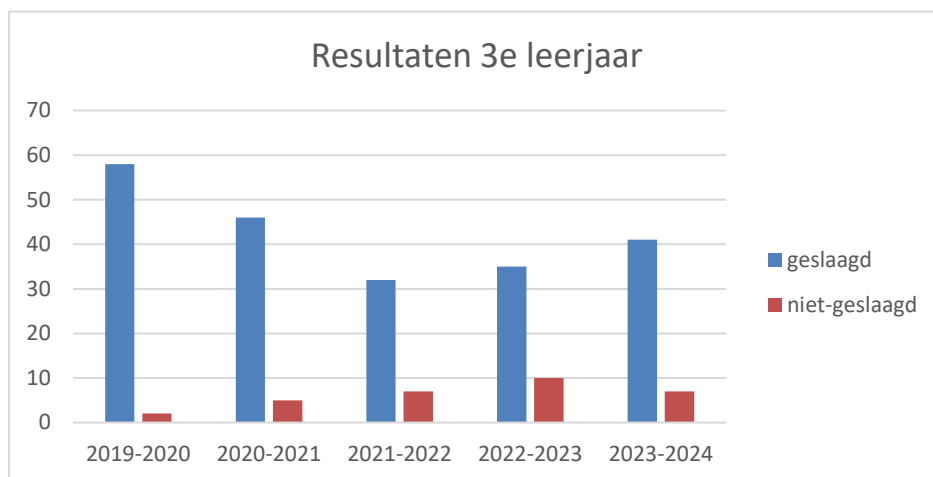
Eerste leerjaar

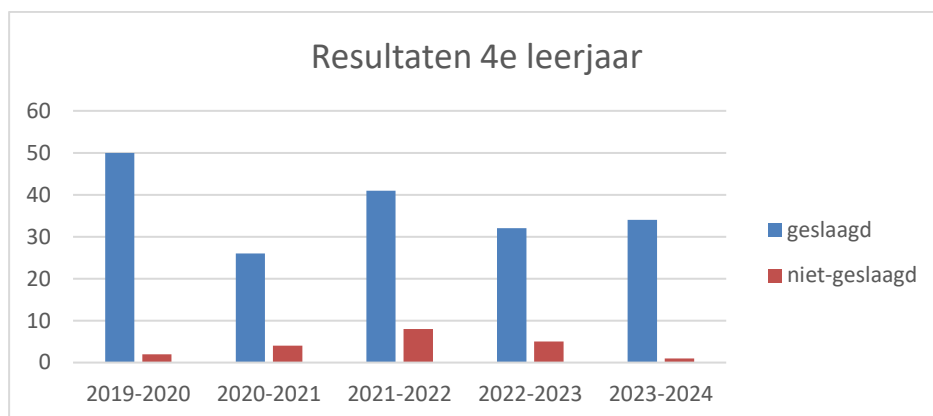
Tweede leerjaar

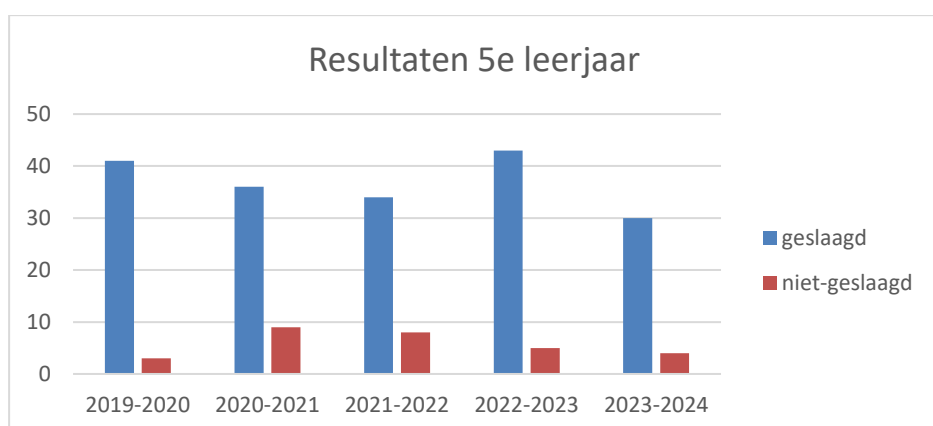
Derde leerjaar

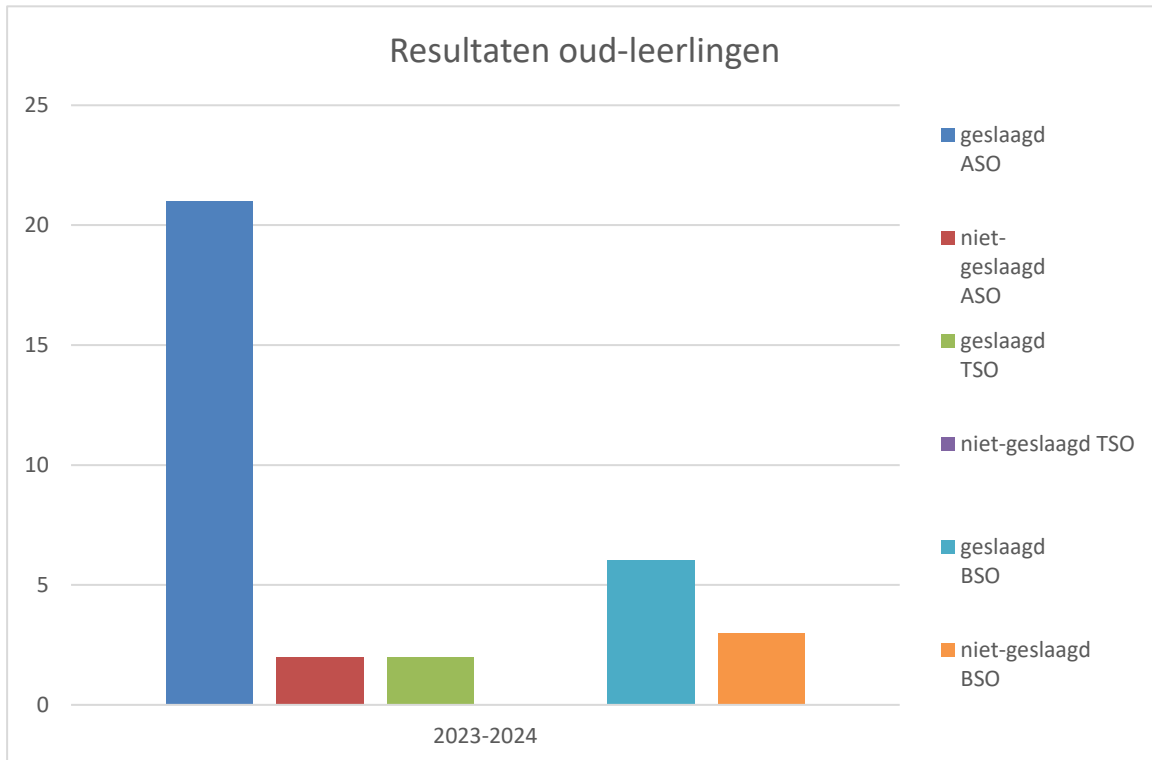
Vierde leerjaar

Vijfde leerjaar

2.4.5 Resultaten in secundaire school

2.5 Pedagogisch, opvoedkundig en maatschappelijk gehanteerde principes

De school volgt de goedgekeurde leerplannen van het OVSG (Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse gemeenschap). Deze zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de eindtermen van het basisonderwijs.

De school heeft een dynamische cultuur, die voortdurend inspeelt op de tendensen binnen de samenleving.

De school houdt rekening met de steeds groeiende multiculturele samenleving. Zij tracht tijdens haar werking maximaal in te spelen op deze nieuwe uitdagingen om zo absolute kansen te bieden aan elk kind. Een van de bijhorende grondprincipes is dat elk kind tegelijk uniek en gelijkwaardig is.

Bijhorende attitudes waarop wordt ingezet zijn onder andere: verdraagzaamheid, respect, openheid en neutraliteit (eerbied voor filosofische, ideologische en godsdienstige opvattingen).

2.5.1 De school beoogt een totale ontwikkeling van de aan haar toevertrouwde kinderen.

- ✓ Eerbiedigen van eigenheid en keuzes;
- ✓ Ontdekken en ontplooien van talenten;
- ✓ Aanvaarden van beperkingen;
- ✓ Voldoen aan de basisbehoeften;
- ✓ Bieden van kansen en uitdagingen;
- ✓ Levenslang leren;
- ✓ Mondigheid en toepassen van algemene communicatievormen;
- ✓ Intellectuele, emotionele en ethische bewogenheid;
- ✓ Ecologisch verantwoord leven;
- ✓ Aanscherpen van motorische vaardigheden;
- ✓ Aannemen van een positieve, kritische houding.

2.5.2 De school stimuleert op krachtige wijze de sociale competenties van elkeen. Hierbij begint iedereen die deel uitmaakt van het schoolgebeuren bij zichzelf.

- ✓ Fundamenteel zelfvertrouwen;
- ✓ Positief zelfbeeld;
- ✓ Intrinsieke en extrinsieke motivatie;
- ✓ Zelfstandigheid;
- ✓ Creatief en probleemoplossend denken en handelen;
- ✓ Conflictoplossende houding;
- ✓ Nastreven van sociale rechtvaardigheid;
- ✓ Respect en beleefdheid;
- ✓ Stiptheid;
- ✓ Eerlijkheid;
- ✓ Hoffelijkheid;
- ✓ Vriendelijkheid;
- ✓ Empathisch vermogen;
- ✓ Opkomen voor de eerbiediging van de Universele Rechten van de Mens;
- ✓ Positieve omgang met diversiteit (gender, werktempo, intellectuele capaciteiten, herkomst,...)

Kinderen met specifieke cognitieve, medische, sociale en/of emotionele noden worden op aangepaste wijze ondersteund. Gerichte acties hieromtrent staan uitgeschreven in het zorgbeleid op het niveau van de school, leerkracht en leerling.

- ✓ Reflectiemomenten;
- ✓ 5-vingerregel;
- ✓ Kringgesprekken;
- ✓ Werken aan sociale vaardigheden.

De overgang van de kleuterschool naar de lagere school wordt dermate georganiseerd dat alle kinderen zich veilig en geborgen voelen. De kinderen van het eerste leerjaar eten 's middags in een rustige omgeving. De kinderen uit het eerste en tweede leerjaar spelen op een aparte speelplaats. Tevens zitten het eerste en tweede leerjaar geografisch gehuisvest in dezelfde gang. De samenstelling van de eerste leerjaren gebeurt enerzijds op basis van informatie aangereikt door de kleuterschool. In functie hiervan worden op het einde van het schooljaar gerichte “overdracht-gesprekken” gevoerd tussen de kleuterleiders van de schoolverlaters, de zorgcoördinator van de kleuter- en lagere school en de klastitularissen van het eerste leerjaar. De beginsituatie van de leerlingen wordt in kaart gebracht door verschillende partijen. Enerzijds worden er SALTO-testen afgenomen door de SES-leerkracht. Anderzijds staat de klastitularis in voor de eerstelijnsobservatie. Indien het kind ondanks de klasoverschrijdende aanpak en de afstemming van het onderwijsgebeuren op zijn of haar noden onvoldoende gewapend is om de lessen te verwerken, zal er samengewerkt worden met ouders, CLB en zorgcoördinator van de school, teneinde een adequate oplossing te vinden in het belang van het kind.

2.5.3 Algemene doelstellingen binnen het onderwijsproces

- ✓ Continuïteit en transparantie in de begeleiding van de kinderen;
- ✓ De federaal bepaalde eindtermen worden nagestreefd;
- ✓ Consequent gedrag van elke opvoedkundige medewerker;
- ✓ Horizontale en verticale samenhang in de leerstof;
- ✓ Inspelen op ervaringen, interesses, talenten en tempo;
- ✓ Variatie, klasgebonden differentiatie en leerjaaroverschrijdende differentiatie;
- ✓ Aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen en de actualiteit;
- ✓ Eenduidige evaluatie en rapportering van de ontwikkeling van elk kind;
- ✓ Handelingsgerichte opvolging van het kind, gedurende de ganse schoolloopbaan (a.d.h.v. “Questi”);
- ✓ Inzetten op het toepassen van de verworven competenties op verschillende terreinen.

Binnen de onderwijskundige wereld staat levenslang leren buiten discussie. Elke medewerker zet in op het continu ontwikkelen van zichzelf. Tevens betaamt het elke medewerker steeds op de hoogte te zijn van de actualiteit en veranderende trends in de samenleving.

De school zet in op de kennis die aanwezig is binnen de organisatie. Alles wordt in het werk gesteld om kennisuitwisseling te bevorderen. Dit wordt voornamelijk bewerkstelligd door de werking binnen inhoudelijke groepen/zelfsturende teams (zie rubriek 3.1. “synergieën als hefboom”). Er wordt ook ingezet op interne en externe bijscholing. De interne bijscholing gebeurt aan de hand van interne pedagogische studiedagen en overdracht van informatie door leerkrachten die een externe bijscholing volgden.

Deelname aan na- en bijscholing wordt steeds georganiseerd in functie van de noden van de school en met de nodige zorg voor het intact blijven van de schoolgebonden organisatie.

Daarnaast bestaat er een nauwe samenwerking met de Pedagogische Begeleidingsdienst. De school stelt zich tevens op met een open vizier. Bijgevolg wordt af en toe aan benchmarking gedaan.

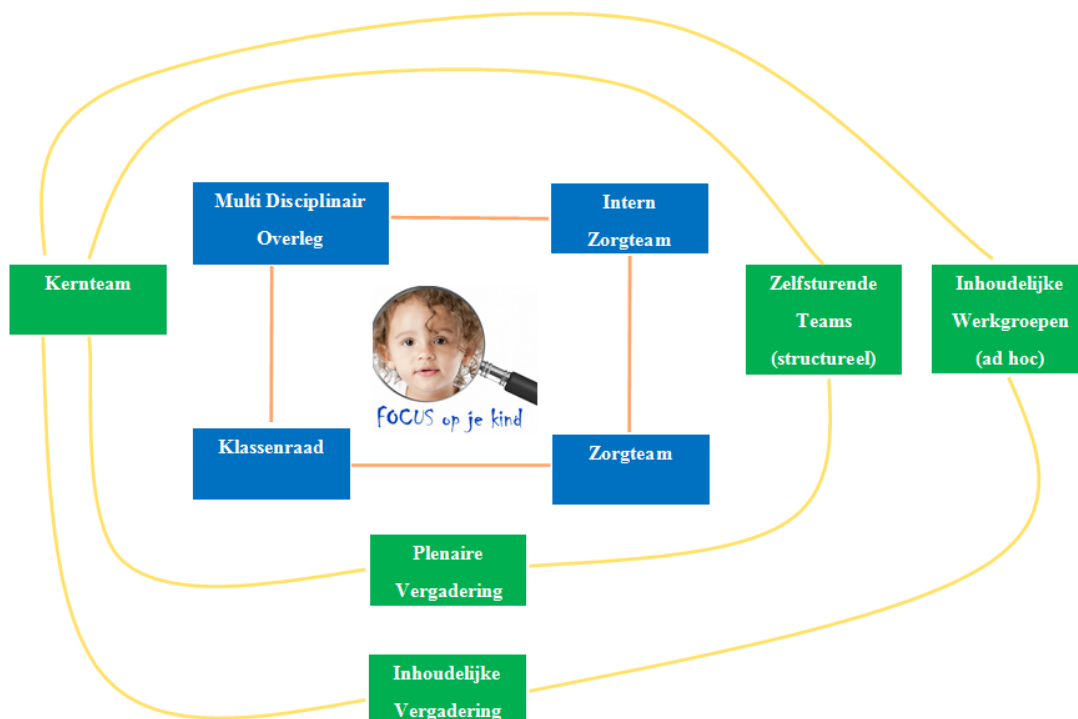
“De school stelt zichzelf steeds terug in vraag”

3.Schoolniveau: INHOUDELIJKE STRUCTUUR VAN DE SCHOOL

3.1 Synergieën als hefboom

De school wenst als één team de inhoudelijke werking uit te bouwen en op elkaar af te stemmen. Om dit proces gestructureerd te laten verlopen werd er gekozen voor een uitbouw van degelijke, transparante en tevens duidelijke overlegorganen. Een team van betrokken mensen kan in tegenstelling tot één willekeurig teamlid beter inspelen op de noden van de school.

3.2 Kernteam

De hoofdtaak van het kernteam bestaat uit het voorop stellen van beleidspunten en thema's in het kader van pedagogische issues. Zij neemt tot één van haar hoofddoelen het omzetten van de beleidspunten in prioriteitspunten en ziet zij toe op de vooruitgang van het proces om de vooropgestelde doelen te bereiken. Er worden tevens voorstellen en ideeën geformuleerd, die nadien kunnen uitgewerkt worden in samenspraak met alle relevante personen.

Het kernteam is ook verantwoordelijk voor het opstellen van de meerjarenplanning (maximum vijf schooljaar). Deze meerjarenplanning wordt opgesteld naargelang de noden van de school. Indien hiervoor een bevraging wordt afgenomen bij het personeel, is het kernteam hiervoor verantwoordelijk.

De verschillende meningen worden op aangename en collegiale wijze gedeeld met elkaar. De besproken items worden steeds losgekoppeld van personen. Het gaat immers om de totale werking van de school en niet om individuele aangelegenheden. Een harmonieuze werking wordt bijgevolg hoog in het vaandel gedragen. Personeelsaangelegenheden kunnen nooit onderwerp uitmaken van overleg binnen het kernteam.

Het kernteam komt minstens eenmaal per maand samen. In functie van een optimale werking wordt er steeds een kernteam georganiseerd voorafgaand aan de plenaire vergadering.

De vergadermomenten met een daaraan verbonden agenda wordt door de directeur gecommuniceerd aan alle zetelende leden. De directeur staat in voor de verslaggeving. De verslagen worden op het digitaal platform geplaatst.

Elk zetelend lid kan een kernteam samenroepen bij hoogdringendheid. Hiervoor dient hij of zij een gemotiveerde schriftelijke vraag in bij de directeur. In functie van de haalbaarheid wordt er dan binnen de twee weken een kernteam georganiseerd. De datum wordt bij een dergelijk geval gecommuniceerd door de directeur.

De samenstelling van het kernteam bestaat enerzijds uit permanente leden: directeur, beleidsondersteuner, zorgcoördinator en brugfiguur. Anderzijds zijn er leden met een mandaat voor een periode van één schooljaar. Er wordt jaarlijks een mandaat gegeven aan één leerkracht per graad om gedurende één schooljaar te zetelen in het kernteam.

Elk schooljaar wordt per graad in juni nagegaan wie de vertegenwoordiger is die in het kernteam zal zetelen tijdens het daaropvolgend schooljaar.

De vertegenwoordigers per graad kunnen ook inhoudelijke en niet-personeelsgebonden agendapunten aanbrengen die in het team 'leven'.

Samen voor een sterk verhaal

3.3 Plenaire vergadering

Deze vergadering wordt minstens eenmaal per maand georganiseerd. Doorgaans start de vergadering omstreeks 15h45 en eindigt ze ongeveer om 18h30. De data worden op voorhand gecommuniceerd via de jaarplanning. Het minimale aantal aanwezigheden voor personeel met een gedeeltelijke opdracht wordt pro rata berekend ten opzichte van deze opdracht (e.g. HT = 1 op de 2 vergaderingen aanwezig). De plenaire vergadering wordt opgedeeld in twee luiken, namelijk een eerste informatief gedeelte en een tweede gedeelte waarin de nadruk ligt op de uitwerking van de thema's die werden vooropgesteld binnen het kernteam. Het inhoudelijk gedeelte vindt plaats naargelang de haalbaarheid van de agenda.

In de plenaire vergadering krijgen de verschillende geledingen binnen de school de kans tot inbreng. Structureel wordt een inbreng gevraagd van: de directeur, de zorgcoördinator, de beleidsondersteuner, de brugfiguur en de ICT-coördinator. Door deze structurele communicatiemomenten wordt een breed draagvlak gecreëerd op verschillende vlakken en stijgt de betrokkenheid van de verschillende functies.

Het personeel krijgt de agendapunten minsten één week vooraf opgestuurd per mail. Naargelang het aantal extra punten dat wordt doorgestuurd, worden deze punten in functie van hoogdringendheid ofwel op de eerstvolgende vergadering gepland ofwel op een latere vergadering behandeld.

Er wordt door een medewerker van het secretariaat een verslag opgemaakt van de plenaire vergadering dat op het elektronisch platform wordt geplaatst.

3.4 Inhoudelijke vergadering

Deze vergaderingen vangen aan omstreeks 15h50 en worden ten laatste ongeveer om 18h30 beëindigd. Dergelijke vergaderingen worden driemaal per schooljaar ingericht. De data worden op voorhand gecommuniceerd via de jaarplanning. De uitnodiging voor deze vergaderingen wordt gericht verstuurd naar de relevante personen. Tijdens deze vergaderingen worden inhoudelijke issues aangepakt. Onder andere gaat het om de projecten die zijn opgenomen in de jaarplanning. Naast deze projecten kan uit het team de behoefte bestaan om rond een bepaald thema te werken. Ook deze zaken kunnen uitgewerkt worden tijdens deze vergaderingen.

3.5 Inhoudelijke werkgroepen (ad hoc)

De inhoudelijke werkgroepen zijn ingedeeld volgens de nood van het onderwerp (e.g. per graad, per klas...) Ook de bijzondere leerkrachten kunnen aparte werkgroepen vormen (e.g. levensbeschouwelijke vakken/lichamelijke opvoeding,...) De inhoudelijke werkgroepen zijn verantwoordelijk voor het uitwerken van onderwerpen die rechtstreeks verband houden met de praktijk (e.g. huiswerkbeleid, leefregels, gezondheidsbeleid...)

De leden van de inhoudelijke werkgroep zijn zelf verantwoordelijk voor het aanstellen van een verslaggever en een eventuele voorzitter. De resultaten van de werkzaamheden van deze inhoudelijke werkgroepen maken meestal deel uit van het schoolwerkplan.

3.6 Zelfsturende teams (structureel)

Om de drie schooljaren worden de zelfsturende teams die instaan voor het organiseren van verschillende activiteiten (e.g. eerste schooldag, de Sint, kerstmarkt, schoolfeest,...) binnen de school opnieuw samengesteld. Deze samenstelling gebeurt in samenspraak met alle leerkrachten. Er wordt maximaal ingezet op de individuele kwaliteiten van elk teamlid.

3.7 Extern zorgteam

Op driewekelijkse basis vindt het extern zorgteam plaats. Deze overlegmomenten dienen om dieper in te gaan op leerlingen die geconfronteerd worden met een ernstige problematiek. Voor deze leerlingen wordt aan de hand van een “aanmeldingsformulier” contact opgenomen met het CLB. Naast de organisatie van dit contact staat de zorgcoördinator in voor de contacten met de ouders. Door middel van deze overlegmomenten wordt getracht om samen een beter zicht te verwerven omtrent de problematiek van het kind. Dit overleg situeert zich binnen fase 2 en 3 van het zorgcontinuüm.

3.8 Intern zorgteam

Het intern zorgteam vindt op driewekelijkse basis plaats. Het team wordt aangestuurd door de zorgcoördinator. Het team bestaat uit: de zorgcoördinator, de leerkrachten SES, de beleidsondersteuner(s) en de brugfiguur. Het ondersteuningsteam en de directeur sluiten aan op vraag.

Deze overlegmomenten worden aangegrepen om interne zorgvragen te bespreken en af te stemmen op kind- en schoolniveau, om de praktische opvolging en ondersteuning te stroomlijnen en om interne noden op pedagogisch vlak in kaart te brengen en om te communiceren op het kernteam/plenaire vergadering.

Bovendien wordt ingespeeld op actuele activiteiten via het aanbod van het Departement, outputresultaten of van buurtevenementen. Hieromtrent wordt het draagvlak binnen het team nagegaan.

Rekening houdend met de noden van de school en de talenten van de betrokken zorgmedewerkers, wordt een structureel zorgnascholingsplan uitgebouwd.

De terugkoppeling van gevolgde nascholingen vindt hier plaats en een beknoptere versie ervan tijdens de plenaire vergadering.

Via de digitale aanvraag voor SES-ondersteuning worden de ondersteuningsbehoeften van leerkrachten opgevolgd en bijgehouden in 'Questi'.

Er wordt tijd gemaakt om te reflecteren over gedane pedagogische zorgtrajecten op kind- en schoolniveau of over schoolevenementen (e.g. projecten)

3.9 Ondersteuningsteam

Alle stedelijke Gentse scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs vormen samen met het CLB en de pedagogische begeleidingsdienst het 'ondersteuningsnetwerk Gent'. Gentse stedelijke scholen kunnen dan ook ondersteuning aanvragen bij dit netwerk. Ook niet Gentse stedelijke scholen en CLB's kunnen aansluiten bij het ondersteuningsnetwerk Gent en ondersteuning aanvragen.

Het ondersteuningsteam van het Stedelijk Onderwijs Gent heeft reeds een ruime expertise vanuit een jarenlange werking buitengewoon onderwijs in verschillende types, GON-werking en de recente waarborgcoaches. Het ondersteuningsteam kan helpen bij ondersteuningsvragen rond volgende types:

Type BA	Basisaanbod: voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften voor wie het gemeenschappelijk curriculum met redelijke aanpassingen niet haalbaar is in een school voor gewoon onderwijs
Type 2	Voor kinderen met een verstandelijke beperking
Type 3	Voor kinderen met een emotionele stoornis of gedragsstoornis
Type 4	Voor kinderen met een motorische beperking
Type 7	Voor kinderen met een taalstoornis
Type 9	Voor kinderen met een autismespectrumstoornis (ASS)

Voor hulpvragen over onderstaande types doen we beroep op de expertise van een ander ondersteuningsnetwerk:

Type 6	Voor kinderen met een visuele stoornis
Type 7, auditief	Voor kinderen met een gehoorstoornis

De ondersteuners spelen in op de ondersteuningsbehoeften van zowel de leerling, de leerkracht en de school.

De werking van het ondersteuningsteam situeert zich binnen fase 2 en 3 van het zorgcontinuüm. Het CLB bepaalt welke kinderen ondersteuning krijgen. Het ondersteuningsproces wordt tijdens een MDO bepaald. Het ondersteuningsteam ondersteunt de visie van de school en draagt deze positief uit buiten de organisatie.

Het ondersteuningsteam houdt zich aan de deontologische code wat betreft confidentialiteit. Inhoudelijke issues worden enkel binnen de schoolstructuur besproken.

3.10 Klasbesprekingen

Dit overleg wordt voor alle klassen tweemaal per schooljaar georganiseerd. Een eerste maal bij het begin van het schooljaar, om een beeld te krijgen van de klas. Hier wordt ingespeeld op de specifieke noden van elk kind.

In het midden van het schooljaar wordt voor elke klas een tussentijdse klasbespreking georganiseerd. Hier wordt gekeken of er bijstellingen dienen te gebeuren met betrekking tot de specifieke hulpverlening. Rond Pasen worden eventuele dubbelaars gesignaleerd.

De klasbespreking geschiedt tussen de zorgcoördinator en de klastitularis.

3.11 Eindklassenraad

De eindklassenraad heeft een discretionaire bevoegdheid. Elke beslissing van de eindklassenraad wordt genomen in functie en in het belang van het kind. Aan de hand van een reeks criteria wordt voor elk kind nagegaan of hij of zij in voldoende mate de einddoelen heeft bereikt. Deze criteria zijn onder andere: eerste lijnobservaties van de klastitularis, werkhouding, maturiteit, behaalde punten, extra ondersteuning, sociaal emotionele aspecten, welbevinden, eventuele verzachtende omstandigheden...

Ter voorbereiding van de eindklassenraad vult de klastitularis alle items in op het digitale formulier in Questi. Ook de talenten worden zeker ingevuld.

<p>KOPPELING LEEFTIJD - LEERJAAR <i>De leerling zit / zit niet op leeftijd:</i></p> <p>☐ + 1 ☐ 0 ☐ - 1 ☐ - 2 ☐ - 3 ☐ + 2 ☒ extra keuze</p> <p>KOPPELING LEEFTIJD - LEERJAAR ☐ Geboortedatum - dd/mm/jjjj ☒ extra keuze</p> <p>JAARGEMIDDELDEN/RESULTATEN LAATSTE RAPPORT <i>Per leergebied het jaargemiddelde en het eindtotaal laatste rapport invullen</i></p> <p>☐ Wereldoriëntatie ☐ Wiskunde ☐ Nederlands ☐ Frans ☐ OVSG Wiskunde ☐ OVSG Nederlands ☐ OVSG Wereldoriëntatie ☐ OVSG Frans ☒ extra keuze</p>	<p>ALGEMENE COMMENTAAR <i>Algemene commentaar voor het afgelopen schooljaar.</i></p> <p><i>Duid aan wat van toepassing is:</i></p> <p>☐ Gebrekkige taakspanning (opdracht kunnen afronden) ☐ Gebrekkige concentratie (focus op een opdracht) ☐ Gebrekkige fijne motoriek (vb. schrijven, kleuren, knippen, ...) ☐ Gebrekkige intrinsieke motivatie (motivatie aanwezig bij het kind) ☐ Gebrekkige extrinsieke motivatie (motivatie door externe factoren) ☐ Traag werktempo ☐ Grote Nederlandstalige achterstand ☐ Volgt logopedie ☐ Heeft SES-ondersteuning gekregen ☐ Weinig zelfvertrouwen ☐ Vertoont gedragsmatige problemen, welke: ☐ Kreeg huiswerkbegeleiding/bijles ☐ Kreeg psychotherapie ☐ Heeft een CLBdossier ☐ Gaat naar revalidatiecentrum ☐ Problematische opvolging door de ouders ☒ extra keuze</p>	<p>TALENTEN <i>Benoem een aantal talenten van het kind</i></p> <p><i>Vb. verantwoordelijk, creatief, handig, aardig, betrouwbaar, netjes, zelfbewust, geduldig, behu, communicatief, luisteraar, hardwerkend, teamspeler, taalvaardig, beleefd, zelfstandig, rustig.</i></p> <p>☐ Verdraagzaam ☐ Respectvol ☐ Leergierig ☐ Sociaal ☐ Behulpzaam ☐ Geduldig ☐ Zelfbewust ☐ Netjes ☐ Betrouwbaar ☐ Aardig ☐ Handig ☐ Creatief ☐ Verantwoordelijk ☐ Doorzetter ☐ Sportief ☐ Rustig ☐ Zelfstandig ☐ Beleefd ☐ Taalvaardig ☐ Teamspeler ☐ Hardwerkend ☐ Luisteraar ☐ Communicatief ☐ Intelligent ☐ Eerlijk ☐ Enthousiast ☒ extra keuze</p> <p>BESLISSING KLASSENRAAD <i>Voorbehoeden voor de klassenraad</i></p> <p>☐ Geslaagd onder opschortende voorwaarden met vakantietaak ☐ Geslaagd onder opschortende voorwaarden ☐ Niet geslaagd ☐ Geslaagd</p>
---	---	--

De besprekingen binnen de eindklassenraad zijn confidentieel. De leden van de eindklassenraad komen samen tot een besluit. Indien er een stemming wordt uitgevoerd, dan wordt dit gedaan op basis van een gewone vergaderende meerderheid. Bij een ex aequo heeft de voorzitter (directeur) een doorslaggevende stem.

De besluiten van de eindklassenraad worden genotuleerd door de zorgcoördinator of beleidsondersteuner. Een heroverweging van een besluit kan enkel door het terug samenroepen van de gehele eindklassenraad.

De toekenning van het getuigschrift basisonderwijs en de mogelijke beroepsprocedure staan beschreven in het “schoolreglement basisonderwijs” - hoofdstuk 10 - artikels 24, 25 en 26.

De bijzondere leerkrachten (lichamelijke opvoeding en levensbeschouwelijke vakken) en SES-leerkrachten maken een verslag op in geval er zich een probleem stelt met een leerling. Dit verslag wordt ten laatste twee dagen voor het plaatsvinden van de klassenraad bezorgd aan de voorzitter (directeur).

Indien een leerling moet zittenblijven, wordt dit zeer goed gemotiveerd. Tevens moeten er belangrijke aandachtspunten worden geformuleerd voor het volgend schooljaar. Deze zaken zijn in functie van de bespreking met het CLB van cruciaal belang. Sinds 1/9/2014 moeten alle beslissingen omtrent zittenblijven immers besproken worden met het CLB.

Het komt de klassenraad toe zich uit te spreken omtrent een tijdelijke of definitieve uitsluiting van een leerling. Dit gebeurt steeds in samenspraak met het CLB. Deze klassenraad bestaat in dergelijke gevallen uit de directeur, de klastitularis van de betreffende leerling en de zorgcoördinator.

3.12 Multi Disciplinair Overleg (MDO)

Voor leerlingen met verhoogde zorg vinden op regelmatige basis multi-disciplinaire overlegmomenten plaats. (e.g. leerlingen met een GC-verslag of een IAC-verslag) Maar ook leerlingen met externe hulp zoals logopedie, kinesithérapie, ergotherapie, psychotherapie,... kunnen tijdens een MDO worden besproken. Dit op vraag van de klastitularis en/of de externe hulpverlener.

In een MDO zetelen volgende personen: zorgcoördinator, klastitularis, externe hulpverlener(s), ouders, eventueel de brugfiguur, SES-leerkracht en CLB.

Tijdens een MDO wordt met alle betrokken partijen de zorgnoden van de leerling in kaart gebracht. Eventuele acties worden uitgezet. Door met alle betrokken partijen samen te werken wordt getracht handelingsgericht te werken.

Voor sommige leerlingen wordt er een individueel handelingsplan (IHP) uitgewerkt. Dit voor leerlingen die nood hebben aan een individueel, aangepast traject op hun niveau en tempo. Op deze manier kunnen leerlingen aansluiten in de niveaugroepen van een ander leerjaar voor de vakken Nederlands of wiskunde. Voor de andere vakken sluiten deze leerlingen aan in hun moederklas.

3.13 Zorgbeleid voor de startende leerkrachten

Het zorgbeleid op school besteedt veel aandacht aan enerzijds zorg voor het kind en anderzijds zorg voor de leerkracht. Voor beginnende leerkrachten wordt er een actieve aanvangsbegeleiding voorzien. Deze begeleiding wordt vooraf aan elk schooljaar georganiseerd onder leiding van de directeur, de beleidsondersteuner en pedagogisch beleid (mentoren). De begeleiding richt zich tot ‘startende’ leerkrachten (< 3 jaar ambtsanciënniteit). In een uitgebreide ‘Wegwijs’ (zie bijlage), uitgewerkt voor het personeel, wordt er een antwoord geboden op alle vragen die niet-klasintern gebonden zijn. Nieuwe leerkrachten op onze school krijgen een meter/peter toegewezen vanuit het desbetreffende leerjaar. (cfr. Wegwijs)

3.14 Zorgbeleidsplan

Cf. Zorgbeleidsplan

4.PERSONEEL/PLANNING/AFSPRAKEN OP SCHOOLNIVEAU

4.1 Personeelsformatie

De leerkrachten worden zo goed als mogelijk ingeschakeld volgens hun kwaliteiten. Bij de opstelling van de personeelssamenstelling staat het kind centraal.

4.1.1 Eerste graad

1A: Katia Gevaert	2A: Jana Boelens
1B: Nathalie Dhaese	2B: Lisa Sabot
1C: Romina Kortleven	2*: Nele Wybo
1*: Nina Weyn	

4.1.2 Tweede graad

3A: Laura Fouache	4A: Arnout Devolder
3B: Véronique Ankersmit	4B: Sarah De Vos
3*: Ann Temmerman/Sofie Descamps	4*: Chris De Puydt

4.1.3 Derde graad

5A: Sarah Vandenweghe	6A: Anne Hublet
5B: Stefanie Van Lauwe	6B: Thanne Van Cauwenberghe
5*: Lore Fiey	6*: Lore Fiey

4.1.4 Bijzondere leerkrachten

Niet-confessionele zedenleer: Sabrina Bettens

Rooms-katholieke godsdienst: Hilde Vercamer/Veerle Deleebeeck/Alida Eykmans/Mieke Fagard

Islamitische godsdienst: Fadime Yilmaz en Brahim Laghzaoui

Orthodoxe godsdienst: Svitlana Van Hove

Protestantse godsdienst: Angelique Vermeire

Lichamelijke opvoeding: Pascale May en Xavier Meulenberg

Leerkracht Sociaal Economische Status: Nele Wybo, Lore Fiey, Ann Temmerman en Sofie Descamps

Coördinator iPads: Hendrik De Mets

ATN-leerkracht: Vera de Hoog

4.1.5 Zorgcoördinator

Isabelle Aubert

4.1.6 Directeur, secretariaat en beleidsondersteuning

Directeur: Gwen Moerman

Secretariaat: Annik Van Den Bogaerde

Adjunct van de directeur/beleidssteuner: Sofie Descamps en Ann Temmerman

4.1.7 Brugfiguur

Melissa Vanden Meersschaut

4.1.8 Socio (betaald toezicht)

Carlos Deblaere, Malika Laghzaoui, Katia François en Charlotte Deboever

4.2 Uurroosters

De uurroosters van alle medewerkers worden aan de bijlage toegevoegd.

4.3 Dagindeling

07h00 – 07h30: voorschoolse opvang mits attest van de werkgever (Stibo)

07h30 – 08h20: opvang voorzien door de school

08h20 – 09h10: eerste lesuur

09h10 – 10h00: tweede lesuur

10h00 – 10h15: speeltijd

10h15 – 11h05: derde lesuur

11h05 – 11h55: vierde lesuur

11h55 – 12h40: eetmaal: 1^e, 2de lj en 3de lj + alle lln die warm en soep eten /speeltijd:4de – 6de lj

12h40 – 13h30: eetmaal: 4de – 6de lj (boterhammen) /speeltijd: 1^e, 2de en 3de lj+ warm/soep-eters

13h30 – 14h20: vijfde lesuur

14h20 – 14h35: vrijblijvend speeltijd / kringgesprek

14h35 – 15h25: zesde lesuur

15h25 – 16h00: opvang op school

16h00 – 17h00: studie / huiswerkbegeleiding

17h00 – 18h00: studie

Op woensdagen is er opvang tot 13h op school. Van 13h tot 18h wordt er “socio” georganiseerd. De leerlingen kunnen zich hier vooraf voor inschrijven.

4.4 Vervangingsbeleid

Bij afwezigheid van een leerkracht wordt zoveel mogelijk gestreefd naar continuïteit voor de leerlingen. Een afwezigheid van een leerkracht mag immers niet gepaard gaan met verlies van leertijd.

Voor langdurige afwezigheden (vanaf één week) wordt er ingezet op een structurele vervanging.

Om hieraan tegemoet te komen werd de volgende regeling opgesteld:

Aandachtspunten

- ✓ In elke klas is er een recente werkbundel aanwezig;
- ✓ Elke leerling heeft een werkbundel waar hij of zij in kan werken. Deze werkbundel zit in de persoonlijke map van de leerling. In deze map staat duidelijk vermeld naar welke klas de leerling moet in geval zijn of haar leerkracht afwezig is;
- ✓ In elke klas is de vaste verdelingslijst aanwezig.

4.4.1 Een vooraf aangekondigde afwezigheid van één dag

- ✓ De SES-leerkracht wordt ingeschakeld of de leerlingen worden verdeeld volgens het vast rooster.

4.4.2 Een leerkracht afwezig voor één dag

- ✓ De leerlingen worden verdeeld volgens het vast rooster. De leerkracht van de parallelklas staat in voor deze verdeling + ziet erop toe dat elk kind zijn of haar werkbundel bij zich heeft. De werkbundel zit in een map. In deze map staat ook de klas vermeld naar waar de leerling moet in geval zijn of haar klasleraar afwezig is;
- ✓ De leerlingen doen individueel werk, contractwerk, Kabas-taken op computer...

4.4.3 Meerdere leerkrachten afwezig op dezelfde dag

- ✓ De SES-leerkracht die gebonden is aan het leerjaar neemt de klas over;
- ✓ De permanentie gaat in voor de overige klas;
- ✓ Tijdens de permanentie wordt de agenda van de klas verdergezet. Bijzondere leerkrachten kunnen de kinderen laten werken in een educatieve bundel. Deze bundel is in elke klas aanwezig en wordt op regelmatige tijdstippen vernieuwd.

4.4.4 Afwezigheid van een leerkracht levensbeschouwing

- ✓ De leerlingen worden verdeeld volgens het vast rooster. De leerkracht van de parallelklas staat in voor deze verdeling + ziet erop toe dat elk kind zijn of haar werkbundel bij zich heeft. De werkbundel zit in een map. In deze map staat ook de klas vermeld naar waar de leerling moet in geval zijn of haar klasleraar afwezig is;
- ✓ Inter-levensbeschouwelijke lessen zijn ook een mogelijkheid.

4.4.5 Afwezigheid van de leerkracht Lichamelijke Opvoeding

- ✓ De klasleerkracht behoudt zijn of haar eigen klas. Behalve tijdens het eerste lesuur van de dag. In dit geval worden de leerlingen verdeeld volgens het vast rooster. Deze verdeling wordt gedaan door de collega van de parallelklas.

Aandachtspunten

- ✓ In elke klas is er voor elk kind een recente werkbundel aanwezig;
- ✓ In elke klas is de vaste verdelingslijst aanwezig (opgesteld door de beleidsondersteuner bij aanvang van het schooljaar)

4.5 Toezichten

Het toezichtrooster is toegevoegd als bijlage.

4.6 Jaarplanning

De jaarplanning is toegevoegd als bijlage.

4.7 Actieplan Bollekensschool 2013 – 2018 ; 2018 – 2023 en 2023-2028

Op basis van de noden, de wettelijke verplichtingen en in functie van de kwaliteitszorg en het zo goed mogelijk inspelen op de specifieke onderwijsbehoeften van elk kind, werkt de school met een actieplan. Dit actieplan 2013 – 2018 is een dynamisch plan, het wordt dus op regelmatige tijdstippen aangepast en aangevuld. Bij wijzingen wordt het nieuwe plan doorgestuurd naar alle leerkrachten en wordt dit ook uitgehangen in de leraarszaal.

Ondertussen werd ook een actieplan 2018 – 2023 opgesteld. Het actieplan 2013 – 2018 is veel uitgebreider dan het actieplan 2018 – 2023. De reden hiervoor is dat de school in 2013 klaar was voor een volledig nieuwe interne werking. Het actieplan 2018 – 2023 kwam tot stand aan de hand van de schoolbrede noden en de prioriteiten die werden geformuleerd door het team.

4.7.1 Actieplan 2013 – 2018

ACTIEPLAN BOLLEKENSSCHOOL 2013-2018					
Nummer	Naam van het project	Doel	Verantwoordelijke	Datum vermoedelijke realisatie	Evaluatie
1	wegwijs van de school	duidelijke uniforme structuur	directie en mentor (Maureen)	gerealiseerd	jaarlijks
2	evaluatiemethoden	in kaart brengen en structureren van de gehanteerde evaluatiewijze	Leerkrachten/directie	gerealiseerd	jaarlijks
3	agenda leerkrachten	uniforme werking klasgebonden	leerkrachten/ beleidsondersteuner/ Directie	gerealiseerd	jaarlijks
4	Schoolstructuur + werking (vervangingen/ permanentie)	werkbaar structuur	leerkrachten/ beleidsondersteuner/ Directie	gerealiseerd	jaarlijks
5	Extra muros schooluitstappen	Deelname, overzicht geen overlapping, betaalbaarheid	leerkrachten/ beleidsondersteuner/ Directie	gerealiseerd	jaarlijks
6	evacuatieplan	nastreven veiligheid	Directie/IDW	gerealiseerd plan, jaarlijks twee tot drie oefeningen	jaarlijks
7	Nascholingen	creatie van een leerorganisatie	leerkrachten/ beleidsondersteuner/ Directie	gerealiseerd voor schooljaar 2013/2014 gerealiseerd voor schooljaar 2014/2015	jaarlijks
8	klasoverschrijdende differentiatie	Verhogen van de kindgerichte aanpak	leerkrachten eerst leerjaar zorgcoördinator (Maureen) SES-leerkracht (Chris) kernteam/directie	gerealiseerd	3-maandelijks
9	webpagina school	gebruiksvriendelijkheid borgen	directie/ICT-coördinator	gerealiseerd	maandelijks
10	opstarten leerlingenraad	participatie leerlingen	beleidsondersteuner/ Tim Van Marck	gerealiseerd	jaarlijks
11	Naschoolse activiteiten	opstarten activiteiten tijdens naschoolse opvang (Frans, iPad, sport)	beleidsondersteuner/ Directie	gerealiseerd	jaarlijks
12	actieplan afwezigheden en laattijdig aanwezig op school	sensibiliseren van leerlingen en ouders	zorgcoördinatoren, Semra	gerealiseerd	jaarlijks

Nummer	Naam van het project	Doel	Verantwoordelijke	Datum vermoedelijke realisatie	Evaluatie
13	digitale rapporten	uniformisering, betere opvolging van de leerling	leerkrachten/zorgkompas/ kernteam/zorgcoördinatoren/ directie	gerealiseerd	jaarlijks
14	klasdraaiboek	verschaffen van duidelijkheid omtrent de klaseigen afspraken en organisatie	Leerkrachten/mentor (Maureen) kernteam	gerealiseerd	jaarlijks
15	Functioneringscyclus	opstart van vierjarige cyclus	directie	gerealiseerd/opgestart	dynamisch
16	huiswerkbegeleiding	gericht opvolgen van leerlingen uit het eerste en tweede leerjaar	beleidsondersteuner/ Directie	gerealiseerd	jaarlijks
17	Visie en samenwerking levensbeschouwelijke vakken	bevorderen van samenwerking en verdraagzaamheid	leerkrachten levens- beschouwelijke vakken	gerealiseerd	tweejaarlijks
18	educatieve hoek	kenniscentrum uitbouwen	directie	gerealiseerd	dynamisch
19	Zorgbeleid	omschrijving van de visie en doelen omtrent GOK (SES)	zorgcoördinatoren/Chris (SES)/ directie	gerealiseerd	tweejaarlijks
20	binnenklasdifferentiatie	inzicht krijgen in verschillende differentiatievormen. Door de opbouw van een verticale lijn komen tot zelfstandig werken, maar voornamelijk zelfstandig leren	Sofie Descamps/kernteam	gerealiseerd	tweejaarlijks
21	Handelingsplanning	eenvoudig en duidelijk werk-instrument om kindgericht te werken	Sofie Descamps/zoco/ICLB	gerealiseerd	driejaarlijks
22	nieuwe webpagina	webpagina aanpassen aan stads-structuur	Directie/departement	gerealiseerd	jaarlijks
23	globaal preventieplan	nastreven normen	Directie/veiligheids- coördinator (Patrick Sybers)	gerealiseerd	jaarlijks
24	noodplan	nastreven normen	Directie/veiligheids- coördinator (Patrick Sybers)	gerealiseerd	tweejaarlijks

Nummer	Naam van het project	Doel	Verantwoordelijke	Datum vermoedelijke realisatie	Evaluatie
25	beleid omtrent huiswerk	afstemming tussen de verschillende leerjaren	leerkrachten	gerealiseerd	tweejaarlijks
26	veiligheid: kelders	kelders opruimen en gestructureerd stokkeren	directeur beleidsondersteuner	gerealiseerd	jaarlijkse controle
27	Inventaris leermiddelen	creëren van gestructureerd overzicht van het didactische materiaal	leerkrachten/ beleidsondersteuner	gerealiseerd	jaarlijks
28	leergebiedoverschrijdende eindtermen: leren leren	Bewustmaking van leerkrachten via koppeling doelen en activiteiten	leerkrachten/directie	gerealiseerd	tweejaarlijks
29	beleidsplan IPAD-gebruik	gerichte integratie van het Ipad-gebruik in het lesgebeuren	IPAD-coördinator/directie	gerealiseerd	tweejaarlijks
30	huiswerkbegeleiding	uitbreiding, gericht opvolgen van de leerlingen van 1 t.e.m. 6	leerkrachten	gerealiseerd	jaarlijks
31	inventaris	in kaart brengen van leermiddelen	ganse team	gerealiseerd	tweejaarlijks
32	Bewaking en optimalisatie van de onderwijstijd	optimale aanwending van de onderwijstijd nastreven	leerkrachten	gerealiseerd	driejaarlijks
33	klaswand	correct gebruik klaswand	leerkrachten	bewustmaking gerealiseerd continue bewaking	jaarlijks
34	actieplan lichtere boekentassen	bevordering gezondheid leerlingen	schoolteam	september 2015	jaarlijks
35	OLB (onderwijsloopbaanbegeleiding)	Bijbrengen van realistisch zelfbeeld	kernteam/ICLB	Einde 2015	jaarlijks
37	OTM (OuderTevredenheids Meting)	Participatieverhoging, verhogen van betrokkenheid, bijsturingmiddel	Kernteam, Brugfiguur	einde schooljaar 2014/2015	vierjaarlijks

39	Evaluatie differentiatie remediëren	concordantie aangaande differentiatievormen optimaliseren en delen van differentiatievormen	volledig schoolteam	einde schooljaar 2015/2016	tweejaarlijks
40	OTM (OuderTevredenheids Meting)	specifieke bevraging a.d.h.v. eerste enquête	schoolteam, brugfiguur	schooljaar 2015/2016	vierjaarlijks
36	leren leren: praktisch in de klas = leerlijn uitzetten	bevorderen van leren leren	ganse team	einde schooljaar 2016/2017	jaarlijks
41	beleidsplan: gezondheidszorg	optimalisatie van het gezondheidsbeleid; drinkbeleid	volledig schoolteam/iCLB	einde schooljaar 2016/2017	tweejaarlijks
42	leergebiedoverschrijdende eindtermen: Sociale vaardigheden	uitwerken van verticaal doelenkader omtrent sociale vaardigheden	leerkrachten/directie	einde schooljaar 2016/2017	tweejaarlijks
43	beleidsplan: gezondheidszorg	gezond bewegen	volledig team	einde schooljaar 2017/2018	tweejaarlijks
44	beleidsplan: gezondheidszorg	verdriet en rouw	voltallig schoolteam	einde schooljaar 2017/2018	tweejaarlijks
45	leergebiedoverschrijdende eindtermen: ICT	uitwerken van verticaal doelenkader omtrent ICT	leerkrachten/directie	einde schooljaar 2017/2018	tweejaarlijks
46	Digitalisering methodes	uniform gebruik	leerkrachten	schooljaar 2017/2018	jaarlijks
47	werkgroep verfraaiing van de school	warme en kindvriendelijke omgeving nastreven	leerkrachten	einde schooljaar 2017/2018	permanent

gerealiseerd	op te volgen vanaf 1/9/2014	op te volgen vanaf 1/9/2015
	op te volgen vanaf 1/9/2016	op te volgen vanaf 1/9/2017

4.7.2 Actieplan 2018 – 2023

ACTIEPLAN BOLLEKENSSCHOOL 2018-2023					
Nummer	Naam van het project	Doel	Verantwoordelijke	Datum vermoedelijke realisatie	Evaluatie
1	Sociaal Emotioneel Leren (e.g. gedragsproblemen)	handvaten aanreiken aan de leerkrachten	Team	2018 - 2021	jun/21
2	vastleggen van prioritaire leerstof	beter voorbereid zijn voor het aansluitend leerjaar	Team	2019 - 2023	2-jaarlijks
3	Leergebiedoverschrijdende eindtermen 'sociale vaardigheden'	concordantie nastreven	Team	2018 - 2019	3-jaarlijks
4	Leesbeleid	stimuleren van leesplezier	SES/Team	2019 - 2023	2-jaarlijks
5	Schoolbreed vastleggen van criteria rond evaluatie - differentiatie - remediëring - rapportering	gelijke aanpak binnen de de school vastleggen	Team	2020 - 2021	2-jaarlijks
6	Leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren'	concordantie nastreven	Team	2021 - 2022	3-jaarlijks

gerealiseerd	In uitwerking
nog niet gerealiseerd	

4.7.3 Actieplan 2023 – 2028

Actieplan Bollekensschool 2023 - 2028					
Nummer	Naam van het project	Doel	Verantwoordelijke	Datum van vermoedelijke realisatie	evaluatie
1	Methode Nederlands en methode muzische vorming evalueren	I.f.v. doelpubliek en nieuwe leerplan	Team/werkgroep leergebieden	2023 - 2024	3-jaarlijks
2	Methoden wereld-oriëntatie evalueren	I.f.v. doelpubliek en nieuwe leerplan	Team/werkgroep leergebieden	2023 - 2024	3-jaarlijks
3	Niveaugroepen	Werkbaarheid draagkracht, draaglast, resultaten	Team	2023 - 2025	2-jaarlijks
4	Evaluatie leesbeleid	Resultaten	Team	2024 - 2025	2-jaarlijks
5	Evaluatie leren leren: beleidsplan, huiswerk-begeleiding en leerladders	Resultaten en praktische werkbaarheid	Team	2025 - 2026	3-jaarlijks
6	Evaluatie ICT-beleid: sociale media, internetgebruik...	Verantwoord omgaan met technologie	Team	2026 - 2027	3-jaarlijks
7	Evaluatie sociale vaardigheden, bv. Kringgesprekken	Bevorderen welbevinden	Team	2027 - 2028	3-jaarlijks

4.8 Meter –en peterschap

De meters en peters van onze school hebben de belangrijke taak om nieuwe collega's zich onmiddellijk te laten thuis voelen op de Bollekensschool. De volgende collega's ontfermen zich hierover:

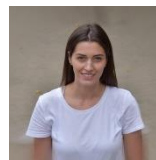
- Katia Gevaert (1e leerjaar)

- Jana Boelens (2e leerjaar)

- Véronique Ankersmit (3e leerjaar)

- Sarah De Vos (4e leerjaar)

- Sarah Vandeweghe (derde graad)

- Thanne Van Cauwenbergh (derde graad)

- Pascale May (LO)

4.9 Aanvangsbegeleiding

Voor de aanvang van het schooljaar organiseert de school intern een aanvangsbegeleiding voor startende leerkrachten. Onder het begrip startende leerkrachten wordt verstaan: *'elke leerkracht met minder dan drie schooljaren dienstanciënniteit'*. Door de aanvangsbegeleiding komen de startende leerkrachten beter voorbereid aan de startlijn. Op het einde van de maand augustus (voorafgaand aan de plenaire ter opstart van het nieuwe schooljaar) komen de startende leerkrachten samen. De zorgcoördinator, de beleidsondersteuner, de mentor intern verbonden aan de school en de directeur staan in voor deze begeleiding. In deze begeleiding wordt onder andere dieper ingegaan op het werken met kinderen met specifieke problemen. Er wordt een beeld gegeven omtrent de visie van de school op het organiseren van kwaliteitsvol onderwijs. Er wordt dieper ingegaan op hoe de school inspeelt op de specifieke onderwijsbehoeften van de verschillende kinderen. Er wordt ook tijd voorzien om de opstart van een klas te overlopen. Naast deze onderwerpen komen er vanuit de verschillende invalshoeken nog tal van zaken aan bod.

4.10 De schoolcultuur

OK: beleid (vormgeven aan cultuur en structuur, participatief en responsief)

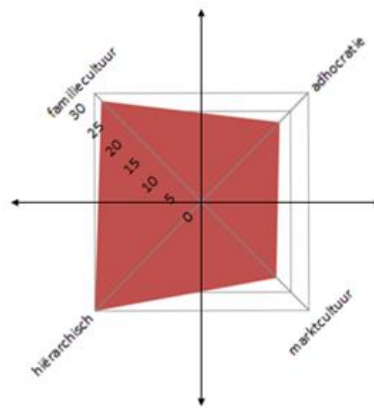
De schoolcultuur weerspiegelt de wijze waarop het team wenst samen te werken en hoe de medewerkers wensen mee te denken aan de uitbouw en de organisatie van de school. Meer bepaald betreft het de gemeenschappelijke verzameling van normen (persoonlijk), waarden (universeel) en gedragsuitingen die gedeeld worden door de leden van een organisatie.

Om de schoolcultuur in beeld te brengen werden op verschillende tijdstippen bevestigingen georganiseerd bij de medewerkers. De gehanteerde methode betreft het 'Organizational Culture Assessment Instrument' van Cameron. In dit model is er sprake van vier kwadranten: familiecultuur, adhocratie, hiërarchie en marktcultuur. Deze vier kwadranten worden als volgt gekenmerkt:

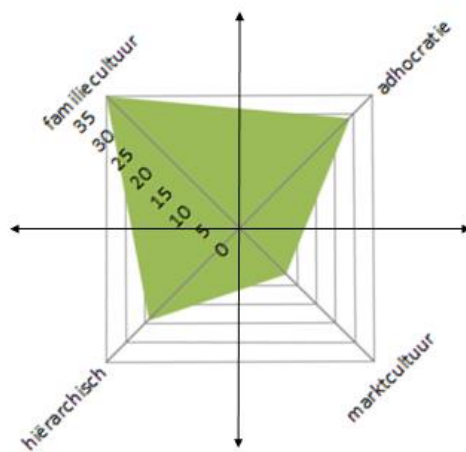
- Familiecultuur:
  - Vriendelijke werkomgeving
  - Een grote familie
  - Loyaliteit en traditie
  - Cohesie en moreel
  - Teamvorming en betrokkenheid
  - Open communicatie, consensus en participatie

- Adhocratie
  - Creatieve werkomgeving, mensen nemen risico's
  - Leiders zijn innovators, creatief, visionair en nemen risico's
  - Experimenteren en innoveren
  - Succes = nieuwe producten of diensten
  - Organisatie bevordert individueel initiatief
  - Voortdurend verbeteren en nieuwe oplossingen bedenken
  - Verrassing en plezier

- Hiërarchie
  - Formele en gestructureerde werkomgeving
  - Leaders zijn gerichte coördinatoren, ze bewaken en organiseren
  - Procedures bepalen wat mensen doen
  - Nadruk op beheersbaarheid en efficiëntie
  - Om te verbeteren worden fouten opgespoord
  - Nadruk op zekerheid en voorspelbaarheid
- Marktcultuur
  - Leider legt nadruk op produceren, concurreren en opjagen
  - Nadruk op doelen bereiken, concurrenten verslaan, marktaandeel
  - Resultaten zijn het belangrijkste
  - Men is zeer competitief ingesteld
  - De organisatie is veeleisend en wil winnen
  - Succes wordt gemeten aan de hand van resultaten

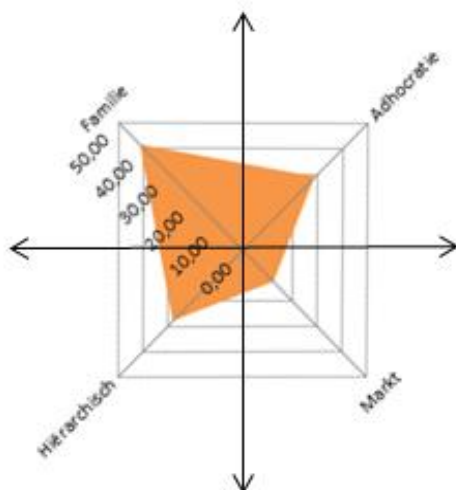
Effectieve situatie in 2015

Gewenste situatie in 2015

Effectieve situatie in 2019

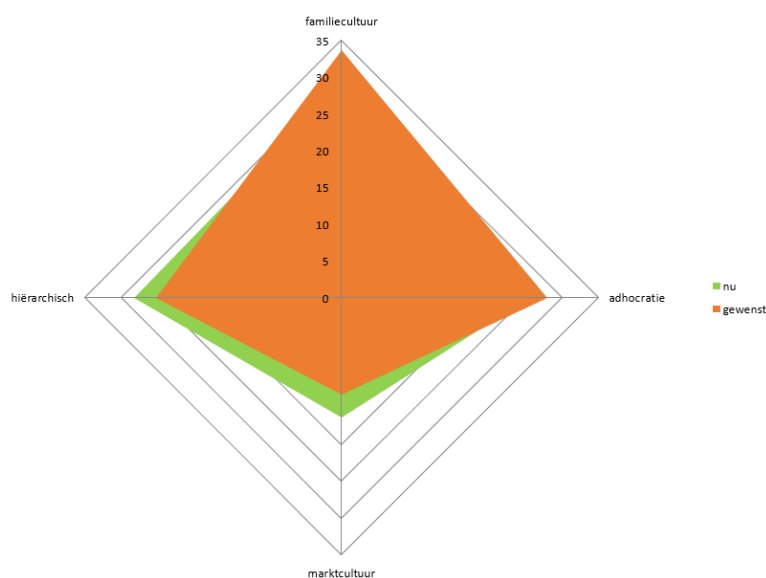
Samengevat in 2019

- Er wordt gestimuleerd, ingezet op samenhang, participatie en betrokkenheid;
- Hiërarchisch ligt de nadruk op coördinatie, efficiëntie en soepelheid;
- Geen schrik om te vernieuwen, we ondernemen samen, fouten zijn leermomenten, we zijn creatief;
- Zonder gejaagd te zijn, willen we onze doelstellingen bereiken.

Conclusies in 2019

- Participatief leiderschap;
  - Gedeelde denkoefeningen;
  - Gedeelde beslissingen;
  - Gedeelte acties formuleren;
  - Samen evalueren
- Samen school maken;
  - Verder inzetten op de autonome werkgroepen;
- Verder ondersteunen van leerkrachten en inzetten op een aangename cultuur

Situatie in 2023

Samengevat in 2023

- Er wordt gestimuleerd, ingezet efficiëntie en effectiviteit, participatie en betrokkenheid;
- We trachten uit fouten of projecten/gemaakte keuzes te leren;
- We zetten in op cyclische kwaliteitsbewaking
- We ondernemen samen

Conclusies in 2023

- Verder inzetten op participatief leiderschap;
- Verder inzetten op de autonome werkgroepen;
- Verder duidelijke keuzes durven te maken en hieruit bij te leren;
- Verder ondersteunen van leerkrachten en inzetten op een aangename cultuur

5.Schoolniveau: REGLEMENTEN

5.1 Reglement Stedelijk Onderwijs Stad Gent

Het algemeen reglement van het Stedelijk Onderwijs Stad Gent wordt jaarlijks meegegeven aan de ouders bij aanvang van het schooljaar. Dit reglement kan tevens bekeken worden op de webpagina van de school en werd toegevoegd als bijlage. De volgende rubrieken staan opgenomen binnen het reglement Stedelijk Onderwijs Stad Gent:

- ✓ Titel I Algemene bepalingen;
- ✓ Titel II Intern reglement van de school;
- ✓ Titel III Maatregelen van inwendige orde;
- ✓ Titel IV Tuchtmaatregelen;
- ✓ Titel V Slotbepalingen

5.2 Intern reglement Bollekensschool

Het intern reglement van de Bollekensschool werd goedgekeurd bij Gemeentelijk Besluit van 27 juni 2013 (2013_CBS_08433). Het intern reglement van de Bollekensschool wordt bij elke wijziging voorgelegd aan het ganse schoolteam en de schoolraad. Elke wijziging dient alvorens introductie aan de ouders voorgelegd te worden aan het college van Burgemeester en Schepenen. Na iedere wijziging tekenen de ouders voor akkoord.

Het intern reglement staat tevens op de webpagina van de school en werd eveneens toegevoegd aan het schoolwerkplan als bijlage. De volgende rubrieken staan opgenomen in het “intern reglement Bollekensschool”:

- ✓ Visie;
- ✓ Inschrijvingen;
- ✓ Schooltijd, opvang en vakanties;
- ✓ Afwezigheden;
- ✓ Ongevallen;
- ✓ Evaluaties;
- ✓ Agenda, huiswerk en lessen;
- ✓ Communicatie;
- ✓ Geldverrichtingen;
- ✓ Leefregels op school;
- ✓ Partners

6.Klasniveau: HUISWERKBELEID

Vorige aanpassing: 27/05/2013

Vorige aanpassing: 07/11/2017

Vorige aanpassing: 03/12/2019

Vorige aanpassing: april 2022

Laatste update: 13/02/2023

Huiswerk is een belangrijk gegeven binnen onderwijs. Huiswerk ligt immers in het verlengde van het leerproces dat in de klas is opgestart en van het ruimere schoolgebeuren. Onze kinderen leren zelfstandig werken en leren leren door middel van huiswerk. Daarnaast zien de ouders ook waarmee hun kind bezig is op school. Op deze wijze wordt aan de ouders de mogelijkheid gegeven om nog meer betrokken te zijn en interesse te tonen voor het schoolleven van hun kind. Deze betrokkenheid is van uiterst belang voor de motivatie van het kind.

Bij huiswerk kan het gaan om **korte** verwerkingen van geziene leerstof die geautomatiseerd moet worden (e.g. tafels), het opzoeken van documentatie of het verwerven van algemene kennis. De verschillende accenten omtrent huiswerk zijn in onze school vastgelegd per graad. We beogen huiswerk dat volledig zelfstandig kan worden verwerkt door het kind. Daarom wordt steeds gestreefd naar huiswerk op maat voor elk kind. Indien een kind extra begeleiding nodig heeft voor het succesvol afronden van het huiswerk, trachten we dit kind te laten deelnemen aan de huiswerkbegeleiding die doorgaat tijdens de studie.

6.1 Eerste graad

In de eerste graad is elke dag een beetje lezen essentieel. Dit gebeurt in de leesmap of in het lees-werkboek. Voor bepaalde huistaken wordt ingezet op vaste dagen. De agenda wordt klassikaal ingevuld, in het tweede leerjaar wordt een voorgedrukt agenda meegegeven. Geleidelijk aan worden de kinderen hier almaar zelfstandiger in. Het huiswerk wordt geschreven op de dag dat het dient afgegeven te worden en wordt ten laatste de dag voordien in de klas uitgelegd. Huistaken worden na indienen gecontroleerd. Na het afwerken van een thema 'Ik en de wereld' of een aantal lessen verkeer krijgen de leerlingen de kans om de toets voor te bereiden door hun werkschriftje mee te nemen naar huis en door eventueel online te oefenen (c.q. oefentoets WOUW). Er wordt een sticker met stappenplan naar de oefentoets in de agenda gekleefd op de dag van de toets.

In het tweede leerjaar krijgen de kinderen het huiswerk voor de komende week reeds op vrijdag mee, zodat ze zelf leren plannen.

De klastitularis ziet erop toe dat het huiswerk wordt gemaakt tegen de afgesproken datum. Huiswerk op maat wordt aangeboden voor leerlingen met extra zorg, zowel verrijkend als remediërend. Huistaken sluiten aan bij de gegeven leerstof. De leerkracht controleert dagelijks

de agenda en controleert de huistaken. Aan de ouders wordt gevraagd om het huiswerk en de agenda dagelijks te ondertekenen. De ouders kunnen hun kind ondersteunen door te kijken of:

- het huiswerk volledig is gemaakt;
- het huiswerk netjes is gemaakt;
- de taak goed is uitgevoerd.

Als het huiswerk niet wordt gemaakt dan vraagt de leerkracht naar de reden hiervan. De leerkracht maant het kind aan om in orde te zijn met het huiswerk en noteert dit ook in de agenda. Het kind krijgt dan uitstel of haalt de huistaak eventueel in op school.

Indien het kind het huiswerk reeds verschillende malen vergat te maken, zal de klastitularis de dit bespreken tijdens het oudercontact. Dit zal ook vermeld worden op het rapport.

Als het kind het huiswerk niet aankan of de ouders ervaren dat hun kind te lang bezig is met een taak, dan kan dit gemeld worden via de agenda of per mail.

Tijdens de studie wordt er op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 16h tot 17h huiswerkbegeleiding voorzien voor leerlingen die er nood aan hebben.

6.2 Tweede graad

Bijna elke dag wordt een taak of les voorzien. Op donderdag of vrijdag wordt de agenda geschreven voor de volgende week. De kinderen plannen zelf wanneer ze hun huiswerk maken. De klastitularis zorgt voor huiswerk dat is afgestemd op het niveau van de kinderen en dat aansluit bij de gegeven lessen. De leerkracht controleert of het huiswerk werd gemaakt en of de agenda dagelijks is getekend.

Wanneer het huiswerk niet werd gemaakt, wordt het gemaakt tegen de volgende dag of haalt de leerling de huistaak eventueel in op school. Het niet maken van huiswerk wordt meegedeeld via de agenda en op het rapport.

6.3 Derde graad

Aan de hand van huiswerk worden lessen nog beter ingestudeerd. Er worden zowel huistaken voorzien uit de handleidingen, alsook huistaken voor het afwerken van aangevangen lessen. Via het huiswerk wordt leerstof verder geautomatiseerd. De agenda wordt gebruikt als een planningsinstrument. In het vijfde en zesde leerjaar wordt de agenda elke donderdag voor de komende week ingevuld. Op deze wijze leren de kinderen hun agenda te plannen. Dit wordt specifiek gedaan als voorbereiding op de secundaire school. Naargelang de noden van het kind kunnen zij op vraag van de leerkracht aansluiten in de huiswerkklas. Deze wordt georganiseerd op maandag en donderdag door de leerkrachten van de derde graad.

leerjaar	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
1e	x	x	x	x	x
2e	x	x	x		x
3e		x	x	x	x
4e		x	x	x	x
5e	x	x	x	x	x
6e	x	x	x	x	x

Figuur 3: overzichtsrooster huiswerk

! Er is een rubriek ‘tijdig afgeven van huiswerk’ voorzien in het rapport. Deze rubriek wordt geëvalueerd op sterren !

7.EVALUATIE

7.1 Algemeen

De school gebruikt als leerlingvolgsysteem het programma ‘Questi’. Elke klastitularis heeft in zijn/haar klas een evaluatiemap. In deze evaluatiemap wordt er een onderscheid gemaakt tussen de verschillende leergebieden.

Voor elke summatieve evaluatie (i.e. toets) of voor een cluster van toetsen omtrent hetzelfde onderwerp, wordt een analyse uitgevoerd en genoteerd in de map en/of Questi. Aan de hand van deze analyse wordt vervolgens een relevante remediëring voorzien per leerling of voor een groep leerlingen.

Indien een grote groep leerlingen uit een klas de leerstof niet heeft verworven, kan de remediëring bestaan uit het opnieuw geven van een les. De remediëring kan ook bestaan uit het aanbieden van oefeningen specifiek op maat van een kind of een beperkte groep kinderen. Ook de remediëringsoefeningen die worden voorzien in de gehanteerde methoden kunnen gebruikt worden. De tool ‘Kabas’ registreert de fouten en biedt een aangepaste remediëring aan.

Op basis van de gemaakte analyses kan er ook bijkomende steun worden aangevraagd (via het officiële aanvraagformulier) aan de Zorgcoördinator. Vervolgens wordt in samenspraak bekeken of er een SES-leerkracht kan worden ingeschakeld. Indien er extra ondersteuning wordt voorzien, dient er duidelijk overleg plaats te vinden in functie van het opstellen van de doelen en het in kaart brengen van de effecten die de ondersteuning teweegbrengt.

7.2 Eerste graad

A. Toetsen

- ✓ We gebruiken zowel in het 1ste als in het 2de leerjaar de toetsen gekoppeld aan de methodes gebruikt in de respectievelijke klassen;
- ✓ Af en toe worden er in onderling overleg door de leerkrachten extra toetsen opgesteld;
- ✓ Kinderen met een aparte leerlijn krijgen aangepaste toetsen.

B. Verbetering/evalueren

- ✓ Toetsen worden verbeterd , net als de dagelijkse werkblaadjes. Eventuele onduidelijkheden worden met de collega's vooraf besproken. Het betreft verwarrende items in de methoden (e.g. onduidelijke vraagstelling, onduidelijke prenten...). De toetsen worden steeds verbeterd door de klastitularis, de SES-leerkracht of de leerkracht van de niveaugroep.

C. Feedback

- ✓ Vaak voorkomende fouten worden besproken tijdens een klassikaal herhalingsmoment. Feedback wordt steeds genoteerd in de verbeterde werkboekjes en/of op de werkblaadjes, zodat ouders en leerlingen steeds weten op welke werkpuntjes zij dienen te focussen.

7.3 Tweede graad

A. Toetsen

- ✓ Bij aanvang van het schooljaar worden LVS-testen afgenomen om het niveau van elk kind te bepalen.
- ✓ We gebruiken zowel in het 3de als 4de leerjaar de toetsen gekoppeld aan de methodes.
- ✓ Ook eigen toetsen worden opgesteld in samenspraak met de parallelleerkrachten.
- ✓ Alle leerlingen maken dezelfde toetsen, behalve leerlingen met redelijke aanpassingen of een individueel aangepast curriculum;
- ✓ De toetsen worden gepland op hetzelfde moment.

B. Verbetering/evalueren

- ✓ De toetsen worden verbeterd door de klastitularis, de leerkracht van de niveaugroep of de SES-leerkracht. De klastitularissen maken onderling afspraken omtrent de verbetering.

C. Feedback

- ✓ De leerkracht bespreekt samen met de leerlingen de toets nadat die werd afgelegd.
- ✓ Meestal volgt een remediëring zodat de ouders weten wat de werkpunten zijn. Dit gebeurt door taken klasintern te geven of door een extra taak mee te geven naar huis. Indien het kind ondanks de extra remediëring toch nog onder zijn of haar niveau presteert, dan wordt dit vermeld op het rapport en worden er eventueel verdere acties uitgezet.

7.4 Derde graad

A. Toetsen

De toetsen uit de handleiding worden per leerjaar gebruikt. Indien nodig worden toetsen na onderling overleg aangepast of worden er nieuwe (extra) toetsen opgemaakt.

B. Verbetering/evalueren

De leerkracht noteert de moeilijkheden per kind op het rapport bij 'commentaren'.

C. Feedback

Wiskunde

- ✓ Moeilijkheden worden ingeoeffend aan de hand van individuele noden (bv. touw en knoop oefeningen). De leerlingen oefenen de extra leerstof in de scheurblokjes of er worden eventueel aangepaste oefeningen voorzien (Kabas).
- ✓ Leerkrachten noteren welke oefeningen door wie worden ingeoeffend (wordt verwerkt in remediëringssuurtje)

Nederlands/Frans:

- ✓ We gebruiken de remediëringsoefeningen uit de handleiding;
- ✓ Voor Frans wordt uitgegaan van het Europees referentiekader.

Er wordt een algemene herhaling van de leerstof of het leerstofonderdeel gegeven indien het merendeel van de leerlingen niet goed scoorde. Met het merendeel wordt bedoeld dat 50% of meer van de leerlingen dezelfde of gelijkaardige fouten maakt. In dit geval wordt de leerstof klassikaal overlopen of herhaald.

Laatste aanpassing: 21/11/2017

Laatste aanpassing: 24/04/2023

7.5 Rapporten

De leerlingen krijgen vier rapporten mee naar huis tijdens het schooljaar. Deze vier rapporten (herfst, winter, lente en zomer) zijn evenwaardig.

In het rapport wordt een beeld gegeven van de evolutie die het kind heeft gemaakt tijdens de voorafgaande periode. Dit beeld wordt gevormd via observatie van de klastitularis en de andere leerkrachten. Daarnaast worden er ook toetsen afgenomen die kennis, inzichten en vaardigheden testen van de afgelopen periode.

De leergebieden lichamelijke opvoeding en levensbeschouwelijke vakken zijn enkel opgenomen in het winter- en zomerrapport. De ICT-doelen worden verspreid over de verschillende rapportperiodes.

De score, maar vooral de bijhorende uitleg van de leerkracht, is van groot belang. Het rapport dient als een positief document te worden benaderd. Het brengt de voortgang van het kind qua kennis, inzicht en vaardigheden in beeld.

Het is zeer belangrijk dat het rapport door de ouder samen met zijn/haar kind op een **positieve** wijze wordt doorgenomen. Het is ook belangrijk dat de ouder het rapport ondertekent. Op de laatste pagina voorzien wij ruimte voor **positieve commentaar** of **aanmoediging** van de ouder(s).

Op dezelfde pagina kan het kind door het inkleuren van de sterren verduidelijken:

- wat hij/zij vindt van zijn/haar rapport;
- of hij/zij graag naar school komt;
- of hij/zij het fijn vindt op de speelplaats.

Voor de leergebieden die geëvalueerd worden aan de hand van punten (wiskunde, Nederlands, wereldoriëntatie en Frans in het 5e en 6e leerjaar) wordt het klasgemiddelde en de mediaan weergegeven. Het klasgemiddelde is het gemiddelde voor een bepaald leergebiedonderdeel. De mediaan is de middelste score van een groep.

Bijvoorbeeld: de mediaan van de volgende dertien scores vinden we terug op plaats zeven (in het rood):

4/10 4/10 5/10 6/10 6/10 7/10 **7/10** 7/10 8/10 8/10 9/10 9/10 9/10

De andere leergebieden en sociale vaardigheden worden geëvalueerd aan de hand van sterren. Soms kunnen er ‘redelijke aanpassingen’ worden vastgelegd voor uw kind. Het gaat dan om “**REDICODIS**”. Dit betekent dat voor het te evalueren aspect, er **R**emediërende, **D**ifferentiërende, **C**ompenserende of **D**ispenserende maatregelen zijn genomen (bv. gebruik van een rekenmachine, extra tijd, andere oefeningen,...).

In deze gevallen is het bijzonder belangrijk om de uitleg van de leerkracht aandachtig te lezen. **Uw aanwezigheid tijdens de oudercontacten is van het allergrootste belang**, de rapporten worden er immers samen met u in detail besproken.

Herfstrapport (2024 - 2025)

WOORDJE VAN DE LEERKRACHT(EN)

NEDERLANDS

Goed! Begrijpend lezen was minder goed. - Juf Anne juf Thanne

percentage: 78,7%, mediaan: 63,5%

Mondelinge taalvaardigheid

Kijker 1: Toets luisteren: Raveleijn: aftocht

Goed. - Juf Anne juf Thanne

percentage: 75%, klasgemiddelde: 58,5%, mediaan: 60%

7,5 / 10

Schriftelijke taalvaardigheid

LVS Spelling

7,5/10 - Juf Anne juf Thanne

Dictee Kijker 1

Goed gedaan Param! Pas wel telkens de regels toe:

vervoeging van werkwoorden, open en gesloten

lettergrepen, g/ch. - Juf Anne juf Thanne

9 / 10

Begrijpend lezen: Kijker 2: Raveleijn: Grijsvalk

Voldoende! Zaken aanduiden/opsporen in de tekst is

nog moeilijk. - Juf Thanne en Juf Anne

percentage: 60%, klasgemiddelde: 46%, mediaan: 50%

6 / 10

Schrijven: Kijker 1: fantasieverhaal

Voldoende. Je was goed begonnen maar er gebeurde

weinig actie en je had geen slot. Je spelling en zinsbouw

was wel goed. - Juf Anne juf Thanne

6,3 / 10

Taalbeschouwing

Kijker 1: Magische verhalen: woordsoorten, samenstellingen, voor- en achtervoegsels, getal van het onderwerp.

Zeer goed Param! - Juf Anne juf Thanne

9,5 / 10

Huiswerk

Evaluatie van 20/10/24

percentage: 100%, klasgemiddelde: 74,5%, mediaan: 85%

5 / 5

Overzicht per vakonderdeel

Mondelinge taalvaardigheid : *percentage: 75%, klasgemiddelde: 58,6%, klasmediaan: 60%*

Schriftelijke taalvaardigheid : *percentage: 71%, klasgemiddelde: 62,9%, klasmediaan: 63%*

Taalbeschouwing : *percentage: 95%, klasgemiddelde: 67,9%, klasmediaan: 65%*

Huiswerk : *percentage: 100%, klasgemiddelde: 74,3%, klasmediaan: 85%*

*Fantastisch resultaat! - Juf Anne juf Thanne**percentage: 95,6%, mediaan: 74%***LVS Bewerkingen***9,5/10 - Juf Anne juf Thanne/***LVS Getallenkennis***8,6/10 - Juf Anne juf Thanne***Kaap 1 toets 2: CIJFEREN: +, -, x en : met kommagetallen***Proficiat! - Juf Anne juf Thanne***10** / 10**Kaap 1 toets 1: GET: positietabel, getallen, tellen met sprongen, rangschikken***Proficiat P! - Juf Anne juf Thanne**percentage: 100%, klasgemiddelde: 89,5%, mediaan: 92,5%***10** / 10**Kaap 1 toets 1: BEW: +, - en x met natuurlijke getallen en kommagetallen***Goed gedaan! Vergeet je komma niet. - Juf Anne juf Thanne**percentage: 95%, klasgemiddelde: 64,5%, mediaan: 70%***9,5** / 10**Kaap 1 toets 1: CIJFEREN: +, -, x en : met natuurlijke getallen***Proficiat P! - Juf Anne juf Thanne**percentage: 100%, klasgemiddelde: 79,5%, mediaan: 75%***10** / 10**Kaap 1 toets 2: GET: getalendictee, positietabel, breuken omzetten naar kommagetallen en omgekeerd, gemiddelde en mediaan, staafdiagram***Goed. Luister bij het overlopen van de toets wat er van je wordt verwacht. - Juf Anne juf Thanne**percentage: 80%, klasgemiddelde: 78,5%, mediaan: 80%***8** / 10**Meten****Kaap 1 toets 2: MMR: maateenheden sorteren, oppervlakte en omtrek berekenen, volume***Zeer goed gedaan P! - Juf Anne juf Thanne***10** / 10**Meetkunde****Kaap 1 toets 1: MK: aanzichten, blokkenbouwsel, spiegelbeeld tekenen, symmetrieassen aanduiden, gelijkvormigheid***Zeer goed! Spijtig dat je een vraag niet hebt ingevuld. Lees dus goed je vragen na. - Juf Anne juf Thanne***9,3** / 10**Kaap 1 toets 2: MK: aanzichten, spiegelen, symmetrieassen, gelijkvormigheid.***Proficiat! - Juf Anne juf Thanne***10** / 10**Huiswerk****Evaluatie van 20/10/24***1 huiswerk op 11 niet gemaakt. - Juf Anne juf Thanne**percentage: 90%, klasgemiddelde: 87%, mediaan: 90%***4,5** / 5

Overzicht per vakonderdeel

Getallen : percentage: 85%, klasgemiddelde: 72,9%, klasmediaan: 71%

Neten : percentage: 100%, klasgemiddelde: 64,9%, klasmediaan: 65%

Merkbare : percentage: 96,5%, klasgemiddelde: 78,4%, klasmediaan: 76%

Huiswerk : percentage: 98%, klasgemiddelde: 87,1%, klasmediaan: 88%

FRANSE TAAL

Zeer goed gedaan! - Juf Anne juf Thanne

percentage: 82,5%, mediaan: 80%

Mondelinge taalvaardigheid

Contact 1: *C'est fini les vacances!*

percentage: 98%, klasgemiddelde: 73%, mediaan: 80%

4,5 / 5

Contact 2: *Une année très chouette!*

percentage: 90%, klasgemiddelde: 65%, mediaan: 60%

4,5 / 5

Schriftelijke taalvaardigheid

Contact 1: vocabulaire

Goed zo! - Juf Anne juf Thanne

percentage: 98%, klasgemiddelde: 71,5%, mediaan: 47,5%

9 / 10

Contact 2: vocabulaire

Zeer goed! - Juf Anne juf Thanne

percentage: 98%, klasgemiddelde: 57,5%, mediaan: 65%

9 / 10

Taalbeschouwing

Contact 2: *'Une année très chouette!'*

Zeer goed. Bij het kiezen tussen avok en étra maakte je fouten. - Juf Anne juf Thanne

8,8 / 10

Onregelmatige werkwoorden en werkwoorden

op -er

Zeer goed! - Juf Anne juf Thanne

9,7 / 10

Contact 1: *C'est fini les vacances!*

Zeer goed Baram! - Juf Anne juf Thanne

9,4 / 10

Contact 2: les chiffres

Proficiat! - Juf Anne juf Thanne

percentage: 100%, klasgemiddelde: 83%, mediaan: 90%

10 / 10

Huiswerk

Evaluatie van 20/10/24

1 huiswerk op 7 niet gemaakt. - Juf Anne juf Thanne

percentage: 90%, klasgemiddelde: 67%, mediaan: 60%

4,5 / 5

Overzicht per vakonderdeel

Mondelinge taalvaardigheid : percentage: 90%, klasgemiddelde: 67,9%, klasmediaan: 70%

Schriftelijke taalvaardigheid : percentage: 90%, klasgemiddelde: 53,3%, klasmediaan: 57%

Taalbeschouwing : percentage: 94,8%, klasgemiddelde: 77,5%, klasmediaan: 78%

Huiswerk : percentage: 90%, klasgemiddelde: 67,1%, klasmediaan: 65%

IK EN DE WERELD

Goed zo! - Juf Anne juf Thanne

percentage: 85,3%, mediaan: 67%

Tussentijdse evaluatie: thema 1: #beroemd: les 3 + 4: middeleeuwen en nieuwe tijden

Proficiat P! - Juf Anne juf Thanne

10 / 10

Tussentijdse evaluatie: thema 1: #beroemd. Les 1 + 2: prehistorie en oudheid.

Goed zo! - Juf Anne juf Thanne

8,1 / 10

Thema 1: #beroemd. Geslotenboektoets.

Zeer goed P! - Juf Anne juf Thanne

percentage: 90%, klasgemiddelde: 68,5%, mediaan: 70%

9 / 10

Thema 1: #beroemd. Openboektoets.

Goed. Lees de teksten grondig. - Juf Anne juf Thanne

percentage: 70%, klasgemiddelde: 58%, mediaan: 60%

7 / 10

Overzicht per vakonderdeel

Tijd : percentage: 85,3%, klasgemiddelde: 67,2%, klasmediaan: 67%

KUNST EN CULTUUR

Onderzoek en creëren

Beeld: Foto verknippen en bijtekenen

Je deed absoluut geen moeite om tot een goed resultaat te komen. Jammer! - Juf Thanne en Juf Anne

Tafelmuziek

Zeer goed gedaan! Jullie hadden enkele valse starten maar maakten een leuk stukje tafelmuziek! - Juf Thanne en Juf Anne

Presenteren

Een avatar maken voor de verjaardagskalender

Goed gedaan. Je maakte een mooie avatar van jezelf! - Juf Anne juf Thanne

SOCIALE VAARDIGHEDEN

Je bent een beleefde jongen alhoewel je het laat blijken als iets je niet aanstaat. - Juf Anne juf Thanne

Respecteert de regels

Evaluatie van 18/09/24

Beleefdheid

Evaluatie van 18/09/24

Zoeken naar geweldloze oplossingen

Evaluatie van 18/09/24

Respect voor verschillende culturen

Evaluatie van 18/09/24

Is verdraagzaam en lief voor anderen

Evaluatie van 18/09/24

ATTITUDES

Je hebt een goede werkhouding maar stoort de andere leerlingen niet. Ze hebben de extra uitleg soms wel nodig. - Juf Anne juf Thanne

Werkt nauwkeurig en verzorgd

Evaluatie van 18/09/24

Werktempo

Evaluatie van 18/09/24

Medewerking en correcte luisterhouding

Evaluatie van 18/09/24

Openstaan en aanvaarden van aanwijzingen

Evaluatie van 18/09/24

Respect voor deadlines

Evaluatie van 18/09/24

Kan op aangepaste wijze kritiek geven

Evaluatie van 18/09/24

Geeft taken tijdig af

Evaluatie van 18/09/24

ZELFEVALUATIE

IK

Ik vind mijn rapport .....
omdat

- Ik vind het fijn in de klas. ★★★★★
- Ik vind het fijn op de speelplaats ★★★★★

MIJN MAMA/PAPA

Schrijf hier een complimentje voor jouw kind :

Klasterleerkracht

Directie

Ouder

8.Klasniveau: ONDERWIJSTIJD/LESSENROOSTER

8.1 Onderwijstijd voorstel OVSG

NIVEAU EN LEERGEBIED	JAARBASIS OVSG	WEEKBASIS OVSG
<i>Kleuters</i>		
✓ Nederlands	180	5
✓ Wiskunde	72	2
✓ Ik en de wereld	180	5
✓ Kunst en Cultuur	180	5
✓ Gezondheid (L.O.)	156	4.3
✓ Vrije ruimte		
	240	6.7
TOTAAL KLEUTERS	1.008	28
<i>Eerste graad</i>		
✓ Nederlands	240	6.7
✓ Wiskunde	204	5.7
✓ Ik en de wereld	192	5.3
✓ Kunst en cultuur	132	3.7
✓ Gezondheid (L.O.)	72	2
✓ Vrije ruimte		
	96	2.6
TOTAAL EERSTE GRAAD	936	26
<i>Tweede graad</i>		
✓ Nederlands	228	6.3
✓ Wiskunde	204	5.7
✓ Ik en de wereld	192	5.7
✓ Kunst en cultuur	132	3.7
✓ Gezondheid (L.O.)	72	2
✓ Vrije ruimte		
	96	2.6
TOTAAL TWEEDE GRAAD	936	26
<i>Derde graad</i>		
✓ Nederlands	198	5.5
✓ Wiskunde	180	5
✓ Ik en de wereld	174	4.8
✓ Kunst en cultuur	114	3.1
✓ Gezondheid (L.O.)	72	2
✓ Frans		
✓ Vrije ruimte	108	3
	90	2.6
TOTAAL DERDE GRAAD	936	26

8.2 Onderwijstijd Bollekensschool

Per leerjaar werden de uren voor de verschillende leergebieden als volgt toebedeeld:

	Nederlands	Wiskunde	Ik en de wereld	Kunst en cultuur	Frans	L.O.	Godsd Zed.	Vrije Ruimte	Totaal
1e leerjaar	8	6	5	3	0	2	2	2	28
2e leerjaar	7	7	5	3	0	2	2	2	28
3e leerjaar	7	7	5	3	0	2	2	2	28
4e leerjaar	7	7	5	3	0	2	2	2	28
5e leerjaar	6	6	5	2	3	2	2	2	28
6e leerjaar	6	6	5	2	3	2	2	2	28

8.3 Facultatief vreemdetalenonderwijs

Sinds 1 september 2014 kan buiten Brussel vanaf het derde leerjaar gewoon lager onderwijs Frans gegeven worden. Enkel als aan leerlingen reeds Frans wordt aangeboden, kan daarnaast ook nog Engels of Duits worden aangeboden.

Een primordiale voorwaarde om Frans reeds aan te bieden vanaf het derde leerjaar is dat de leerlingen de onderwijstaal Nederlands voldoende beheersen. Het is aan de school zelf om te bepalen of haar populatie aan leerlingen klaar is om vervroegd aan te vangen met Frans.

De schoolpopulatie bestaat uit circa 55% kinderen, die als thuistaal niet het Nederlands hebben. De school zet reeds heel veel in op het leergebied Nederlands (zie rooster in rubriek 8.2.), bijgevolg acht zij de tijd nog niet rijp om Frans aan te bieden in het derde leerjaar. De school tracht immers door intensief in te zetten op het leergebied Nederlands (e.g. niveaugroepen), een hefboomeffect te creëren voor de andere leergebieden.

8.4 Actieplan laattijdig aanwezig op school

8.4.1 Visie

De school tracht binnen haar pedagogische en opvoedkundige taak, de kinderen bij te brengen dat zij tijdig aanwezig moeten zijn op school. De school richt haar pijlen niet enkel op de kinderen, maar ook op de ouders. Het zijn de ouders die immers voor het overgrote deel verantwoordelijk zijn voor het al dan niet tijdig op school aanwezig zijn van hun kinderen.

Kinderen die te laat komen op school, missen een belangrijke start. Het gaat dikwijls om een introductie van een les in de klas. Wie vaak te laat komt bouwt een leerachterstand op, waaraan moeilijk kan worden tegemoetgekomen. Daarnaast stoort de leerling het klasgebeuren.

Bovendien is het tijdig aanwezig zijn en zich aan gemaakte afspraken houden, een belangrijke attitude die we als school extra in de verf wensen te zetten.

Indien kinderen pas aankomen op school bij het tweede belsignaal (8h20), worden zij beschouwd als laattijdig aanwezig. Om hieraan tegemoet te komen wordt in het intern schoolreglement gevraagd om ten laatste tien minuutjes voor aanvang van de lessen aanwezig te zijn op school (i.e. 8h10).

Het is immers belangrijk dat kinderen op een rustige wijze kunnen starten aan de lessen.

De school heeft een matrix op vier niveaus, namelijk op het niveau van het kind, het niveau van de klas en de school en dat van de ouder. De matrix kwam tot stand na een brainstorm in de inhoudelijke momenten, verbonden aan de plenaire vergadering.

Laatste aanpassingen:

woensdag 2 april 2014, schooljaar 2017/2018

Maandag 7 november 2022

8.4.2 Matrix

TE LAAT	Leerlingniveau	Klasniveau	Schoolniveau	Ouderniveau
<p>Educatie</p> <p>De school brengt leerinhouden actief aan: kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes</p>	<p>*in agenda noteren: Te laat + uur</p>	<p><i>Klasactiviteiten</i></p> <p>*de reden uitleggen waarom je op tijd moet komen</p> <p>*in de lessen omtrent de tijd en de klok de nadruk leggen op het tijdig aanwezig zijn</p>	<p><i>Competentiebevordering team</i></p> <p>* Bij systematisch te laat komen bespreken met de ouders + eventueel huisbezoek(brugfiguur)</p> <p>*reeds vermelden tijdens de infomomenten en tijdens het eerste oudercontact</p>	<p><i>Informereren van de ouders</i></p> <p>*informereren omtrent het startuur en het belang van het startmoment tijdens de infoavond (september)</p> <p>*schoolkalender drukken met schooluren</p>
<p>Structurele maatregelen</p> <p>Bewuste herinrichting/ beleving van de fysieke omgeving</p>	<p>*Een maal per schooljaar :</p> <p>‘ Kom op tijd week’ met kaart</p>	<p><i>Nastreven van sociaal klasklimaat</i></p> <p>*Kind een pluim geven wanneer het beter is (positieve bekrachtiging),</p> <p>*Kinderen die op tijd komen tijdens de ‘Kom op tijd week’ worden beloond</p>	<p><i>Nastreven van sociaal schoolklimaat</i></p> <p>*Poortdienst aan het hekken tot 8h20</p> <p>*Na 8h20 komen kinderen en ouders binnen langs de voordeur.</p> <p>*Affiches waardoor duidelijk wordt dat er gewerkt wordt omtrent op tijd komen</p> <p>*affiche met schooluren aan de schoolpoort</p> <p>*efficiënt registreren via wisa</p>	<p><i>Samenwerkingsverbanden</i></p> <p>*driewekelijks evalueren van het aantal afwezigheden met CLB en brugfiguur</p> <p>*noteren in de agenda indien de leerling op goede weg is</p> <p>*maandelijks koffiemoment per leerjaar</p> <p>*thema inrichten voor de ouders ‘Kom op tijd week’</p>
<p>Afspraken</p> <p>Stimulerend of beperkend + transparante</p>	<p>*vermelden op het rapport en in de agenda</p>	<p><i>Klasafspraken</i></p> <p>*afspraken in het klasdraaiboek</p> <p>*regels vermelden in de klasafspraken</p>	<p><i>Schoolreglement</i></p> <p>*vermelden in het schoolreglement</p> <p>*opnemen in het schoolwerkplan</p>	<p>*belangrijk om de ouder te laten wanneer en hoe dikwijls men te laat is</p>

<p>procedures en consequente naleving</p>			<p>*In het rapport: schooluren, afwezigheden, laatkomen, verduidelijking begrippen omtrent attitudes</p> <p>*vermelden in de wegwijs</p> <p>*vermelden in de infobrochure begin schooljaar</p> <p>*brugfiguur print overzicht uit vanuit wisa</p>	
<p>Zorgbeleid</p>	<p>*op zoek gaan naar de oorzaak</p> <p>Persoonlijk zoeken naar oplossingen (eerst via de leerkracht samen met de brugfiguur)</p>	<p>*boekjes zoeken in de bibliotheek omtrent op tijd komen</p> <p>*nadruk leggen op het storend karakter voor de andere leerlingen</p>	<p>*Fase 0 van het zorgcontinuüm : de leerling komt tijdig en regelmatig naar school (redicodis; plan in Questi)</p>	<p>*poortacties : 'Kom op tijd week' door het ganse team</p> <p>*reden van de ouder au sérieux nemen</p> <p>*huisbezoek door brugfiguur</p>

8.4.3 Actieplan

ACTIE	TIJDSTIP	VERANTWOORDELIJKE
Opgesomde klasactiviteiten (matrix)	Doorheen het schooljaar	Klastitularissen
Ouders tekenen het schoolreglement voor ontvangst en akkoord	september	Secretariaat
Verantwoordelijke poortdienst staat aan de inkom tot 8h20 ter sensibilisering van kinderen en ouders.	Ganse schooljaar	Schoolteam
Boodschap aan de inkom ter verwelkoming	Doorheen het schooljaar	Brugfiguur
Infobrochure	september	Klastitularis
Ingeven van laattijdige aanwezigheden in WISA	Dagelijks	Klastitularis
Kinderen die laattijdig aankomen krijgen een stempel in de agenda	Dagelijks	Klastitularis
Het aantal laattijdige aanwezigheden wordt statistisch bijgehouden.	X1 per schooljaar tijdens de 'Kom op tijd week'	Brugfiguur
Overzicht van de laattijdige aanwezigheden voor de klastitularissen.	Doorheen het schooljaar	Brugfiguur

8.5 Samenstelling van de klassen en de niveaugroepen

A. Verantwoordelijken

Klassamenstelling: zorgcoördinator en de betrokken klastitularissen

Niveaugroepen: klastitularissen, zorgcoördinator en SES-leerkracht

B. Visie

De onderwijskansen van leerlingen worden door enorm veel factoren bepaald. Zo spelen op de eerste plaats persoonsgebonden kenmerken van leerlingen een belangrijke rol (e.g. intelligentie, karakter, geslacht,...). Ook de gezinssituatie (e.g. etniciteit, milieu, opvoeding,...), de school (e.g. curriculum, pedagogische aanpak, organisatie,...) en het onderwijssysteem (e.g. onderwijsstructuur en regelgeving) zijn van belang (Belfi, De Fraine, & Van Damme, 2010).

Daarnaast is het van uiterst belang om te weten dat leerlingen met een laag welbevinden en een laag academisch zelfbeeld eerder ontvankelijk zijn voor depressiviteit, voortijdig schoolverlaten en criminaliteit (Van Houtte, 2005).

In de school werken we enerzijds met klassen die op heterogene basis zijn onderverdeeld. De heterogeniteit bevindt zich op vlak van etniciteit, levensbeschouwing, geslacht en cognitief niveau. Verder wordt er rekening gehouden met eventuele conflicten uit het verleden, vriendschapsbanden en broers of zussen. Doorgaans worden broers of zussen in een verschillende klas geplaatst, enkel op vraag van de ouders doen we dit niet.

Anderzijds hanteert de school voor een aantal leergebieden (i.e. wiskunde en Nederlands) een klasoverschrijdende vorm van differentiatie. Hier worden de leerlingen in cognitief homogene niveaugroepen ingedeeld. Tussen de groepen bestaan er zeer permeabele tussenschotten, hierdoor kunnen leerlingen gemakkelijk verschuiven van de ene groep naar de andere.

Het groeperen van leerlingen in homogene groepen is bedoeld als middel om aan de individuele behoeften van verschillende groepen leerlingen tegemoet te komen. Daarnaast ondervindt zowel de leerkracht als de leerling minder stress binnen een dergelijke werkvorm.

Voor de indeling van de klassen in het eerste leerjaar wordt afgegaan op de informatie van de kleuterjuffen en de zorgcoördinator van de kleuterschool. De zorgcoördinator van de lagere school is verantwoordelijk voor het verzamelen en verwerken van de informatie.

Door gebruik te maken van zowel homogene als heterogene criteria tracht de school op doordachte wijze in te zetten op de sterktes en voordelen van beide systemen.

C. Onderbouwing en risico's

Zwakke leerlingen voelen zich meer zelfzeker over hun eigen kunnen in een homogeen zwakke klas dan in een heterogene klas, waarin zij zich ook zullen moeten gaan vergelijken met sterkere leerlingen (Belfi et al., 2010).

Kinderen met een hoger niveau van welbevinden presteren beter op school (Furrer & Skinner, 2003). Een hoge mate van welbevinden gaat doorgaans gepaard met een hoog algemeen zelfbeeld en een hoge mate van zelfvertrouwen (Dew & Huebner, 1994).

Naarmate de tijd vordert, zorgt het werken in niveaugroepen ook voor het ontstaan van vriendschappen.

Een Nederlandse studie heeft aangetoond dat het werken in klassen met een hoog aantal kansarme leerlingen voordelig is voor de leerprestaties van kansarme leerlingen (Peetsma, Van der Veen, Koopman, & Van Schooten, 2006). De reden hiervoor is dat scholen met veel kansarme kinderen extra middelen van de overheid krijgen, waarmee ze hun onderwijspraktijken beter kunnen afstemmen op de specifieke behoeften van deze leerlingen. Verder zijn er het kleiner aantal leerlingen per klas en meer gespecialiseerde instructiemethoden. Recent onderzoek van Vlaamse bodem heeft geen effecten van sociaaleconomische klassamenstelling op de leerresultaten van leerlingen kunnen vaststellen (Verhaeghe, 2009). Het aantal kansarme leerlingen in een klas lijkt geen effect te hebben op de mate waarin leerlingen zich thuis voelen in de klas (Peetsma et al., 2006; Van Damme et al., 2006).

Uit de praktijk blijkt dat de laagste niveaugroepen nauwelijks stijgingskansen hebben, doordat ze in een weinig stimulerende leeromgeving zitten waar ze ten gevolge van lage verwachtingen en “zichzelf waarmakende voorspellingen” ook vaak blijven zitten (i.e. horn¹- en halo-effect²).

Wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat het voor een optimale cognitieve ontwikkeling van alle leerlingen het best is, als ze net iets boven hun huidige prestatieniveau worden uitgedaagd (Belfi et al., 2010).

Verder heeft onderzoek uitgewezen dat leerkrachten van lagere niveaueklassen meer kritiek neigen te geven op de leerprestaties en het gedrag van hun leerlingen dan leerkrachten van hogere niveaueklassen. Dit kan een negatieve impact hebben op het zelfvertrouwen en algemeen zelfbeeld van leerlingen in lagere niveaueklassen.

Kansarme kinderen hebben beduidend meer leerproblemen en over het algemeen lagere prestatieniveaus dan meer bevoorrechte kinderen (Nicaise, 1997). Uit Vlaams onderzoek naar de invloed van sociaaleconomische thuissituatie op het schools presteren van de kinderen, blijkt dat veel leerlingen uit lagere sociale milieus vaak al in het eerste leerjaar van het lager onderwijs een schoolse achterstand vertonen (Nicaise, 1997). Daarnaast is aangetoond dat de kans om in het buitengewoon onderwijs terecht te komen vijf tot zes maal hoger is voor arme kinderen dan voor het gemiddelde Vlaamse kind (De Wit, Van Petegem, & De Maeyer, 2000).

Kansarmen komen vaak uit een omgeving waar de banen en status van mensen weinig te maken hebben met het onderwijs dat zij genoten hebben. Kansarme kinderen gaan zodoende hun schoolperiode zien als een kortdurend voorstadium van het werkende leven, in plaats van een investering in een betere toekomst. In heterogene klassen komen zij echter ook in aanraking met de onderwijsverwachtingen en toekomstperspectieven die in andere sociale milieus leven. Daardoor kunnen ze de normen, waarden en verwachtingen die in hun eigen sociale milieu heersen ten aanzien van onderwijs, beter in perspectief gaan zien. Dit heeft een positieve invloed op hun prestatiemotivatie en hun leerprestaties (Van der Silk, Driessen, & De Bot, 2006). Met andere woorden, via het comparatieve referentieproces dat plaatsvindt in heterogeen samengestelde klassen kunnen meer bevoorrechte kinderen fungeren als rolmodellen voor kansarme kinderen.

De taalcontact-these voorspelt dat leerlingen in klassen met een hoog percentage allochtone leerlingen slechter zullen presteren, omdat er weinig gelegenheid is om in contact te komen met de Nederlandse taal, of liever gezegd met kinderen die deze van thuis uit op een goed niveau beheersen. Dit gebrek aan taalcontact zou de Nederlandse taalontwikkeling van allochtone leerlingen negatief beïnvloeden, en daarmee tevens hun prestaties op andere vakgebieden (Belfi et al., 2010).

Uit voorgaande paragraaf is duidelijk geworden dat het voor de leerprestaties van zowel allochtone als autochtone leerlingen in de meeste gevallen niet gunstig is om bij een groot aantal allochtone leerlingen in de klas te zitten. Scholen doen er dan ook best aan om hun allochtone leerlingen zo breed mogelijk over alle klassen te verspreiden.

D. De leerkracht maakt het verschil

Veranderingen in de pedagogisch-didactische aanpak door de leerkrachten kunnen de negatieve effecten van niveaugroepering op de leerresultaten en het welbevinden van zwakke leerlingen beperken. Dit kan ondermeer door als leerkracht ervoor te zorgen om geen vooroordelen ten aanzien van je leerlingen te hebben. Ook kunnen leerkrachten hogere eisen aan leerlingen in zwakkere klassen stellen, om zo hun leerwinst zoveel mogelijk te optimaliseren. Een positieve, verwachtingsvolle en enthousiaste houding van een leerkracht ten aanzien van leerlingen in zwakkere klassen kan al een groot verschil maken! Dit is door diverse studies wetenschappelijk aangetoond (Van der Hoeven-Van Doornum, Voeten, & Jungbluth, 1989).

Leerkrachten kunnen op vier manieren het leerklimaat in alle soorten klassen positief beïnvloeden. Ten eerste is het van belang dat leerkrachten een aantrekkelijke en functionele leeromgeving creëren door middel van gevarieerde lesmaterialen. Ten tweede is het essentieel dat leerkrachten een goede relatie met hun leerlingen opbouwen en ervoor zorgen dat er een goede band tussen de leerlingen onderling bestaat. Ten derde dienen leerkrachten ervoor te zorgen dat er tijdens de lessen evenveel aandacht aan prestaties als aan sociaal-emotionele behoeften wordt besteed. Met andere woorden, de ideale klasomgeving is warm, doch zakelijk. Tenslotte is het zeer belangrijk dat leerkrachten expliciete verwachtingen van hun leerlingen hebben in termen van gedrag, investering en prestaties. Leerkrachten moeten geloven in de mogelijkheden van al hun leerlingen, en hen dit geloof ook laten voelen. Via deze vier

methoden kunnen leerkrachten het leerklimaat bij alle mogelijke soorten klassamenstellingen vergroten, en ervoor zorgen dat alle leerlingen optimaal presteren en graag naar school gaan (Anderson, 1991)!

9.Klasniveau: leergebiedoverschrijdende eindtermen en lesdoelen

9.1 “Leren leren”

Zie rubriek 10.8. leerladders. De leerkrachten kunnen uit deze methode passende lessen kiezen.

9.2 Sociale vaardigheden

Per rapportperiode worden attitudes en competenties geëvalueerd. Er worden wekelijks kringgesprekken gevoerd in de klas, alsook activiteiten m.b.t. het verder ontwikkelen van sociale vaardigheden en attitudes.

9.3 Digitale geletterdheid

Zie beleidsplan iPad.

10.METHODES

Laatste aanpassingen: 19/06/2014, 19/05/2018 , 27/09/2022, 21/10/2024

10.1 Nederlands: Verrekijker (vanaf 2de lj. t.e.m. 6de lj.)

A. Krachtlijnen

Verrekijker vertrekt vanuit een tekst. De verschillende tekstsoorten komen aan bod.

Een kijker (thema) lang werken we rond één en dezelfde tekstsoort.

We zoomen in op de tekstsoort vanuit de 4 vaardigheden: luisteren, spreken, lezen en schrijven.

Doorheen de vijf leerjaren komen alle tekstsoorten en teksttypes afwisselend verschillende keren aan bod.

Taalbeschouwing wordt geïntegreerd in de 4 vaardigheden.

B. Motiverend

De methode werd ontwikkeld door een team van auteurs die het basisonderwijs vanuit jarenlange praktijk door en door kennen. Ze is volledig afgestemd op de eindtermen. De echte taalsituaties en levend taalmateriaal maken de taallessen ontzettend boeiend.

Aanpassing en vervanging zijn mogelijk bij wijzigende leerplannen en concordanties.

C. Structuur / Opbouw

De ordening van de leerstof gebeurt in 8 Kijkers.

Kijker 1 tot 7 : gevarieerd aanbod van teksttypes binnen eenzelfde tekstsoort binnen één thema. Kijker 8 : op speelse wijze terugblikken op doelen, die nog niet aan bod kwamen in 1 – 7.

Elke kijker omvat 4 lesweken: 3 instructieweeken en 1 trotsweek.

Tijdens de instructieweeken wordt er gefocust op de 4 vaardigheden (lezen, spreken, luisteren en schrijven, alle 4 geïntegreerd door taalbeschouwing.

Tijdens de trotsweek tonen de leerlingen wat ze hebben bereikt en wordt het geleerde getoetst.

D. Zorgzame methode

Zorg heeft een duidelijke en prominente plaats in de didactiek, de planning en de materialen van Verrekijker. Er is ruimte en materiaal voor een gedifferentieerde herhaling. (M-decreet)

Er zijn drie lagen, klaar voor elk niveau:

L1 : minimaal basisaanbod en brede preventieve basiszorg.

L2 : verhoogde zorg, remediërend of verrijkend binnen de klascontext.

L3 : specifiek, individueel zorgaanbod, buiten de klascontext.

10.2 Nederlands: Ik lees met hup & aap (1e leerjaar)

10.2.1 Directe systeemmethode bij het aanvankelijk lezen

De directe systeemmethode gaat uit van een opbouw aanpak waarbij de kinderen vanaf de start de regels van het leessysteem leren en direct leesdelen stellen. De woorden worden meteen geanalyseerd. Met de aangeleerde letters worden nieuwe woorden opgebouwd.

10.2.2 Zorgverbreding

De zorgverbreding is grotendeels preventief en geïntegreerd in de dagelijkse klasactiviteiten. Die preventieve zorgverbreding blijkt uit:

- Het ontsleutelen van tweeklankwoorden is voor zwakke lezers gemakkelijker en doorzichtiger dan het decoderen van drieklankwoorden.
- De te ontsleutelen tweeklankwoorden worden één na één aangeboden.
- Alle letters uit een tweeklankwoord worden direct geanalyseerd en inge oefend.
- De leerlingen krijgen voldoende tijd om een letter en haar connecties in te prenten.
- Eerst automatiseren voor het aanbieden van een nieuw sleutelwoord.

10.2.3 Remediëren

Naast klassikale groepsinstructie hebben risicoleerlingen behoefte aan een instructie op maat. Differentiatiebladen voor elk van de verschillende fasen in de systeemmethode zijn voorzien. Digitale taken kunnen voorzien worden op Bingel volgens de individuele noden van elk kind.

10.3 Frans: Passepartout

A. Visie

De lessen Frans in het vijfde en zesde leerjaar van het lager onderwijs zijn zeer kostbaar om fundamentele woordenschat en structuren aan te leren, om in beperkte communicatieve situaties te leren fungeren en om een gezonde leertraditie t.o.v. de vreemde taal te vestigen.

De eindtermen Frans stellen als hoofdthema communicatieve situaties waarin leerlingen redelijkerwijze kunnen terechtkomen. De woordenschat en spraakkunst die hiervoor nodig zijn stemmen perfect overeen met de woordenschat en de spraakkunst die in Passepartout worden onderwezen.

Passepartout is de nieuwe methode Frans voor de 3e graad van het lager onderwijs. De methode zet sterk in op mondelinge interactie en behandelt diverse tekstsoorten.

Passepartout maakt de Franse taal toegankelijk voor elke leerling.

B. Opbouw

Structuur / opbouw Passepartout telt 18 contacten voor het 5e leerjaar en 14 contacten voor het 6e leerjaar. Een leerwerkboek bestaat telkens uit 4 contacten. Na die 4 contacten is

er een herhalingsmoment opgenomen. Elk contact is opgebouwd volgens het Diabolo-model:

1. Intro Het intro-moment dient als inleiding op het thema van het contact. Het motiveert de leerlingen en activeert hun voorkennis. Het intro-moment is opgenomen in de handleiding, waardoor je het als leerkracht makkelijk aanpast tot een activiteit op maat van jouw leerlingen.
2. Elk contact werkt volgens dezelfde gestructureerde, stapsgewijze opbouw.
3. Actie Elke les sluit af met een lestijd waarin de leerlingen actief gaan communiceren. Ze komen tot vrije vertolkingen met behulp van de geleerde woordenschat en uitdrukkingen.

C. Didactiek

Passepartout zet volop in op mondelinge interactie

- Aandacht voor communicatie vanaf contact 1 (thema 1)
- Start vanuit een eenvoudige basisdialoog
- Bouwt op vanuit korte mondelinge opdrachten naar gesprekken voeren
- Spreekkansen voor iedereen
- Transferopdracht voor mondelinge interactie doorheen het hele thema

Passepartout behandelt diverse tekstsoorten

- Leesbegrip wordt vanaf contact 1 opgebouwd vanuit succeservaringen
- Verschillende tekstsoorten in beide leerjaren: sms, artikel, reclameboodschap, brief, gedicht, lied ...

Passepartout maakt de Franse taal toegankelijk voor elke leerling

- Opdrachten op drie verwerkingsniveaus voor de verschillende vaardigheden
- Extra herhalingstijd per vier contacten
- Aanvullend digitaal differentiatiemateriaal op vier niveaus

Passepartout gaat voor een gestructureerde, moderne aanpak

- Elk contact (thema) is opgebouwd volgens een vast stramien
- Pictogrammen bieden de leerlingen ondersteuning
- Passepartout sluit aan bij de nieuwe spelling
- Animaties ondersteunen de woordenschatverwerving
- Passepartout werpt een ruime en jeugdige blik op de Franse cultuur

Passepartout besteedt aandacht aan leren leren en evaluatie

- Het onthoudboekje 'Mon memento' is een handig instrument bij leren leren. Alle leerinhouden worden per vier contacten op een beknopte manier samengevat.
- Het leerwerkboek bevat na vier contacten telkens een portfolio.
- Het is belangrijk dat de leerlingen hun spreekdurf ontwikkelen.
- Per contact is er ook een schriftelijke toets voorzien. Na vier contacten (bij het herhalingsmoment) is er dan een uitgebreidere toets opgenomen.

10.4 Ik en de wereld : Wouw en Fluo

10.4.1 Wouw

A. Visie

Wouw is opgebouwd volgens het Diabolo-model. De **didactische blauwdruk** voor onze nieuwe methodes. Daarmee geven we jou ruimte en opties om samen met je leerlingen kennis en inzicht op te bouwen, maar hen tegelijk ook weerbaar, creatief en 'skilled' te maken. Dat onze methodes multimediaal zijn geworden, is evident. Maar ook de inhoud en opbouw hebben we herdacht. Zo helpen onze methodes jou en je leerlingen te leren in deze verander(en)de wereld.

Deze nieuwe wereld vraagt daarom een ander wereldoriënterend onderwijs dan dat waarmee we tot op heden vertrouwd waren. Wouw onderwijst je leerlingen in **klassieke én nieuwe kennisthema's** zoals globale geletterdheid, systemisch denken, digitale en duurzaamheidsgeletterdheid.

B. Indeling- opbouw

Opbouw en structuur

Wouw behandelt **9 thema's per leerjaar**. Elk thema heeft een set van doelen als rode draad.

Thema 9 vormt een afsluitend thema waarin de doelen uit de acht voorgaande thema's herhaald worden.

Leerlijnen worden opgebouwd doorheen de zes leerjaren:

- Techniek begrijpen, duiden en hanteren
- Leerlijn levende natuur (seizoenen en ecosystemen)
- Persoonlijke ontwikkeling en sociaal-culturele diversiteit
- Leerlijn tijd
- Leerlijn ruimte

In de hogere leerjaren wordt ingezet op actueel thema's over een specifieke educatie

- mediawijsheid
- duurzaamheid
- erfgoededucatie
- consumptie, financiële geletterdheid en mediawijsheid

Opbouw van een thema

De structuur van Wouw is gebaseerd het Diabolo-model van die Keure die de doorlooptijd in drie fasen indeelt die neerkomen op **ontdekken – onderwijzen – toepassen**.

C. Evaluatie

Aanvullend biedt Wouw materiaal om de leerlingen in hun brede ontwikkeling te volgen, ondersteunen en stimuleren:

- **Herhalingsmoment in quizvorm**
- **Studiewijzer**
- **Open- en geslotenboektoets:** De toetsen zijn rechtstreeks gelinkt aan de studiewijzer van het werkboek. De leerlingen krijgen dus vooraf zicht op de manier waarop de inhoud en vaardigheden straks worden bevraagd. Met een **oefentoets** kunnen ze digitaal nagaan in hoeverre ze voorbereid zijn.
- **Rubrics** voor onderzoeksvaardigheden / metacognitieve vaardigheden / sociale vaardigheden / spreekvaardigheden / mediavaardigheden
- **Zelfevaluatie**

D. Digitale geletterdheid

Wouw wordt ondersteund door een leerkrachtensite met een schoolcode en een leerlingensite die vrij toegankelijk is.

Leerkrachtensite: Naast digitale handleiding, werk- en leerboeken zijn er ook correctiesleutels, video's, presentaties en toetsen.

Leerlingensite: 7 verschillende tools om te werken aan ICT-vaardigheden, ICT-handleidingen, webquests, oefentoetsen en een actueband: Kahoot!-quiz, Simulaties, Tijdslijn, Google Earth, Sorteertool, Ministes en Selfietool

10.4.2 Fluo

Fluo is de nieuwe methode voor verkeers- en mobiliteitseducatie voor het 1e tot en met het 6e leerjaar.

- Uniek adaptief oefenaanbod voor elke leerling
- Actief ervaringsgericht leren
- Aangepast aan de eigen verkeersomgeving

Structuur en opbouw.

Fluo delen we op in **vijf thema's** die terugkeren over de zes leerjaren heen:

- Voetganger
- Fietser
- Passagier
- Schoolomgeving
- Mobiliteit

10.5 Wiskunde: Kadet

A. Visie/didactiek

Diabolo

Kadet legt de link tussen wiskunde en de leefwereld van de kinderen zodat de kinderen het belangrijke leergebied als relevant ervaren: **ik kan iets met wiskunde!**

Directe instructie

Kadet start bij nieuwe doelen met een klassikaal instructiemoment op een interactieve, gestructureerde en duidelijke manier. Daarbij neemt de **leerkracht de leiding**, de vervolgvactiteiten worden daarna afgestemd op de behoeften van de leerlingen.

Verlengde instructie

Na de basisinstructie (zie directe instructie) geeft Kadet bijkomende instructie aan een **deel van de klas**, terwijl andere leerlingen al zelfstandig verder oefenen op hun niveau.

Het differentiatieprincipe

Kadet voorziet **oefenpaden in drie sporen** en geeft ook een aanbod voor tempodifferentiatie, meestal ondersteund door **Artificiële Intelligentie (AI)**.

Het oefenprincipe

Kadet voorziet voldoende tijd en aanbod om de nieuwe leerdoelen na de instructie in te oefenen tot ze zijn verankerd.

Het herhalingsprincipe

Kadet voorziet structurele momenten van herhaling waarbij reeds verworven doelen opnieuw worden ingeoeffend.

Het CSA-model

Kadet voorziet de opbouw van wiskundige inhoud(en)/doelen in drie stappen: **concreet > schematisch > abstract**.

Bewegend leren

Kadet combineert cognitieve activiteiten zoals instructie en inoefening met bewegen

B. Opbouw en structuur

Opbouw van een leerjaar

Kadet ordent de leerstof in 8 Kapen: 7 + 1. De opeenvolging van Kapen kan optioneel worden onderbroken door momenten van toetsing.

- In het begin van elk leerjaar kan je digitaal of op papier een **voorkennistest** afnemen. Die test toetst de voorkennis met vragen over de leerstof van het vorige jaar. Zo krijg je een duidelijk beeld van de beginsituatie van elke leerling. De test omvat de verschillende domeinen, maar beperkt zich wel tot de doelen die aan bod komen in de eerste Kaap.

- Na Kaap 3 voorziet Kadet een aanbod **overzichtstoetsen**. Die kunnen optioneel digitaal of op papier gegeven worden voor de kerstvakantie, in december, of na de kerstvakantie, in januari.
- Na Kaap 7 volgt er een aanbod van **eindtoetsen** voor een optionele digitale of papieren eidevaluatie op het einde van het jaar.
- Kaap 8 is een **herhalingswerkboek** met de leerstof van het volledige leerjaar.

Opbouw van een Kaap

Een Kaap duurt 4 à 5 lesweken. Berekend aan de hand van 12 lestijden van 25 minuten per week in de 1e graad en 6 lestijden van 50 minuten per week in de 2e en 3e graad.

Elke Kaap kent dezelfde gestructureerde opbouw met ingeplande tijd voor herhaling, evaluatie en differentiatie.

C. Evaluatie

Evaluatie op papier

De papieren evaluatie staat op Kabas, in de vorm van een pdf, Word-bestand en een Google docs, bewerkbaar en afdrukbaar.

In de handleiding vind je onder andere de puntenverdeling, didactische tips, doe-opdrachten en luisteropdrachten, en een uitgebreide foutenanalyse.

Digitale evaluatie

Op [Kabas](#) staan de parallele, digitale opdrachten van de evaluatie. Die worden automatisch gecorrigeerd en voor jou vertaald in een overzichtelijk resultatenscherf.

Automatisch gedifferentieerde taak

Aansluitend op de evaluatie kun je een automatisch gedifferentieerde taak aanbieden op Kabas. Wanneer de toets op papier werd afgelegd, geeft de leerkracht eerst zelf de scores in. Bij een digitale toets gebeurt dat dus automatisch.

Op basis van de individuele score van de leerling op elke opdracht (dus op elk doel) genereert Kabas per leerling een set aan digitale herhalingsoefeningen (taak). De taak omvat oefeningen op doelniveau die opgesteld zijn op de 3 sporen. Je kan dat voorstel wijzigen.

D. Digitale geletterdheid

Digitale oefeningen worden voorzien op KABAS aansluitend bij de methode Kadet. Leerkrachten zetten hierop digitale taken klaar volgens de individuele noden van elk kind. Deze taken kunnen ook ingezet worden als huiswerk.

10.6 Schrijven: Karakter

A. Visie op schrijven

Vlot kunnen schrijven is een competentie om vlot te communiceren. Een vloeibaar en leesbaar handschrift tegen het einde van de basisschool is daarvoor nodig.

De schrijfmethode karakter wil kinderen op een speelse en motiverende manier begeleiden bij het schrijfproces.

B. Het schrijfproces, een doorlopende lijn

De drie aspecten: het voorbereidend, het aanvankelijk en het voortgezet schrijven die nodig zijn om een leesbaar handschrift te ontwikkelen komen in Karakter voldoende aan bod.

Na voorbereidende schrijf oefeningen in de kleuterklas, leren de kinderen in het eerste leerjaar tijdens aanvankelijk schrijven niet alleen een correcte pengreep en goede zithouding, maar ook letters, letterverbindingen, woorden en zinnen schrijven. Door de implementatie van bewegingsverhalen en –liedjes besteedt Karakter binnen de schrijflessen aandacht aan de motorische vaardigheden (grove vinger-, hand- en armmotoriek) die nodig zijn om vloeibaar te schrijven.

Karakter werd gekoppeld aan onze methode voor aanvankelijk lezen. Na het aanbrenge van een sleutelwoord worden de schrijfletters hiervan meteen aangeleerd. Er wordt gewerkt met het letterschrift waarbij de letters met dezelfde basispatronen samen worden aangeboden in hun lettergroep. In het tweede leerjaar worden de hoofdletters ook aangebracht.

Vanaf het derde leerjaar is de basis voor het latere handschrift gelegd en het voornaamste schrijfdoel bereikt, nl. gedachten kunnen vastleggen door middel van grafische letters. Het

voortgezet schrijven breekt aan. Het schrijven wordt geautomatiseerd en er wordt aandacht besteed aan de leesbaarheid en het schrijftempo.

C. Evaluatie

De evaluatie van de schrijfvaardigheden gebeurt op het rapport bij de attitudes.

D. Gebruik

Naast de handleiding (lesbeschrijving, verhaal, tekeningen, voorbereidend letterblad en kopieerblad) zijn er voor de leerlingen blanco kopieerbladen, letterschriften en werkschriften voorzien. Leerkrachten kunnen ook gebruik maken van observatieblaadjes, schrijfpatronen voor remediëring, liedjesteksten en klassikale wandplaten.

10.7 Kunst en cultuur

A. Visie

Muzemundo stimuleert het **muzische proces** bij de kinderen. Vanuit impressies, en door gebruik te maken van de passende middelen en expressievormen, komen zij tot een vrije, persoonlijke expressie waarop zij kunnen reflecteren. Het proces van **creëren en beschouwen** is daarbij belangrijker dan het product zelf. De twee zijn evenwel met elkaar verbonden. Het product is in die mate belangrijk dat het een uniek resultaat is van een persoonlijk vormgegeven boodschap.

B. Opbouw

Muzemundo is opgebouwd volgens het **Diabolo-model**, de didactische blauwdruk voor onze nieuwe methodes. Daarmee geven we jou ruimte en opties om samen met je leerlingen kennis en inzicht op te bouwen, maar hen tegelijk ook weerbaar, creatief en 'skilled' te maken. Dat onze methodes multimediaal zijn geworden, is evident.

Ontdekken

Een korte activiteit die de interesse wekt, motiveert en verbindt met de wereld.

Onderwijzen

Een reeks lesactiviteiten waarmee je instructie geeft, oefent en differentieert naar tempo en niveau.

Toepassen

Een activiteit die de transfer maakt en de leerlingen dat wat ze geleerd hebben laat toepassen in een nieuwe context.

C. Evaluatie en rapportering

- De nadruk ligt op attitudevorming: openheid, breeddenkendheid, sociaal zijn, kritische zin,...;
- Het proces is belangrijker dan het product;
- De evaluatie en de rapportering vormen een spiegel voor het didactisch handelen van de leerkracht (e.g. juiste beginsituatie, voldoende aangepaste opdrachten, voldoende tijd,...);
- Bij de rapportering wordt de nadruk gelegd op attitudes en vaardigheden.
- We maken gebruik van een eigen portfolio. Het portfolio van de leerlingen wordt vanaf het eerste leerjaar aangemaakt en gedurende de hele schoolloopbaan aangevuld.

10.8 Leren Leren: Leerladders

Nieuwe methode voor geïntegreerd leren leren

- Leerladders vertrekt vanuit de visie dat 'leren leren' inhoudt dat we werken aan het verhogen van de leercompetenties van de leerlingen: hun intellectuele leercompetentie (weten), hun emotionele leercompetentie (willen) en hun instrumentele leercompetentie (doen).
- Leerladders start vanuit het krachtig samenspel van deze drie competenties. Leerladders biedt zeer praktische materialen waarmee we op een systematische, praktijkgerichte en geïntegreerde manier aan de leercompetenties van de leerlingen kunnen werken.
- Voor elk leerjaar zijn er 8 'leerladders' (fiches voor de leerling) waarin één aspect van 'leren leren' behandeld wordt. De 'leerladders' geven telkens een korte, duidelijke instructie. Dankzij de handige fichevorm kunnen ze gemakkelijk geïntegreerd worden

- in andere domeinen. De fiches zijn ook ideaal als permanent geheugensteuntje (bij zelfstandig werk of huiswerk) en als leidraad voor ouders bij de begeleiding van hun kind.
- In het werkboekje vind je enkele werkblaadjes bij elke leerladder. Die bieden een waaier aan oefenkansen, waarbij de leerlingen de theorie kunnen omzetten in de praktijk, om zo het geleerde te integreren.
- In een didactische fiche krijgt de leerkracht achtergrondinformatie en suggesties om te werken met de 'leerladders'. Uiteraard zijn de onderwerpen die in Leerladders aan bod komen, verankerd in de eindtermen 'Leren leren'.
- We realiseren een unieke leerlijn van de tweede klas tot de derde graad van het lager onderwijs.

11.LEVENSBESCHOUWELIJKE VAKKEN

11.1 Inspecteur-adviseurs

Niet-confessionele zedenleer

Els Hoogstoel

Elshoogstoel.ncz@gmail.com

Rooms-katholieke godsdienst

Myriam De Backer

myriam.de.backer@rkg.vlaanderen

Islamitische godsdienst

Hakim Marmouri

Hakim.marmouri@islaminspectie.be

Orthodoxe godsdienst

Philippe De Bruyn

inspectie@orthodoxonderwijs.be

Protestantse godsdienst

Filip Decavel

filip.decavel@pego.be

11.2 Niet-confessionele zedenleer

Niet-confessionele zedenleer is de leer van de zeden en de gewoonten van de mens.

Het vak streeft naar methoden die leiden tot ethisch denken.

In de klas staat het welbevinden van de kinderen centraal. Er is een officieel leerplan, via diverse werkvormen en thema's worden procesdoelen nagestreefd.

Tegen het eind van de basisschool zijn de kinderen vertrouwd met een aantal begrippen (e.g. democratie, verdraagzaamheid, solidariteit, seksualiteit, oorlog en vrede, godsdiensten, geloof en bijgeloof,...).

Kinderen worden op weg gezet om zich weerbaar op te stellen en om open te staan voor andere mensen en andere samenlevingsvormen. De kinderen worden gestimuleerd tot experimenteren, durven, zich uiten, twijfelen,... Kinderen worden gestimuleerd om verbanden te zien tussen gedragingen, behoeften, gebeurtenissen, regels,...

De leerkracht stimuleert de kinderen in hun zoektocht naar zichzelf, de anderen, de wereld om hen heen. Dit gebeurt door gebruik te maken van wetenschappelijke gegevens, eigen ervaringen, inspirerende verhalen en teksten die aansluiten bij hun leefwereld. Dit wordt ook bereikt door het organiseren van allerlei gespreksvormen.

De leerkracht treedt op als gespreksleider en begeleider om de kinderen wezenlijke verschillen te laten zien en de kinderen aan te zetten tot nuanceren. De kinderen worden aangezet om een eigen mening te vormen en open te blijven staan voor nieuwe ideeën en wetenschappelijke inzichten.

De leerkracht helpt de kinderen op weg om te groeien tot fijne, autonoom denkende en handelende jongeren die met respect en verantwoordelijkheid zich willen engageren om mee te bouwen aan een humanere wereld.

11.3 Rooms-katholieke godsdienst

Het keuzevak katholieke godsdienst steunt inhoudelijk op een door de Vlaamse bisschoppen goedgekeurd leerplan. Dit godsdienstprogramma stelt **de kinderen** centraal. Van hen wordt uitgegaan, hun vragen worden ernstig genomen en met hen wordt een communicatieproces gevoerd. Het vak katholieke godsdienst wil dan ook vanuit een godsdienstige benadering van de werkelijkheid kinderen helpen om te groeien als mens en te bouwen aan een eigen identiteit. De godsdienstlessen willen een aanzet zijn om zelf te groeien naar een eigen vrije en verantwoorde beslissing inzake geloven en leven.

Gezien onze kinderen opgroeien in een multiculturele en multireligieuze wereld wordt er bewust gewerkt aan het respect voor elkaar. Maar het specifieke van het vak godsdienst is, dat in deze zoektocht het waardevolle van het christendom eveneens kan ontdekt worden. Dat gebeurt in doelen, leerinhouden en werkvormen. Deze christelijke benadering van de werkelijkheid wordt niet opgelegd of opgedrongen als “de enige weg”. Zij wordt eerlijk en uitnodigend verkend, zodat de kinderen er kunnen voor kiezen als zij dat willen, hetzij nu of later. Inhoudelijk gaat het dus om de kennismaking met, de communicatie over en de integratie van het christelijk godsbegrip, het levensproject van Jezus Christus en de beweging door de Geest in de geloofsgemeenschap. Per graad worden deze 3 pijlers aangebracht, als bouwstenen voor de ontwikkeling en de menswording van het kind.

Het leerproces is zo opgevat dat ook de kinderen die uiteindelijk niet voor de christelijke inspiratie kiezen of niet in de mogelijkheid zijn om haar daadwerkelijk te beleven, toch geholpen zijn in hun groei naar volwassenheid en persoonlijkheid.

De verkenning van het christendom wordt als een veelzijdig gebeuren opgevat: er zijn cognitieve inzichten over wat christenen geloven en doen, over de manier waarop wij bijbelverhalen kunnen begrijpen, over de rijke beeldentaal waarin wij God en Jezus kunnen verstaan, over de historische groei van de christelijke gemeenschap met haar gebruiken, feesten,... Er zijn affectieve processen waardoor kinderen de morele oproepen van Jezus gaan waarderen. Er zijn aanzetten tot attitudes en gedragspatronen die behoren tot of getuigen van het christelijk leven in al zijn facetten.

Om dit alles te concretiseren in twee maal 50 minuten per schoolweek gebruiken wij de handleiding “TOV”. Deze boeken zijn eigentijds, creatief, inspirerend,... Er is voor elk kind een map met werkbladen en een bronnenboek met teksten en prenten. Alles wordt uitgewerkt in thema’s rekening houdend met de actualiteit en aansluitend bij de ervaring die kinderen op dat moment van hun ontwikkeling hebben. Enkele voorbeelden: geboorte en groei, op verkenning in de natuur, groeien in gevoeligheid voor goed en kwaad, het kerkelijk-liturgisch jaar (feesten,...), de wereldgodsdiensten,... Kunst krijgt ook in veel thema’s een plaats!

Er wordt gebruik gemaakt van internet en multimedia.

Er worden ook aanvullende activiteiten georganiseerd, zoals: welzijnszorg, Broederlijk Delen, Damiaanactie, eerste communie in samenwerking met de parochie, bezinningsmomenten,...

Het evalueren gebeurt individueel of in groep, afhankelijk van de opdracht die ze kregen. Toetsen worden indien nodig georganiseerd. De beoordeling van de leerlingen wordt gevormd met aandacht voor medewerking in de klas, omgang met elkaar en de leerkracht, werken in de map.

11.4 Islamitische godsdienst

De kinderen worden voorbereid tot deelname in de maatschappij waarin zij functioneren. Respect is het sleutelwoord. Respect is geven en nemen. Respect voor alle overtuigingen en geaardheden. Iedere mens kiest, met respect voor elkaar, de wijze waarop hij of zij invulling wenst te geven aan zijn of haar leven.

Hiervoor wordt er ook doorheen de grenzen van de levensbeschouwelijke vakken gewerkt. Op deze wijze leren de kinderen andere levensvisies kennen en waarderen.

Omtrent het gedrag van de kinderen is er een speciale plaats voorzien om: pesten te vermijden, correct om te gaan met het milieu, netheid te vertonen, spontaan lief en vriendelijk te zijn, beloften na te komen, jaloezie en gierigheid te vermijden, respect te tonen ten opzichte van anderen.

Aangaande de geschiedenis is er plaats voor profetenverhalen. Dit wordt tevens vakoverschrijdend gedaan. Op deze wijze wordt de moraal uit de verschillende verhalen getrokken (e.g. eerlijkheid, geduld, inzet, moed,...)

Inzake geloofsleer ligt de nadruk op: geloof in de Islam als vredelievende godsdienst: in de Islam is er geen plaats voor geweld; respect bijbrengen voor de schepselen van Allah: mens, dier en plant; wanneer je moslim bent; de moskee in de maatschappij; de andere wereldgodsdiensten en gebedshuizen; Mohammed de profeet; profeten in de andere godsdiensten.

Er is ook plaats voor smeekbeden, versjes en hoofdstukken uit de Koran (exegese).

Daarnaast leren kinderen ook omgaan met de dood en om afscheid een plaats in het leven te geven.

11.5 Orthodoxe godsdienst

Rond het Oude Testament verwonderen leerlingen zich omtrent de verwezenlijkingen van God. Uit het Nieuwe Testament worden de basislijnen geleerd. Er wordt ook kennis gemaakt met de christelijke feesten: Kerstmis en Pasen.

De lessen richten zich vooral op ethiek en de verschillende levenswijzen. Alle verhalen worden gelezen vanuit een kerkelijke invalshoek, maar worden tevens op hedendaags wijze gebracht.

Cognitieve doelen: de leerlingen leren een aantal verhalen kennen waarin God voor de mensen zorgt. De leerlingen kunnen deze verhalen reproduceren en kunnen aanduiden waar deze verhalen een meerwaarde vormen voor hun gedrag.

Affectief: de kinderen verwerven inzicht dat God zich actief bezig houdt met ons. Ze ontwikkelen hun gevoel voor het heilige. De leerlingen verweven de verhalen uit de Bijbel met de verhalen uit hun gewone leven.

Attitude: inspelen op de intrinsieke motivatie en de kinderen zelf verhalen laten lezen uit de kinderbijbel. De leerlingen gaan zelfstandig op zoek naar het heilige en richten hun leven in naar de grote voorbeelden uit het Oude en het Nieuwe Testament.

De kinderen zijn gevoelig voor de vooropgestelde normen en regels, ze controleren ook of iedereen zich aan de gemaakte afspraken houdt. De kinderen leren dat wetten, afspraken en regels ertoe bijdragen om in harmonie samen te leven. De tien geboden vormen een wegwijzer voor het leven.

De leerlingen beseffen ook hoe waardevol elk leven is en dat iedere mens even belangrijk is voor God, ongeacht geslacht, ras, sociale status,...

11.6 Protestantse godsdienst

Onze specifieke bijdrage in een pluralistische maatschappij bestaat erin dat wij een aanbod m.b.t. levensbeschouwelijke zin aan de leerlingen proberen mee te geven vanuit protestants-evangelische hoek. Hierbij is het van groot belang dat de leerlingen voortdurend gestimuleerd worden om over het aangeboden na te denken, en wel met een open en opmerkzame geest, gekenmerkt door een positief kritische ingesteldheid. Onze lessen vormen zo een bijdrage tot de opbouw van een democratische samenleving, waarin verscheidenheid als een verrijking kan ervaren worden, terwijl onverdraagzaamheid en fundamentalisme gecounterd worden door respect voor ieder mens, ook als zijn denken en waardebeleving anders is. Hierbij staat een vorm van integratie centraal, waarbij de eigenheid en de specificiteit van de eigen invalshoek niet wordt prijsgegeven. Kortom: 'eenheid in de verscheidenheid' zien wij als een hoogstaand en na te streven ideaal.

Om dit te kunnen bereiken is het in de eerste plaats belangrijk dat de leerlingen zich op hun gemak voelen in de les en een zekere vertrouwensrelatie met de leerkracht kunnen opbouwen.

11.7 Inter-levensbeschouwelijke samenwerking

Inleiding

Samenwerking tussen levensbeschouwelijke vakken kan een belangrijke impuls zijn tot respect en wederzijds begrip enerzijds, maar ook tot het beter leren omschrijven en verwoorden van zijn eigen levensbeschouwing anderzijds. Het daagt jongeren uit om bewuster om te gaan met eigen levensvisie en om andere levensbeschouwingen te leren

kennen. Jongeren geven zelf aan dat elkaar leren beluisteren en leren kennen leidt tot meer respect. Het is dus een mogelijkheid tot ontmoeting op schools niveau als publiek forum om mede het sociale weefsel van de pluralistische en multiculturele/-levensbeschouwelijke samenleving tot stand te brengen. Inter-levensbeschouwelijke samenwerking of dialoog kan – afhankelijk van de situatie in de school – geleidelijk tot stand komen met respect voor ieders grenzen.

Twee belangrijke pistes kunnen gevolgd worden:

Eenzijds kan worden meegewerkt aan of kan het initiatief worden genomen tot schoolprojecten rond maatschappelijke thema's. Zo bouwt men mee aan het eigen opvoedingsproject (EOP) van de school. Men legt accenten vanuit de eigen levensbeschouwing en leert tevens de gevoeligheden van de andere levensbeschouwingen kennen. Men houdt rekening met de gevoeligheden en de vaardigheden van de concrete leer groep. Men respecteert de grenzen die vanuit bepaalde levensbeschouwingen zich kunnen aandienen.

Anderzijds kan gezocht worden naar vormen van inter-levensbeschouwelijke dialoog. Hierbij houdt men rekening met de concrete situatie en traditie in de school. Er kan geleidelijk gebouwd worden aan verschillende vormen van samenwerking met aandacht voor authenticiteit: openheid scheppen door elkaar te beluisteren en te leren kennen, werken rond eenzelfde thema, uitwisselen van eigenheid, dialoog in wederzijds respect.

Het is belangrijk om te werken aan een eigen levensbeschouwelijke identiteit. Daarom vinden we dat samenwerkingsprojecten beperkt moeten zijn zowel qua frequentie als in de tijd. Het gaat best om doordachte projecten, goed omschreven, aansluitend bij de algemene doelstellingen uit de leerplannen, samen voorbereid waarbij impulsen en werkvormen worden gebruikt die duidelijk tot doel hebben elkaar te leren kennen en niet te beoordelen.

Deze vormen van samenwerking hebben een duidelijke voorbeeldfunctie. Leerkrachten levensbeschouwelijke vakken en leerlingen oefenen op schools niveau met vormen van uitwisseling die leiden tot begrip en respectvolle omgangsvormen.

Zingeving

De samenwerking situeert zich tussen de vakken rooms-katholieke godsdienst, islamitische godsdienst en niet-confessionele zedenleer. Er wordt samengewerkt omdat de huidige samenleving voortdurend verandert. Geen enkele levensbeschouwing is alleen bepalend voor de opbouw of zingeving ervan. We vinden op allerlei gebieden diversiteit, ook levensbeschouwelijke. Om te komen tot een open en dynamische samenleving, waar elke mens wordt gerespecteerd en ten volle tot zijn recht kan komen, is het belangrijk dat mensen en levensbeschouwingen elkaar leren kennen zoals ze zelf gekend willen worden.

Om elkaar te leren ontdekken/ leren kennen

De leerlingen stellen hun eigen levensbeschouwing voor en verwerven inzichten in andere levensbeschouwingen. We leren elkaar kennen in ontmoeting. Leren kennen beoogt te leiden tot inzicht, begrip, haalbare inleving en een positieve kritische en respectvolle houding ten opzichte van elkaar.

Het leren kennen van de eigen levensbeschouwing en die van anderen

Met elkaar spreken, gesprek stimuleren. Zo breiden we kennis en begrip van de eigen levensbeschouwing en deze van anderen uit en verdiepen door ontmoeting, gesprek, communicatie en dialoog. We kunnen via gemeenschappelijke thema's verschillende benaderingen van eenzelfde thema of zoeken naar gemeenschappelijke waarden en normen. Het aanvaarden van diversiteit (in waarden en opvattingen) en gemeenschappelijkheid komt hier ook aan bod. De leerlingen onderscheiden en waarderen gemeenschappelijkheid en diversiteit.

Met elkaar samenwerken

Samenwerken (bv sociaal engagement) kan de ontmoeting versterken én de kennis van elkaar uitbreiden en verdiepen. Zo leren ze hun medewerking aan een project kaderen binnen de waarden van hun levensbeschouwing en deze van anderen.

Om een **goede samenleving** te bevorderen.

Om **conflicten te vermijden** tussen de kinderen.

Concreet

In het kader van de interlevensbeschouwelijke dialoog en samenwerking op school kiest het LBV-team elk schooljaar een thema voor een project. We doen dit per leerjaar of per graad, en werken hieraan zoals beschreven in het document ILC (= 24 interlevensbeschouwelijke competenties, zie www.levensbeschouwelijkevakken.be/interlevensbeschouwelijke-competenties). Nadat de lessen gegeven zijn, wordt er een evaluatie van het project gemaakt. Het evaluatieformulier wordt door het LBV-team ingevuld. De positieve en negatieve ervaringen worden samen met aandachtspunten genoteerd. Dit formulier wordt jaarlijks doorgestuurd naar de inspectie en de directeur. Het wordt bewaard in een mapje bij de directeur. Elk project wordt over minimum 2 lessen en maximum 6 lessen gegeven. Een ILC-les wordt geannuleerd of uitgesteld als een leerkracht afwezig is. Een LBV-leerkracht mag enkel lesgeven vanuit de eigen levensbeschouwing.

Voorbeelden van projecten waar reeds rond gewerkt werd zijn: pesten, vrede, vriendschap, iedereen is anders, plastic soep,ierendag, de aarde is van waarde,... Een ILC-les begint met een vergadering. De groep leerlingen wordt heterogeen samengesteld, zodat er per groep verschillende levensbeschouwingen samenzitten. Een les begint telkens met een intro op het thema. Enkele voorbeelden: woordspin, verteltheater, liedje, dans, toneelstuk, filmfragment, voorstelling, kringgesprek,... Daarna geeft elke LBV-leerkracht een les vanuit zijn of haar eigen levensbeschouwing bv. een bijbelverhaal, een verhaal uit de Koran, een opstapverhaal,...

Als verwerking kunnen de (oudere) leerlingen met elkaar in gesprek gaan, of er wordt een knutselactiviteit, een dansvoorstelling of een theaterstuk opgezet.

Een voorbeeld van een project in de eerste graad is een vast thema: “de Berenvrienden”. Daarin maken de leerlingen op een speelse manier kennis met de verschillende levensbeschouwingen. Voor het tweede leerjaar wordt dit herhaald en bouwen we erop verder, bv. ‘Vrede in de berenklas’. Elke leerkracht LBV brengt een knuffelbeer mee. Het symbool van de levensbeschouwing staat op het T-shirt van de beer. De namen van de beren kunnen veranderen naargelang de leerkracht LBV. Op de Bollekensschool is dat voor zedenleer: Knubbe, katholieke godsdienst: Froezel, islamitische godsdienst: Minouche, orthodoxe godsdienst: Theo en protestantse godsdienst: Maarten. De beren zijn vrienden, ze zien er anders uit en hebben een andere levensbeschouwing.

Voor de andere leerjaren kiezen we thema’s die meer schoolgebonden zijn of die een meerwaarde vormen voor het algemeen welzijn van leerlingen op school. Bijvoorbeeld: Week tegen Pesten, Rode Neuzendag, Saved by the bell, kinderrechten,... of over bepaalde normen en waarden of actuele onderwerpen. Er kan ook gekozen worden om één onderwerp over meerdere graden uit te werken. Zo proberen we diepgang in normen en waarden, evenals verbondenheid te creëren. Ter herhaling wordt naar deze projecten verwezen tijdens de eigen lessen. Werken aan sociale vaardigheden gebeurt in overleg met de zorgwerking en het beleid op school.

In de agenda van de leerlingen wordt genoteerd wanneer een ILC-les zal doorgaan. De ouders worden op deze manier op voorhand ingelicht over welk onderwerp de leerlingen ILC-lessen zullen krijgen. Als er hieromtrent vragen zijn, kunnen de ouders ten alle tijde de leerkrachten LBV contacteren. De werkstukken / foto’s die de leerlingen hebben gemaakt tijdens de ILC-lessen, worden tentoongesteld op een groot whiteboard.

12.ANDERSTALIGE NIEUWKOMERS

Inschrijving

Bij inschrijving krijgen de ouders (en de kinderen indien aanwezig) een rondleiding doorheen de school.

De kinderen worden op basis van leeftijd toegewezen aan een moederklas, tenzij er factoren zijn die dit niet mogelijk maken.

OKAN

Onthaal

De eerste schooldag worden de ouders uitgenodigd om samen met hun kind aan te sluiten in de OKAN om kennis te maken met de leerkracht, de klasgenootjes en het klaslokaal.

Op een later tijdstip wordt een afspraak gemaakt met de ouders om de werking aan hen uit te leggen. Voor dit gesprek kan een tolk aangevraagd worden.

Klas

Indien de lestijden AN overlappen met de lestijden LBV kan er voor de lestijden LBV een vrijstelling bekomen worden. Er wordt wel steeds deelgenomen aan de lessen LO (turnen en zwemmen) met de moederklas.

Desondanks het feit dat AN'ers 1,5u en GAN'ers 1u genereren, krijgen de AN'ers maximaal les in de OKAN in de voormiddag (tot 20 lestijden) en de GAN'ers in de namiddag (tot 4 lestijden). Op de Bollekensschool streven we ernaar dat de (G)AN-kinderen maximaal onderricht krijgen op élk leergebied, daarom worden de lestijden AN van alle leerlingen geclusterd in een OKAN. De Nederlandse taal zit namelijk verweven in alle vakken.

Wanneer het kind de Nederlandse taal voldoende machtig is, zodat wederzijdse communicatie mogelijk is, kan het kind na overleg met alle betrokken leerkrachten, de zorgcoördinator en de ouders uitvliegen naar een passende moederklas op niveau van het kind. (dit is niet noodzakelijk de moederklas van bij inschrijving)

Anderstalig

Anderstalig, maar niet anders!

Zo krijgen de leerlingen van de OKAN een agenda, waarin o.a. de huistaken worden vermeld. De huistaken zijn terug te vinden in een huiswerkmap. Er wordt ook een rapport opgemaakt in Questi met de afgenomen toetsen en observaties voor alle vakken. Ook de sociale vaardigheden en attitudes worden niet vergeten.

Net als bij de andere leerlingen worden de ouders uitgenodigd voor een oudercontact na een rapport.

Naast klassikale instructie*, heeft elk kind ook een traject op maat. (rekening houdend met het niveau en tempo)

De kinderen krijgen contractwerk op maat om zelfstandig mee aan de slag te gaan tijdens de lestijden in de moederklas. Dit aantal lestijden verschilt van kind tot kind. Niet elke anderstalige nieuwkomer heeft nood aan een volledige onderdompeling in de OKAN. Het inoefenen van de geziene leerstof gebeurt dan via contractwerk dat wordt gemaakt in de moederklas. Deze contractwerken worden dagelijks gecontroleerd en aangevuld door de AN-leerkracht. In de moederklas kunnen de anderstalige nieuwkomers reeds proeven van hoe het er in een gewone klas aan toe gaat, want daar komen ze sowieso terecht eens hun parcours in de OKAN is afgerond.

*kringgesprekken, voorleesmoment, iPad-lessen, Kunst en cultuur en Ik en de wereld.

Nieuwkomer

Een nieuw land, een nieuwe taal, een andere (onderwijs)cultuur, ... Dit is niet evident, maar dit zien wij op de Bollekensschool niet als een drempel, eerder als een troef. De diversiteit in de OKAN is een verrijking voor de leerlingen én leerkrachten. De talenten, herkomst en eigenheid van de kinderen krijgen een prominente plaats binnen de OKAN-werking.

13.Klasniveau: PEDAGOGISCHE UITSTAPPEN en geïntegreerde werkweken

13.1 Pedagogische uitstappen

De pedagogische uitstappen worden jaarlijks op elkaar afgestemd. Hierbij wordt ervoor gezorgd dat er geen overlappingsen zijn (verticale samenhang) en wordt tevens getracht om de uitstappen zo goedkoop mogelijk te houden. (Het wettelijk vastgelegd bedrag voor de scherpe maximumfactuur).

13.2 Geïntegreerde werkweken

- 1e leerjaar: geen
- 2e leerjaar: geen
- 3e leerjaar: GWP (jaarlijks/twee dagen)
- 4e leerjaar: geen
- 5e leerjaar: GWP (tweejaarlijks)
- 6e leerjaar: GWP (tweejaarlijks)

Het vijfde en zesde leerjaar gaan samen om de twee schooljaar op GWP. Concreet betekent dit dat een kind op zes schooljaren eenmaal op meerdaagse uitstap gaat.

13.3 Thuisblijvers

De school tracht om zo veel mogelijk leerlingen te laten deelnemen aan de geïntegreerde werkweken. Hiervoor worden eventueel spaarplannen en/of afbetalingsplannen opgezet. De school zoekt bovendien locaties die tegen een goedkope prijs een goede dienstverlening aanbieden.

Tevens wordt de brugfiguur actief ingeschakeld om de ouders van de meerwaarde van een deelname te overtuigen.

Leerlingen die uiteindelijk niet deelnemen worden opgevangen in de andere klassen en krijgen aangepaste taken.

14. BIJSCHOLINGEN VAN HET ZORGTEAM

2013/2014

Het bijscholingsplan wordt opgesteld in samenspraak met het team en volgens de noden van de medewerkers. Er wordt ook rekening gehouden met de werkpunten van de school en eventueel ingespeeld op nieuwe fenomenen. Daarnaast wordt er getracht om in functie van het bijscholingsplan, gepaste literatuur te voorzien voor de medewerkers.

Onderwerp	Organisatie	Planning	Doelgroep	doelstelling
Studiedag: Digitale geletterdheid	PBSOG	16/10/2024	Voltallig team	Verdieping omtrent problematische opvoedingssituatie bij kinderen
Studiedag: Gynzy	Platform Gynzy	26/02/2024	Voltallig team	Adequate en uniforme omgang met gedragsmoeilijkheden
Spraak –en/of taalontwikkelingsstoornis		17/10/2013	Ann Temmerman (3A) Wendy Geerts (zoco) Terugkoppeling tijdens plenaire van 14/11	In functie van begeleiding van kinderen met taalstoornissen (dyslexie, dysfasie, dyspraxie...)
Binnenklasdifferentiatie	PBD	18/10/2013 7/11/2013 8/1/2014 12/2/2014 18/3/2014 6/5/2014	Zorgcoördinator/2 leerkrachten Terugkoppeling tijdens plenaire van 15/5	Theoretische onderbouw en praktische benadering op de didactische werkvormen die vandaag voorhanden zijn.

Studiedag: leergebiedoverschrijden de eindtermen en lesdoelen	Overleg in team	13/11/2013	Voltallig team	In kaart brengen en afstemmen van de activiteiten, ressortierend onder de leergebiedoverschrijden de eindtermen en lesdoelen (sociale vaardigheden, ICT en leren leren)
Aanpakken van pestgedrag	VZW Leefsleutels	2/4/2014	Ann Temmerman Terugkoppeli ng tijdens plenaire van 22/4	Aansterken welzijnsbeleid
ASS (autismespectrumsto oris)	GON St- Lievenspoort	7/10/2013	Isabelle Aubert Terugkoppeli ng tijdens plenaire van 15/10	Verruiming en uitdieping kindgerichte werking
Diversiteit	HoGent	18/10/2013 18/02/2014 09/05/2014	Maureen Vanmaele (zorgcoördin ator) Terugkoppeli ng tijdens plenaire van 15/5	Gericht ondersteunen van leraren in het leren omgaan met diversiteit
Voeren van functionering –en evaluatiegesprekken	OVSG	12-18-22- 27/11/2013 9/12/2013	Directie	Uitwerken functionering –en evaluatiecyclus

2014/2015

Voorkeur personeel

		leergebiedoverschrijdende eindtermen												
Medewerker	functie	sociale vaardigheden	ICT	Meervoudige intelligentie	ICT	Digitale borden	Frans	Muzische vorming	Touch screen	Hoogbegaafdheid differentiatie	Sticordi	Zorgkompas rapporten	EHBO	Bleekweide Lut Celie "luister nu even naar mij"
Ann Temmerman	klastritularis		1			1		1				1		
Leen Wissaert	klastritularis		1				1	1		1				
Els Debeuf	klastritularis	1				1								
Yo Hombrouckx	klastritularis	1				1								
Dirk Van Assel	klastritularis	1						1						
Isabelle Aubert	klastritularis	1							1		1		1	
Sarah De Vos	klastritularis	1						1	1					
Moira Poppe	klastritularis		1			1		1		1				
Kim Muzsche	klastritularis		1			1		1		1				
Luc Haes	Beleidond.	1				1		1						
Tine Desramauts	klastritularis		1		1	1		1						
Viviane Berwouts	klastritularis		1			1		1						
Sofie Descamps	klastritularis		1			1		1						
Monique Roels	zoco	1									1			1
Bart Dierckens	klastritularis		1		1	1	1							
Kaat Va Rie	klastritularis	1					1	1			1			
Nele Wybo	klastritularis	1			1			1			1			
Carine Nevejans	klastritularis	1			1									
Chris De Puydt	SES	1												
Hendrik De Mets	ICT		1		1	1			1					
Fadime Yilmaz	Islam		1		1	1			1					
TOTAAL		11	10	0	6	12	3	12	4	3	4	1	1	1

Het bijscholingsplan kwam tot stand aan de hand van een bevraging onder het personeel en de noden van de school. Naast de pedagogische studiedagen voor het ganse team, worden de overige bijscholing doorgaans door één personeelslid gevolgd. Dit personeelslid staat in voor een terugkoppeling naar het team. Deze terugkoppeling gebeurt tijdens de plenaire vergaderingen die plaatsvinden tijdens het schooljaar 2014/2015. Een presentatie van de gevolgde bijscholing wordt toegevoegd aan de map "onderzoeken en gevolgde nascholing". Tevens wordt er in de mate van de financiële mogelijkheden naslagwerk aangekocht. Deze boeken worden in de leraarszaal (educatieve hoek) ter beschikking gesteld van het personeel.

Onderwerp	Organisatie	Planning	Doelgroep	doelstelling
Studiedag: leergebiedoverschrijdende eindtermen → sociale vaardigheden	Eigen team	12 november 2014	Voltallig team	In kaart brengen en afstemmen van de activiteiten, ressorterend onder de leergebiedoverschrijdende eindtermen en lesdoelen (sociale vaardigheden)
Studiedag: ICT	Hendrik De Mets	13 mei 2015	Voltallig team	Efficiënt en geïntegreerd gebruik van de iPad in de lessen
Studiedag: STICORDI	GON	11 februari 2015	Voltallige team	Inzicht verwerven omtrent het gebruik van sticordi-maatregelen

Digitale borden	PBD		Gebruikers van de Activ Boards	Theoretische onderbouw en praktische benadering op de didactische werkvormen die vandaag voorhanden zijn.
Frans			Leerkrachten derde graad	Aansterken competenties Frans
Muzische vorming	VSKO		Voltallige team	Aansterken welzijnsbeleid
Touch Screens (Didakta)	Didakta	3 september 2014	Leerkrachten eerste graad, tweede graad + SES	Optimaal gebruik van de software verbonden aan de Touchscreens
Hoogbegaafdheid (differentiatie)			Voltallige team	Perfect inspelen op de onderwijsbehoeften van beter begaafde kinderen
Zorgkompas (rapporten)	Zorgkompas		Voltallige team Ann Temmerman	Optimalisatie van het beheer van de rapporten
EHBO	Nog te bepalen		School Isabelle Aubert Ilse Van Imschoot	Oprissen van het EHBO brevet
“Luister nu eens naar mij”, Lut Celie Bleekweide	Bleekweide Lut Celie	7/10/2014; 25/11/2014 13/01/2015 ; 10/02/2015	School Monique Roels (zoco)	Optimale gesprekken voeren met kinderen

2015/2016

Het bijscholingsplan bouwt verder op de reeds gelegde accenten: omgaan met specifieke onderwijsbehoeften, omgaan met moeilijk gedrag van kinderen en ouders. Daarnaast is er veel ruimte voor ad hoc individuele bijscholingen. Nadat een leerkracht een dergelijke bijscholing heeft gevolgd, wordt er een terugkoppeling voorzien tijdens een plenaire vergadering.

Onderwerp	Organisatie	Planning	Doelgroep	doelstelling
Studiedag: muzische vorming	Eigen team	1 ^e trimester	Voltallig team	Op punt zetten van het leergebied muzische vorming
Studiedag: omgaan met lastig gedrag	Leefsleutels	2 ^e trimester	Voltallig team	Strategieën omtrent lastig gedrag leren kennen; Aanleren en toepassen van technieken en strategieën.
Studiedag: omgaan met lastig gedrag	leefsleutels	3 ^e trimester	Voltallige team	Aanleren en toepassen van technieken en strategieën. Omgaan met concrete situaties van lastig gedrag.
Touch Screens (Didakta)	Didakta	1 ^e trimester	Leerkrachten eerste graad, tweede graad + SES	Borden gebruiken als "tafel"
Zorgkompas	Zorgkompas		Monique Roels Ann Temmerman	Optimalisatie van het beheer van de rapporten en het leerlingvolgsysteem
Goed contact met de ouders	Leefsleutels	2 ^e trimester	Luc Haes (beleidsondersteuner)	Nastreven van een optimale samenwerking met de ouders
EHBO	Via IVASOG	2 ^e trimester	School Isabelle Aubert Ann Daelemans	Opfrissen van het EHBO brevet
Kiva-school	Leefsleutels	1 ^e trimester	Monique Roels (zorgcoördinator)	Creëren van een veilig, aangenaam en stimulerende schoolruimte
M-decreet multidisciplinair benaderd	HoGent	3 ^e trimester	Monique Roels (zorgcoördinator + leerkrachten van het kernteam)	Verdere verdieping inzake eventuele nieuwe uitdagingen rond een diverse instroom

2017/2018

Onderwerp	Door wie?	Budget	Leerkracht	Data
Oudergesprekken voeren	idem		Semra Cakar	idem
Diversiteit	Gender en seksuele diversiteit	15 euro	Sarah Hegman	11/01/2018 8.30-13u
Leer-en ontwikkelingsstoornissen	-	-	-	-
Schrijfdans	-	-	Moira Poppe	-
Aan de slag met ATNers in het lager materialen en taken	CTO	50 euro	Vera de Hoog	09/11/2017
Lezen en remediëren (HGW)	Tenz (Leuven)	65 euro	Moira Poppe	06/03/2018
Leestbeestentraining	Tenz (St. Nikolaas)	110 euro	Moira Poppe	13/10/2017
Klasmanagement Binnenklasdifferentiatie: elke leerling doet ertoe.	Arteveldehogeschool Kattenberg	50 euro	Laila Hajji	15/03/2018
Kindgesprekken			Nog op te volgen	

Thema's	Door wie?	Budget	Ses/Atn...	Data/uren
Roze korrels	PBSog	gratis	Sarah	donderdag 28/09/2017 - 8.30 tot 12.00 woensdag 15/11/2017 - 8.30 tot 12.00 donderdag 25/01/2018 - 8.30 tot 12.00 donderdag 08/03/2018 - 8.30 tot 12.00 woensdag 16/05/2018 - 8.30 tot 12.00
Collegagroep ATN	OVSG/PBSog LEERCENTRUM Campus Prins Filip	gratis	Vera de Hoog	woensdag 08/11/2017 - 8.45 tot 12.00 dinsdag 16/01/2018 - 8.45 tot 12.00 donderdag 29/03/2018 - 8.45 tot 12.45 dinsdag 05/06/2018 - 8.45 tot 12.00

	Jubileumlaan 217c 9000 Gent			
Collegagroep SES-leerkrachten	PBSog	gratis	Moira	woensdag 20/09/2017 - 8.45 tot 12.00 vrijdag 17/11/2017 - 8.45 tot 12.00 dinsdag 30/01/2018 - 8.45 tot 12.00 woensdag 21/03/2018 - 8.45 tot 12.00 donderdag 31/05/2018 - 8.45 tot 12.00
Collegagroep teams, maandelijks Brugteams	Onderwijscentrum	gratis	Sarah de Puylt/ Semra	donderdag 16/11/2017 van 8-12 vrijdag 15/12 van 8-12u dinsdag 16/01 van 8-12u woensdag 21/02/2018 van 8-12u donderdag 22/03/2018 van 8-12u vrijdag 20/04/2018 van 8-12u woensdag 16/05/2018 van 8-12u dinsdag 12/06 van 8-14u
Intervisie Brugfiguren 4x /Jaar	Onderwijscentrum	Gratis	Semra	?
Differentiëren in de praktijk: convergent differentiëren met coöperatieve werkvormen	OVSG/PBSog LEERCENTRUM Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent	Gratis	Laila	vrijdag 26/01/2018 donderdag 22/02/2018 vrijdag 16/03/2018 telkens van 9-12u

Vanaf het schooljaar 2018/2019 worden de bijscholingen geïntegreerd in de uitbouw van het intern expertise centrum. De zorgcoördinator bepaalt jaarlijks in samenspraak met haar team welke bijscholingen er gevolgd worden. Dit overleg leidt tot een voorstel dat wordt voorgelegd aan de directeur. De directeur gaat na of er voldoende financiële middelen ter beschikking zijn om tegemoet te komen aan de gevraagde bijscholingen.

Nele (SES)	Lore (SES)	Vera (ATN)	Isabelle (zoco)
Pedagogische Begeleiding Stedelijk Onderwijs Gent: Individueel aanbod			
<p>13/09/2019 - 27/03/2020 Samen bouwen aan krachtig leesonderwijs 2019-2020 (Vorming) CPF, 8u30-12u vrijdag 13 september '19 vrijdag 11 oktober '19 vrijdag 29 november '19 vrijdag 10 januari '20 vrijdag 14 februari '20 vrijdag 27 maart '20 € 240 voor de hele reeks per deelnemende school; Voor Stedelijk Onderwijs Gent: de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school</p> <p>20/09/2019 - 13/03/2020 Collegagroep Bouwen aan krachtig leesonderwijs 2019-2020 (Collegagroep) CPF, 9u-12u vrijdag 20 september '19 vrijdag 24 januari '20 vrijdag 13 maart '20 GRATIS</p>	<p>07/11/2019 - 23/12/2020 Verbindende communicatie - Praten met kinderen, jongeren en volwassenen binnen de schoolcontext (Vorming) CPF, 8u30-11u45 donderdag 7 november '19 donderdag 21 november '19 donderdag 5 december '19 10 euro per halve dag voor personen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p> <p>20/09/2019 - 07/10/2019 LSCI Life Space Crisis Intervention - Praten met kinderen en jongeren in crisissituaties (Vorming) CPF, 9u-16u vrijdag 20 september '19 maandag 23 september '19 vrijdag 27 september '19 maandag 30 september '19 maandag 7 oktober '19 230 euro voor personen werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent voor de ganse opleiding (de verrekening</p>	<p>17/10/2019 - 28/04/2020 Collegagroep: "HGW, een maatje meer!" 2019-2020 (Collegagroep) CPF, 8u30-12u donderdag 17 oktober '19 dinsdag 26 november '19 woensdag 12 februari '20 dinsdag 28 april '20 GRATIS</p> <p>16/01/2020 - 05/03/2020 LEREN COACHEN (Vorming) CPF, 8u30-16u donderdag 16 januari '20 donderdag 30 januari '20 donderdag 13 februari '20 donderdag 5 maart '20 10 euro per halve dag voor personen werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p> <p>Collegagroep: "ATN" ? (Collegagroep)</p>	<p>26/09/2019 - 05/05/2020 Collegagroep "Roze Parels voor" Zorgcoördinatoren." 2019-2020 (Collegagroep) CPF, 8u30-12u donderdag 26 september '19 woensdag 13 november '19 dinsdag 14 januari '20 donderdag 19 maart '20 dinsdag 5 mei '20 GRATIS</p> <p>08/10/2019 - 15/05/2020 Groeien in de zorg die we willen neerzetten op school! 2019 - 2020 (Vorming) CPF, 8u30-12u dinsdag 8 oktober '19 dinsdag 3 december '19 vrijdag 7 februari '20 vrijdag 13 maart '20 vrijdag 24 april '20 vrijdag 15 mei '20 € 120 voor personen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p>
<p>17/10/2019 - 28/04/2020 Collegagroep: "HGW, een maatje meer!" 2019-2020 (Collegagroep) CPF, 8u30-12u donderdag 17 oktober '19 dinsdag 26 november '19 woensdag 12 februari '20 dinsdag 28 april '20 GRATIS</p>	<p>gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p>		<p>16/01/2020 - 05/03/2020 LEREN COACHEN (Vorming) CPF, 8u30-16u donderdag 16 januari '20 donderdag 30 januari '20 donderdag 13 februari '20 donderdag 5 maart '20 10 euro per halve dag voor personen werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p> <p>07/11/2019 - 23/12/2020 Verbindende communicatie - Praten met kinderen, jongeren en volwassenen binnen de schoolcontext (Vorming) CPF, 8u30-11u45 donderdag 7 november '19 donderdag 21 november '19 donderdag 5 december '19 10 euro per halve dag voor personen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p>
<p>Ontmoetingsdag HGW donderdag 12 september '19 Universiteit Antwerpen, Rector Dhanis Aula K.001 Kleine Kauwberg 14, 2000 Antwerpen 09:20 u. tot 15:30 u. <i>'Diversiteit in beeld: observeren om te leren'</i> € 65 → reeds betaald!</p>			<p>Ontmoetingsdag HGW donderdag 12 september '19 Universiteit Antwerpen, Rector Dhanis Aula K.001 Kleine Kauwberg 14, 2000 Antwerpen 09:20 u. tot 15:30 u. <i>'Diversiteit in beeld: observeren om te leren'</i> € 65 → reeds betaald!</p> <p>+ EHBO opfrissingscursus voor behouden brevet (halve dag) datum? kostprijs?</p>

Nele (SES)	Lore (SES)	Els (SES)	Ann (sec)	Isabelle (zoco)
Pedagogische Begeleiding Stedelijk Onderwijs Gent: Individueel aanbod				
<p>UITGESTELD - Begrijpend lezen beter begrijpen!? - Lezing door Professor Hilde Van Keer</p> <p>Vorming Plaats Auditorium De Stroom Franklin Rooseveltlaan 1 9000 Gent Data woensdag 13 mei 2020 van 9 tot 12 uur Schooljaar 2019-2020 Prijs Gratis Inschrijven verplicht!</p>	<p>Duidelijke Taal: helder communiceren met alle ouders en leerlingen – Workshop</p> <p>Vorming Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217 9000 Gent Data woensdag 7 oktober 2020 van 13.15 tot 16.15 uur Schooljaar 2020-2021 Prijs Gratis voor mensen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent. Klasorganisatie die zelfstandig werk en inbreng van de kinderen mogelijk maakt.</p> <p>Vorming Plaats Op een later tijdstip zal doorgegeven worden waar de vorming zal doorgaan. Data donderdag 11 maart 2021 van 9 tot 12 uur</p>	<p>Inleefparcours autismespectrumstoornissen (ondersteuningsteam)</p> <p>Vorming Plaats CEL ICT Grote zaal en rode zaal Jubileumlaan 215B 9000 Gent Data dinsdag 24 november 2020 van 13 tot 16 uur Schooljaar 2020-2021 Prijs 10 euro per persoon per halve dag, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p> <p>Inleefparcours DCD (dyspraxie) (Ondersteuningsteam)</p> <p>Vorming Plaats CEL ICT Grote zaal Jubileumlaan 215B 9000 Gent Data donderdag 25 februari 2021 van 13.30 tot 16 uur Schooljaar 2020-2021 Prijs</p>	<p>Duidelijke Taal: helder communiceren met alle ouders en leerlingen – Workshop</p> <p>Vorming Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217 9000 Gent Data woensdag 7 oktober 2020 van 13.15 tot 16.15 uur Schooljaar 2020-2021 Prijs Gratis voor mensen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent. Verbindend communiceren (staat enkel in de brochure, geen verdere info)</p>	<p>Roze Parels voor Zorgcoördinatoren</p> <p>Collegagroep Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent Data dinsdag 29 september 2020 van 8.30 tot 12 uur donderdag 26 november 2020 van 13.30 tot 16.30 uur woensdag 20 januari 2021 van 8.30 tot 12 uur donderdag 18 maart 2021 van 8.30 tot 12 uur dinsdag 11 mei 2021 van 8.30 tot 12 uur Schooljaar 2021-2022 Prijs Gratis voor mensen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent Boost your coachingskills - collegagroep LEREN COACHEN Collegagroep Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip</p>

	<p>Schooljaar 2020-2021 Prijs 10 euro voor mensen die werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent Bij afwezigheid wordt de 10 euro aangerekend. Maar een vervanger is steeds welkom.</p> <p>Collegagroep LSCI (staat enkel in brochure, geen verdere info)</p>	<p>10 euro per persoon per halve dag, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p> <p>Inleefparcours STOS (taalstoornissen) (Ondersteuningsteam)</p> <p>Vorming Plaats CEL ICT Grote zaal Jubileumlaan 215B 9000 Gent Data donderdag 11 maart 2021 van 13.30 tot 16 uur Schooljaar 2020-2021 Prijs 10 euro per persoon per halve dag, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p>		<p>Jubileumlaan 217c 9000 Gent Data donderdag 15 oktober 2020 van 13.30 tot 15.30 uur donderdag 3 december 2020 van 13.30 tot 15.30 uur Schooljaar 2020-2021 Prijs Gratis Lees-, schrijf-, en spellingsuitdagingen aanpakken met Sprint. BASIS</p> <p>Vorming Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent Data woensdag 30 september 2020 van 8.30 tot 12 uur woensdag 25 november 2020 van 8.30 tot 12 uur Schooljaar 2020-2021 Prijs Kostprijs bedraagt € 10/dagdeel voor personeel uit Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school).</p>
--	--	--	--	--

				<p>Werken vanuit je kracht.</p> <p>Vorming Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent Data woensdag 23 september 2020 van 8.30 tot 12 uur vrijdag 30 oktober 2020 van 8.30 tot 12 uur woensdag 2 december 2020 van 8.30 tot 12 uur vrijdag 29 januari 2021 van 13.30 tot 16.30 uur vrijdag 19 maart 2021 van 13.30 tot 16.30 uur donderdag 20 mei 2021 van 8.30 tot 12 uur Schooljaar 2020-2021 Prijs € 150 voor personen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent - de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p>
--	--	--	--	--

Andere bijscholingen/vormingen
Voor het ganse schoolteam : kosteloos professionaliseringstraject omtrent lezen https://www.iedereenleest.be/over-lezen/nieuws/naar-sterk-leesonderwijs-op-school-stel-jouw-school-kandidaat

2021 – 2022

Nele (SES)	Lore (SES)	Els (SES)	Isabelle (zoco)
<p>Escaperoom dyscalculie: op een speelse manier een weg zoeken in de wereld van dyscalculie (Ondersteuningsteam) Vorming</p> <p>Plaats OCMW Campus Prins Filip Vergaderzaal 1 (gelijkvloers tegenover het restaurant) Jubileumlaan 217 9000 Gent Data dinsdag 22 maart 2022 van 13 tot 16 uur Schooljaar 2021-2022 Prijs 10 euro per persoon per halve dag, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p> <p>Wiskunde anders bekeken en gegeven, een kennismaking Vorming</p> <p>Plaats Onder voorbehoud: Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent Data donderdag 28 oktober 2021 van 13.30 tot 16 uur Schooljaar 2021-2022</p>	<p>Klasorganisatie die zelfstandig werk en inbreng van de kinderen mogelijk maakt. Lager onderwijs Vorming</p> <p>Plaats Indien deze vormingen online door moeten gaan, zullen ze uitgesteld worden.</p> <p>De plaats waar het doorgaat zal nog meegedeeld worden.</p> <p>Data donderdag 10 maart 2022 van 9 tot 12 uur Schooljaar 2021-2022 Prijs 10 euro voor mensen die werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent</p>	<p>Inleefparcours autismespectrumstoornissen (ondersteuningsteam) Vorming</p> <p>Plaats OCMW Campus Prins Filip Vergaderzaal 1 (gelijkvloers tegenover het restaurant) Jubileumlaan 217 9000 Gent Data dinsdag 1 februari 2022 van 13 tot 16 uur Schooljaar 2021-2022 Prijs 10 euro per persoon per halve dag, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p> <p>Inleefparcours DCD (dyspraxie) (Ondersteuningsteam) Vorming</p> <p>Plaats Vormingscentrum CPF zaal CEDER Jubileumlaan 217C 9000 Gent Data donderdag 25 november 2021 van 13.30 tot 16 uur Schooljaar 2021-2022 Prijs</p>	<p>Roze Parels voor Zorgcoördinatoren Collegagroep</p> <p>Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent Data woensdag 6 oktober 2021 van 8.30 tot 12 uur dinsdag 23 november 2021 van 8.30 tot 12 uur woensdag 26 januari 2022 van 8.30 tot 12 uur donderdag 24 maart 2022 van 8.30 tot 12 uur dinsdag 17 mei 2022 van 8.30 tot 12 uur Schooljaar 2021-2022 Prijs Gratis voor mensen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent</p>

<p>Prijs Gratis voor mensen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent</p> <p>Ontmoetingsdag HGW Vorming</p> <p>Plaats Online</p> <p>Data donderdag 30 september 2021 van 9.30 tot 12 uur</p> <p>Schooljaar 2021-2022</p> <p>Prijs ?</p>	<p>10 euro per persoon per halve dag, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p> <p>Inleefparcours STOS (taalstoornissen) (Ondersteuningsteam) Vorming</p> <p>Plaats OCMW Campus Prins Filip Vergaderzaal 1 (gelijkvloers tegenover het restaurant) Jubileumlaan 217C 9000 Gent</p> <p>Data dinsdag 16 november 2021 van 13 tot 16 uur</p> <p>Schooljaar 2021-2022</p> <p>Prijs 10 euro per persoon per halve dag, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p>
---	--

Andere bijscholingen/vormingen
<p>Voor het ganse schoolteam: -kosteloos professionaliseringstraject omtrent lezen https://www.iedereenleest.be/over-lezen/nieuws/naar-sterk-leesonderwijs-op-school-stel-jouw-school-kandidaat -Pedagogische studiedag 18/01/'22 : STOS : spraak – en taalontwikkelingsstoornissen</p>

2022 – 2023

Nele (SES)	Lore (SES)	Els (SES)	Isabelle (zoco)
Pedagogische Begeleiding Stedelijk Onderwijs Gent: Individueel aanbod			
<p>Wanneer lezen moeilijk gaat in het 1ste en 2de leerjaar</p> <p>Data vrijdag 7 oktober 2022 van 9 tot 12 uur</p> <p>Prijs 10 euro per persoon per halve dag, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p> <p>(H)erken de executieve functies bij je leerlingen</p> <p>Plaats Onder voorbehoud: Opleidingscentrum Campus Prins Filip, Jubileumlaan 217c, 9000 Gent</p> <p>Data donderdag 15 december 2022 van 13.15 tot 16.15 uur</p> <p>Prijs 10 euro per persoon per halve dag, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent (de verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p> <p>Haal meer uit je gesprek</p> <p>Plaats</p>		<p>Ambras in de klas – omgaan met moeilijk gedrag</p> <p>Plaats Wordt later aangevuld. (Ergens in het Gentse)</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> dinsdag 24 januari 2023 van 9 tot 16 uur dinsdag 7 februari 2023 van 9 tot 16 uur dinsdag 28 februari 2023 van 9 tot 16 uur <p>Prijs 160 euro voor de 3 dagen samen voor wie werkt in het Stedelijk Onderwijs Gent. (De verrekening gebeurt via interne transfer v/d werkingsmiddelen v/d school)</p>	<p>Collegagroep BRUIS voor zorgcoördinatoren basisonderwijs</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> woensdag 28 september 2022 van 8.45 tot 12 uur dinsdag 24 januari 2023 van 8.45 tot 12 uur donderdag 16 maart 2023 van 8.45 tot 12 uur dinsdag 9 mei 2023 van 8.45 tot 12 uur <p>Prijs Gratis voor mensen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent</p> <p>Baden in zorg - 2daagse professionalisering voor zoco's, leerlingbegeleiding en ortho's</p> <p>Data</p>

<p>Campus Prins Filip Jubileumlaan 217 9000 Gent zaal Olympus, beneden verdieping</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> maandag 26 september 2022 van 13.15 tot 16.15 uur donderdag 20 oktober 2022 van 9 tot 12 uur woensdag 16 november 2022 van 9 tot 12 uur <p>Prijs Gratis voor iedereen werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent</p> <p>Ontmoetingsdag HGW 2022 (namiddagsessie 4: "Stilstaan bij zorg op school")</p>			<ul style="list-style-type: none"> donderdag 8 december 2022 van 8.45 tot 16.45 uur vrijdag 9 december 2022 van 8.45 tot 17.45 uur <p>Ontmoetingsdag HGW 2022 (namiddagsessie 4: "Stilstaan bij zorg op school")</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> donderdag 15 september 2022 van 8u30-15u30
<p>75 euro (broodjeslunch inbegrepen)</p>			<p>Opfrissingscursus EHBO</p> <p>Waar Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217 9000 Gent</p> <p>Data donderdag 6 oktober 2022 van 8.30 tot 12.30 uur</p> <p>Prijs gratis</p> <p>Opleiding Brandbestrijding (hanteren kleine blusmiddelen)</p> <p>Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent</p> <p>Data vrijdag 7 oktober 2022 van 9 tot 10.30 uur</p> <p>Prijs gratis</p>

2023/2024

Nele (SES)	Els (SES)	Ann/Sofie (SES)	Isabelle (zoco)
<p>HGW Ontmoetingsdag</p> <p>Plaats Antwerpen</p> <p>Datum: 14 september</p> <p>Prijs: 75,00 euro per persoon</p> <p>Ken je KernTalenten</p> <p>Plaats Campus Prins Filip Jubileumlaan 217 9000 Gent</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> dinsdag 24 oktober 2023 van 9 tot 12 uur donderdag 21 maart 2024 van 9 tot 12 uur <p>Prijs Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent? 40 euro per persoon</p>	<p>(H)erken de executieve functies bij je leerlingen</p> <p>Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c, 9000 Gent Zaal Flamingo (1e verdiep)</p> <p>Data donderdag 26 oktober 2023 van 13.15 tot 16.15 uur</p> <p>Prijs Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent? Gratis</p> <p>Activeer de LEER-kracht in je leerlingen</p> <p>Plaats Leercentrum - Campus Prins Filip Lokaal Flamingo (1e verdiep)</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> dinsdag 16 januari 2024 van 13.15 tot 16.15 uur 	<p>Sofie en Fadime:</p> <p>Wat als gedrag moeilijk was?</p> <p>Plaats Eerste dag Zaal Toekan Tweede en derde dag Zaal Flamingo</p> <p>Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> dinsdag 17 oktober 2023 van 9 tot 16 uur vrijdag 17 november 2023 van 9 tot 16 uur dinsdag 5 maart 2024 van 9 tot 16 uur <p>Prijs Gratis voor personeel werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent?</p> <p>Ann en Sofie:</p>	<p>HGW Ontmoetingsdag</p> <p>Plaats Antwerpen</p> <p>Datum: 14 september</p> <p>Prijs: 75,00 euro per persoon</p> <p>BRUIS, een lerende gemeenschap voor zorgcoördinatoren basisonderwijs</p> <p>Plaats De locaties worden meegedeeld na het inschrijven. Alles gaat door in Gent.</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> woensdag 20 september 2023 van 8.45 tot 12 uur dinsdag 14 november 2023 van 8.45 tot 12 uur

Nele (SES)	Els (SES)	Ann/Sofie (SES)	Isabelle (zoco)
<p>HGW Ontmoetingsdag</p> <p>Plaats Antwerpen</p> <p>Datum: 14 september</p> <p>Prijs: 75,00 euro per persoon</p> <p>Ken je KernTalenten</p> <p>Plaats Campus Prins Filip Jubileumlaan 217 9000 Gent</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> dinsdag 24 oktober 2023 van 9 tot 12 uur donderdag 21 maart 2024 van 9 tot 12 uur <p>Prijs Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent? 40 euro per persoon</p>	<p>(H)erken de executieve functies bij je leerlingen</p> <p>Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip</p> <p>Jubileumlaan 217c, 9000 Gent</p> <p>Zaal Flamingo (1e verdiep)</p> <p>Data donderdag 26 oktober 2023 van 13.15 tot 16.15 uur</p> <p>Prijs Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent? Gratis</p> <p>Activeer de LEER-kracht in je leerlingen</p> <p>Plaats Leercentrum - Campus Prins Filip</p> <p>Lokaal Flamingo (1e verdiep)</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> dinsdag 16 januari 2024 van 13.15 tot 16.15 uur 	<p>Sofie en Fadime:</p> <p>Wat als gedrag moeilijk was?</p> <p>Plaats Eerste dag Zaal Toekan</p> <p>Tweede en derde dag Zaal Flamingo</p> <p>Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> dinsdag 17 oktober 2023 van 9 tot 16 uur vrijdag 17 november 2023 van 9 tot 16 uur dinsdag 5 maart 2024 van 9 tot 16 uur <p>Prijs Gratis voor personeel werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent?</p> <p>Ann en Sofie:</p>	<p>HGW Ontmoetingsdag</p> <p>Plaats Antwerpen</p> <p>Datum: 14 september</p> <p>Prijs: 75,00 euro per persoon</p> <p>BRUIS, een lerende gemeenschap voor zorgcoördinatoren basisonderwijs</p> <p>Plaats De locaties worden meegedeeld na het inschrijven. Alles gaat door in Gent.</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> woensdag 20 september 2023 van 8.45 tot 12 uur dinsdag 14 november 2023 van 8.45 tot 12 uur

		<p>Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent? Gratis</p> <p>Ann en Sofie:</p> <p>Santé ICT: Canva 2.0</p> <p>Plaats Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent Zaal Flamingo</p> <p>Data donderdag 11 januari 2024 van 13 tot 16 uur</p> <p>Prijs Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent? Gratis</p>	<p>Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217 9000 Gent</p> <p>Data dinsdag 17 oktober 2023 van 8.30 tot 12.30 uur</p> <p>Prijs kosteloos voor de scholen</p>
--	--	---	--

Bijscholingen zorgteam 2024-2025

Nele (SES)	Lore (SES)	Ann/Sofie (SES)	Isabelle (zoco)
	<p>Santé ICT: (onderwijs met AI voor gevorderden)</p> <p>Plaats Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent Zaal: Flamingo 📍</p> <p>Data vrijdag 17 januari 2025 van 13 tot 16 uur</p> <p>Prijs Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent? Gratis</p>	<p>Sofie:</p> <p>De taal van moeilijk gedrag (studiedag basisonderwijs)</p> <p>Plaats De Stroom - auditorium Rooseveltlaan Franklin Rooseveltlaan 1, 9000 Gent</p> <p>Data vrijdag 10 januari 2025 van 9 tot 12 uur</p> <p>Prijs Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent: het is 50 euro voor 2 personen inclusief boek.</p> <p>Ann :</p> <p>Santé ICT : AI voor beginners</p> <p>Plaats Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent Zaal: Flamingo 📍</p> <p>Data vrijdag 17 januari 2025 van 9 tot 12 uur</p> <p>Schooljaar 2024-2025</p> <p>Prijs Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent? Gratis</p>	<p>BRUIS, een lerende gemeenschap voor zorgcoördinatoren basisonderwijs</p> <p>Data</p> <ul style="list-style-type: none"> woensdag 18 september 2024 van 8.45 tot 12 uur donderdag 7 november 2024 van 8.45 tot 12 uur dinsdag 28 januari 2025 van 8.45 tot 12 uur dinsdag 6 mei 2025 van 8.45 tot 12 uur <p>Prijs Gratis voor mensen, werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent</p> <p>Ontmoetingsdag HGW 2024</p> <p>Datum: donderdag 12 september 2024</p> <p>Tijdstip: 08:30u. - 15:30u.</p> <p>Locatie: Universiteit Antwerpen Kleine Kruwenberg 14 2000 Antwerpen</p> <p>Prijs: 75 euro</p> <p>EHBO bijscholing hulpverlener 5/11/2024 VOORMIDDAG</p> <p>Plaats: Opleidingscentrum Campus Prins Filip Campus Prins Filip Jubileumlaan 217, 9000 Gent</p> <p>Data: dinsdag 5 november 2024 van 8.30 tot 12.30 uur</p> <p>Prijs: kosteloos voor de scholen</p> <p>Vorming 'Zinvol Teken met kinderen'</p> <p>Datum: 22/11/2024</p> <p>Tijdstip: 9u30-16u30</p>
		<p>Santé ICT : Canva voor beginners</p> <p>Plaats Campus Prins Filip Jubileumlaan 217c 9000 Gent Zaal: Toekan</p> <p>Data vrijdag 31 januari 2025 van 9 tot 12 uur</p> <p>Schooljaar 2024-2025</p> <p>Prijs Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent? Gratis</p>	<p>Locatie: Gent – Clemenspoort</p> <p>Prijs: 130 euro</p> <p>De taal van moeilijk gedrag (studiedag basisonderwijs)</p> <p>Plaats De Stroom - auditorium Rooseveltlaan Franklin Rooseveltlaan 1, 9000 Gent</p> <p>Data vrijdag 10 januari 2025 van 9 tot 12 uur</p> <p>Prijs Werkzaam in het Stedelijk Onderwijs Gent: het is 50 euro voor 2 personen inclusief boek.</p>

15.ZORGBELEID

Het zorgbeleid bestaat onder andere uit onderstaande gezamenlijk opgestelde documenten. Deze documenten staan via het digitaal platform voortdurend ter beschikking van het personeel:

- Verslagen EZT en IZT
- Werking niveaugroepen
- Speelplaatswerking
- Huiswerkbegeleiding
- Stappenplan Questi
- SES-aanvraag
- Jaarplanning zorg
- Zorgtijdsband
- Boekje STUDIE
- Expertisewerking
- Info voor starters
- Draaiboek AVI

Zie ook zorgbeleidsplan:

1. Inleiding
2. Schoolpopulatie
3. Contextuele schoolgegevens
4. Structurele schoolgegevens
5. Verdeling uren SES
6. Visie omtrent zorg
7. Zorgwerking
8. Ondersteuning

16.INVENTARIS

	1 li	2 li	3 li	4li	5li	6 li
Wiskunde						
Katapult	x	x	x	x	x	x
- handleiding	x	x	x	x	x	x
- differentiatie map	x			x	x	x
- kopieerbladen	x	x	x	x	x	x
- werkboekje per lln.	x	x	x	x	x	x
- leerboek per lln.						
- set Euromunten	x	x	x			
- ind. rekendoos	x					
- ind. oplegplaat						
- cd-rom						
- software methode	x	x	x	x	x	x
Getallen						
Getalbeelden	x	x				
Vergelijkingstekens	x	x				
Splitsmolen						
Getallenas						
20-veld						

100-veld						
Getallenplaatsies tot 100						
Breukendoos			X	X		X
Klassikaal legschema						
Rekenblokken K.S.P.B						
Cassette: tafels van						
Rekendomino set 1						
Rekendomino set 3						
Tafeltraining						
MAB materieel		X	X	X	X	X
Meten						
Bordlat 1 m	X		X	X	X	X
Meetstok 1 m	X	X	X		X	X
Weekkalender	X	X			X	
Weegschaal met gewichten	X	X	X			X
Inhoudsmaten		X	XX		X	X
Klassikale klok	X	X	X	X	X	X
Ind. klokjes	X		X	X	X	
Personenweegschaal	X		X	X	X	X
Huishoudweegschaal			X	X	X	
Flessen, potjes, ...	X			X	X	
Leerling meetlat	X		X		X	X
Leerling gradenboog					X	
Leerling geodriehoek			X	X	X	X
Leerling tekendriehoek			X	X		
Meetkunde						
Vlakke figuren			X	X		X
Bordtekendriehoek				X	X	X
Bordgeodriehoek			X	X	X	X
Bordpasser				X	X	X
Bordlat 1 m	X	X	X	X	X	X
Bordgradenboog				X		
Lichamen					X	X
Probleemopl. denken						
Speelgeld euro	X	X			X	
Winkeltje						
Pionnen						X
Blokjes		X		X		
Dobbelstenen		X				X
Speelkaarten						
Logiblokken	X					
Nederlands						
Lezen						
Leessprong- Ik lees met Hup en aap	X					
- handleiding	X					
- kopieermap	X					
- individuele leesboekjes						
- individuele werkboekjes	X					
- klassikale wandplaten	X					
- klassikale woordstroken						
- letterlijn met letters	X					
- klassikale structureerstroken	X					
- leesboekjes Zwijzen						
- letterzetter/woordzetter						
Spreken						
Lezen met Hup	X					
Verrekiiker						
Kijker 1 tot 8		X	X	X	X	X
Luisteren						
Verhaaltjes						

Lezen met hup en aap	X					
cd-speler	X	X		X	X	
Taalbeschouwing						
Lezen met Hup en aap	X					
Verrekiiker		X	X	X	X	X
-Kijker 1 tot 8		X	X	X	X	X
-software methode		X	X	X	X	X
Spelling						
Spellingwerkschr		X	X	X	X	X
-software methode		X	X	X	X	X
Karakter (schrijven)		X	X			
Frans						
Eventail : Bien Sur 5 en 6						
- handleiding					X	X
- werkboek					X	X
- kopieerbladen					X	X
- handboek					X	X
- cd					X	X
-software methode						
Muzische Vorming						
Beeld						
Ideeën uit knutselboeken, tijdschriften	X	X	X	X	X	X
Knutselmateriaal	X	X	X	X	X	X
Muze Mundo						
Muziek						
- cd						
Kapitein Winokio	X	X				
Danskant						
Pluk een lied		X				
Eigenwijs		X				
Cursus uit opleiding muzische		X				X
Liedjes uit verschillende bronnen	X	X				X
Blokfluit						X
Gitaar						
Orff-instrumenten			X	X		X
Muze Mundo						
Cd's	X		X		X	X
Drama						
Toneelvoorstellingen bekijken		X				
Naspelen van situatie	X	X			X	
Eigen ideeën	X	X			X	
Film bekijken	X	X			X	X
Gedichtenbundels		X				
						X
Frans (dialogies)					X	X
Muze Mundo						
Beweging						
Leerboeken : naam?						X

Eigen ideeën					X	
Rugoefeningen kinderrugschool						
Muze Mundo						
Media						
Leerplan	X	X	X	X	X	X
Radio, cd-speler, dvd	X	X	X	X	X	
Computer	X	X	X	X	X	X
Fototoestel					X	
Beamer					X	X
Digitaalschoolbord	X	X	X	X	X	X
Muze Mundo						
TV						
Internet	X	X	X	X	X	X
iPad	X	X	X	X	X	X
Wereldoriëntatie -Mundo						
Mundo						
-Handleiding	X	X	X	X	X	X
-Leerboek						
-Werkkaterns	X	X	X	X	X	X
-software methode	X	X	X	X	X	X
Natuur						
Onderzoeksmateriaal		X			X	X
Eigen werkbladen					X	
Prenten verschillende onderwerpen				X	X	X
Kompas						
Thermometer	X	X				X
Schooltelevisie - beeldbank	X	X		X	X	X
Informatieve boeken		X		X	X	X
cd-roms						
-CD						
Mens						
Dagkalender	X				X	X
Weekkalender					X	X
Maandkalender		X	X		X	X
jaarkalender		X			X	
Veriaardagskalender	X	X	X		X	
Posters verschillende onderwerpen	X	X			X	X
Maatschappij						
kranten					X	X
Artikels (knuffellie, knuffel, klap, kits)						
Beeldbank - schooltelevisie				X	X	X
Tiid						
Dagkalender	X				X	
Weekkalender	X				X	X
Maandkalender		X			X	X
Seizoenkalender	X	X				
Scheurkalender						
Klok	X	X		X	X	
Individuele klokjes	X	X		X		
Tiidsband (levenslijn)					X	
Schoolagenda	X	X		X	X	
Tiidsband						
Ruimte						
Maquette van de klas	X					
Maquette van de school						
Kompas						
Posters met verkeerssituaties	X					X
Prenten verkeersborden	X	X				X
Verkeer						
- veilig op weg						
-zebrapad						
-Via Mundo	X	X	X	X	X	X
Wandkaarten				X	X	X
-België				X	X	X

-Europa				X	X	X
-De wereld				X	X	X
Schoolatlas					X	X
Wereldbol						
Technologie						
Constructiemateriaal: allerlei blokken					X	X
Cd-rom's					X	
Computer					X	X
Lego: technics						X
Knex						
Internet	X	X	X	X	X	X
Proeven van techniek						X
Duplo en klxxx	X					
Lichamelijke opvoeding						
Leerplan	X	X	X	X	X	X
Tijdschrift BVLO	X	X	X	X	X	X
Sport Bloso						
Atletiek BBLO						
Turnen: monografie voor LO						
Bewegingsopvoeding	X	X	X	X	X	X

Laatste update: 8 juni 2022

17. Centrale examenschool

Zie brochure “Centrale examenschool”. Deze brochure staat ook op de webpagina van de school.

18. Samenwerking met de kleuterschool Ter Leie en De Bollekens

Kleuterschool Ter Leie en kleuterschool De Bollekens zijn autonome kleuterscholen. De directeur is mevrouw Sofie Versweyvel. Ter Leie is gelegen aan de Gordunakaai 58 te 9000 Gent (09/323.55.20 of terleie@onderwijs.gent.be). De Bollekens is gelegen aan de Jubileumlaan 215d te 9000 Gent (09/323.52.80 of debollekens@onderwijs.gent.be).

Voor de inschrijvingen vormt beide kleuterscholen een schoolentiteit met de Bollekensschool. Dit betekent dat de ouders zich niet opnieuw moeten aanmelden via het digitaal platform van het LOP. De inschrijving in de kleuterschool loopt immers door voor de lagere school.

Deze regel staat tevens opgenomen in het intern schoolreglement van de beide scholen.

Daarom wordt ingezet op een uitgebreide samenwerking met de autonome kleuterscholen. Om een kwaliteitsvolle samenwerking uit te bouwen en te borgen, werden overlegorganen opgericht: Campus ZORG en BOLBAS (campusoverleg).

Het campusoverleg gebeurt tussen de zorgcoördinatoren, de beleidsondersteuners en directies. Tijdens dit overleg wordt aandacht gegeven aan onder andere de volgende issues: afstemmen van zorgcontinuüm, HGW, professionalisering, integratie, gezamenlijke activiteiten (pedagogische studiedag, festiviteiten,...),...

Het integratie-overleg wordt aangevuld met de kleuterleiders van de ‘bovenbouw’ en de leerkrachten van het eerste leerjaar. Tijdens dit overleg worden beslissingen genomen omtrent de gezamenlijke activiteiten, gezamenlijke lessen, sportactiviteiten,...(e.g. integratie sportlessen, integratieles in de klas van de eerste leerjaren,...).

Het overleg festiviteiten legt de focus op de organisatie van het jaarlijks schoolfeest en eventueel activiteiten die worden georganiseerd in functie van teambuilding. Het overleg wordt gevoerd tussen een delegatie van het personeel van de kleuterschool en een delegatie van het personeel van de lagere school.

19.Onderwijs Loopbaan Begeleiding (OLB)

De Bollekensschool streeft er naar om voor alle leerlingen de sterktes en minder sterke punten in kaart te brengen. (cfr. leerlingendossiers in Questi) Dit gebeurt niet enkel voor zorgkinderen, maar voor elke leerling van de school. De schoolloopbaan wordt samen met de leerling in kaart gebracht. Dit gebeurt bij het verlaten van de school op het einde van het zesde leerjaar. (cfr. BaSo-fiche) Door deze oefening trachten we samen met de leerling, het kind een beter beeld te verschaffen omtrent zijn of haar sterke en minder sterke punten. De BaSo-fiche wordt dan, samen met het getuigschrift overhandigd aan de leerling.

Uiteraard blijft elke klastitularis jaarlijks ook sociogrammen invullen. Ook wordt er naast een oudertevredenheidsmeting een leerlingtevredenheidsmeting georganiseerd.

Kinderen bouwen also een goede zelfkennis op en leren zichzelf accepteren zoals ze zijn. De talenten van elk kind worden immers op duidelijke wijze in kaart gebracht. Deze werkwijze vergroot tevens de samenwerking tussen het kind en de leerkrachten.

Eventuele problemen krijgen de kans om tijdig te worden gesignaleerd of ontdekt. De BaSo-fiche dient ook als extra ondersteuning voor het bepalen van de studierichting. Leerlingen worden immers aangezet om tot een actieve en bewuste zelfsturing van het keuzeproses te komen. Het zet hen ook aan tot het nemen van persoonlijke verantwoordelijkheid voor hun keuzes.

20.iPad op school

Sinds het schooljaar 2012/2013 koos de school er voor om nog meer in te zetten op innovatie en gelijke kansen. De school heeft in samenwerking met het toenmalig beschermcomité en een aantal sponsors 26 iPads met toebehoren aangeschaft.

De iPads worden geïntegreerd in het lesgebeuren van de leerkrachten. De verschillende klastitularissen begeleiden immers eenmaal per week hun klas bij de ICT-coördinator (Hendrik De Mets).

Hendrik krijgt het onderwerp aangereikt door de klastitularis/leerlingen. Hij gaat vervolgens op zoek naar de meest geschikte apps. Op deze wijze kan hij perfect inspelen op het lesgebeuren van de klas.

Tijdens het schooljaar 2016/2017 werd het volledige 'iPadpark' vernieuwd. (26 iPad Air 2). De 'oude' iPads (iPad 2) functioneren nog steeds en worden nog zoveel als mogelijk in de klassen structureel gebruikt. De nieuw aangekochte iPads werden gebruikt tijdens de lessen die onder leiding staan van de ICT-coördinator.

In 2021 werden 26 nieuwe iPads (8) aangekocht. Die worden dagelijks gebruikt tijdens de iPad-lessen in de iPad-klas. De oudere iPads (iPad Air 2) verhuizen naar de klassen. De iPads 2 worden momenteel onderworpen aan een onderhoud. Deze zullen tijdelijk in de iPad-klas verblijven en worden getest in hoever zij al dan niet nog kunnen ingezet worden in de klassen. Surfen gaat bij deze modellen echter storend traag. De oudere apps die zijn geïnstalleerd, worden doorgelicht. Later worden die iPads terug ingezet hetzij in de iPad-klas, hetzij als aanvulling in de klassen waarbij de focus zal liggen op geïnstalleerde apps die nog werkend/relevant zijn.

21.Gezondheidsbeleid

De school wenst op een effectieve en efficiënte wijze in te zetten op het aspect gezondheid. Het gezondheidsbeleid omhelst enorm veel zaken, dit kan gaan omtrent het tijdig aanwezig zijn op school, zware boekentassen, gezonde voeding, sociale en emotionele gezondheid van de kinderen, omgaan met verlies en verdriet,...

Omtrent het laattijdig aanwezig zijn op school werd er reeds een plan uitgewerkt en sedert het schooljaar 2014/2015 buigt het team zich over de problematiek van de zware boekentassen.

Tijdens de speeltijd van 10u mag er enkel fruit worden gegeten. Een koekje mag in de namiddag. Enkel water wordt toegestaan.

21.1 Zwemmen op school

De school heeft nagedacht over het zwemonderricht in het curriculum van de leerling. De school wenst hieromtrent ook in de toekomst verder gericht keuzes te maken in het algemeen belang van elk kind.

De huidige overwegingen komen er na beraad tussen de leerkrachten lichamelijke opvoeding, de directeur, de beleidsondersteuner en op basis van de visietekst die werd ontwikkeld door een adviesgroep, bestaande uit: Nic Coryn, Phillipe Van Wassenhove, Benoit Claeys, Cathy Vynckier en Filip Roelandt.

Tijdens de lessen zwemmen wordt gewerkt aan leerplandoelen die algemeen ressorteren onder “fitheid en gezondheid”, “zelfconcept en sociaal functioneren” en onder de leergebiedoverschrijdende eindtermen “sociale vaardigheden”.

Zwemmen is een enorm belangrijke levensreddende vaardigheid. De school wenst haar maatschappelijke functie hieromtrent ten volle op te nemen en er bijgevolg voor te zorgen dat elk kind de kans krijgt om voldoende zelfredzaamheid te ontwikkelen in het water. Daarnaast vinden ouders en leerkrachten het heel belangrijk dat de kinderen kunnen zwemmen.

Heden zijn steeds meer ouders verplicht om hun kinderen te leren zwemmen via het privé aanbod. Dergelijk zwemonderricht gaat dikwijls gepaard met extra kosten, kosten waaraan de groep van kansarme ouders moeilijk of niet kan aan tegemoet komen.

Zwemmen vormt ook een belangrijk onderdeel om de kinesthetische intelligentie (= lichamelijke motorische intelligentie) te bevorderen. De kinesthetische intelligentie is het vermogen om (delen van) het lichaam te gebruiken om een probleem op te lossen, iets uit te drukken of iets te maken. Mensen die dit gebied goed hebben ontwikkeld, begrijpen iets door het te doen. Sommigen gebruiken daarbij het liefst hun volledige lichaam, anderen voornamelijk hun handen. Deze mensen hebben vaak beweging nodig om zich goed te kunnen concentreren (Gardner). Binnen lichamelijke opvoeding vormt het zwemmen voor kinderen die op het vlak van lichamelijk-kinesthetische intelligentie minder sterk zijn een gemakkelijke en plezierige opstap om ook deze intelligentie bij zichzelf te ontdekken en verder te ontwikkelen. Op het einde van schooljaar 2023/2024 kan het hieronder vermelde percentage van de kinderen per leerjaar nog niet zwemmen:

- 1e leerjaar: 97%
- 2e leerjaar: 99%
- 3e leerjaar: 50%
- 4e leerjaar: 15%
- 5e leerjaar: 7%
- 6e leerjaar: alle leerlingen kunnen zwemmen, toch zijn de zwemvaardigheden van ongeveer 10% van de leerlingen in het zesde leerjaar nog steeds vrij beperkt.

Bij de leerlingen die nog niet kunnen zwemmen vallen er twee tendensen op, enerzijds betreffen het heel wat zij-instromers (i.e. leerlingen afkomstig van een andere school), anderzijds betreffen het in het merendeel van de gevallen kinderen van vreemde origine.

Er wordt om de twee weken gezwommen, in het eerste leerjaar zelfs elke week. Naast het gegeven dat heel wat leerlingen nog niet kunnen zwemmen in het derde, vierde en vijfde leerjaar, schenkt de school in haar bewegingsonderricht ook aandacht aan het vervolmaken van de zwemvaardigheden. Zo doen kinderen die de minimumdoelstellingen hebben bereikt, ervaring op met reddingszwemmen, onder water zwemmen, overlevingszwemmen, watertrappelen, tweede zwemstijl,...

Tijdens de verplaatsingen dient de lestijd nuttig te worden ingevuld. Er kan aandacht besteed worden aan verkeersopvoeding, wiskunde (afstanden of snelheden berekenen), cultuur,... Er kan ook worden ingezet op zelfredzaamheid en hygiëne bij het aan- en uitkleden.

De school zal vanaf het schooljaar 2014/2015 in kaart brengen hoeveel leerlingen er nog niet kunnen zwemmen in het vierde, vijfde en zesde leerjaar. Indien er wordt vastgesteld dat meer dan zeventig procent van de kinderen reeds vroeger kan zwemmen (e.g. einde vierde leerjaar), dan zal de school haar keuze omtrent het zwemmen heroverwegen.

21.2 Actieplan zware boekentassen

21.2.1 Visie

In de visie geeft de school het doel weer of met andere woorden wat zij wenst te bereiken met haar verschillende acties.

De school zet doorheen haar pedagogisch handelen voortdurend in op een kwalitatief gezondheidsbeleid. Binnen het kader: een gezonde rug en statiek tracht de school kinderen, ouders en leerkrachten bewuster te laten omgaan met het eigen lichaam. Als school willen we zo vroeg mogelijk de problemen tegengaan die heel wat mensen heden ervaren met hun rug. Verantwoord leren omgaan met de limieten van het eigen lichaam speelt hier een primordiale rol. Daarom heeft de school een plan uitgewerkt dat ervoor zorgt dat de kinderen hun boekentas niet te zwaar is.

We beogen een maximale betrokkenheid en zullen daarom ook inzetten op de medewerking van het schoolcomité.

Het schoolteam werkte een matrix uit, waarin heel wat mogelijke acties staan geformuleerd. Deze matrix wordt als basis gebruikt om een aantal acties te capteren en om vervolgens aan de hand **hiervan** een actieplan op te stellen.

21.2.2 Actieplan

School- en ouderniveau

- In de week van de zware boekentassen wordt een brief meegegeven aan de ouders. In de brief wordt er op de volgende punten gewezen:
  - Geen te grote boekentassen aanschaffen. Een boekentas waarin een ringmap kan is voldoende;
  - Liever geen trolley aanschaffen;
  - Het gewicht van de boekentas mag maximum 10% bedragen van het lichaamsgewicht van het kind.

Klasniveau

- Bij het invullen van de agenda wordt door elke klastitularis duidelijk vermeld welke boeken er mee moeten in de boekentas (e.g. werkboek, werkschrift,...);
- Boeken die de kinderen slechts eenmaal per week nodig hebben worden klassikaal opgehaald. Deze boeken blijven in de klas!

Lessen lichamelijke opvoeding

- Er wordt extra aandacht besteed aan de lessen “heffen en dragen.”

Brugfiguur en ouders

- Per schooljaar wordt er door de brugfiguur een sensibiliserende actie opgesteld voor de ouders.

Zware boekentassen	Leerlingniveau	Klasniveau	Schoolniveau	Ouderniveau
<p>Educatieve maatregelen</p>	<p>Bij de meetles “wegen 1kg”, leerlingen leren hun eigen boekentas wegen</p> <p>Eigen boekentas wegen (10% van eigen lichaamsgewicht)</p> <p>Les hefbomen, techniek</p> <p>Leren wegen</p> <p>Sport-rug</p>	<p>Ckeeklist overlopen</p> <p>Rugschooloefeningen, extra aandacht in de les L.O.</p> <p>Rugsqchooloefeningen in de les L.O.</p> <p>Boekentassen wegen</p>	<p>Oplijsting maken</p> <p>Begin schooljaar: de juiste maat voor een boekentas (zie dreamland online)</p> <p>Enquête afnemen</p>	<p>Ouders sensibiliseren (a.d.h.v. brief)</p> <p>Aankoop nieuwe boekentas: aangepast formaat</p> <p>Brief meegeven aan de ouders: wat zit er in een boekentas?</p>
<p>Structurele maatregelen</p>	<p>Weegoefeningen</p> <p>Regelmatig een boekentas leegmaken en met de leerlingen controleren en selecteren “wat zit er teveel in mijn boekentas?”</p> <p>Boekentassen ledigen: twee groepen maken, wat is van thuis, wat is er van de school, wat zit er teveel in?</p> <p>Maandelijks nakijken</p>	<p>Weegoefeningen</p> <p>Regelmatig een boekentas leegmaken en met de leerlingen controleren en selecteren “wat zit er te veel in mijn boekentas?”</p> <p>Maandelijks nakijken</p> <p>Dagmap ≠ mappen</p> <p>Boekentassen maken met IIn</p>	<p>Weegsessies: 3x per jaar week van de boekentassen</p> <p>Eventueel het schoolcomité inschakelen</p> <p>1x aankondigen</p> <p>2x onaangekondigd</p> <p>3x per jaar controleren (1x aangekondigd en 2x onaangekondigd)</p> <p>Brief meegeven aan de ouders</p>	<p>Ouders maken samen met hun kind de boekentas klaar</p> <p>Samen met het kind regelmatig controleren</p> <p>Keuze boekentas</p>

	Ganse jaar door agenda...			
Afspraken	<p>thema : wat zit in je boekentas?</p> <p>Klasse "klik en print": met pictogrammen een boekentasje bekleven</p> <p>Oplijsten wat er in mag van de juf en van de ouders</p> <p>Boeken en schriften die niet vaak worden gebruikt bij de leerkracht</p>	???	<p>Leerkrachten sensibiliseren "wat gaat mee in de boekentas?</p> <p>Turnzakken laten hangen tot aan de vakantie?</p> <p>Huiswerkmappen vereenvoudigen (max. 5 werkplaatjes)</p> <p>Leesboeken in het eerste leerjaar gaan steeds mee in de boekentas</p> <p>Leerkrachten zeggen wat ze moeten meenemen</p>	<p>Brievenmappen tijdig leegmaken, laat de onnodige papieren thuis</p> <p>Brievenmap tijdig leegmaken</p> <p>Ouders controleren de boekentassen</p> <p>Brief met tips meegeven, boekentas max. 10% van het eigen lichaamsgewicht</p> <p>Infomomenten, oudercafé: thema</p> <p>Einde schooljaar</p>

VOETNOTEN

¹Horn-effect: is het verschijnsel waarbij het oordeel van de waarnemer over een persoon negatief wordt beïnvloed door de aanwezigheid van een (voor de waarnemer) ongunstig aspect bij deze persoon (e.g. “hij scoort niet goed voor meetkunde, dus zijn getallenleer zal ook wel niet goed zijn”).

²Halo-effect: is het verschijnsel waarbij de aanwezigheid van een bepaalde kwaliteit, bij de waarnemer de suggestie geeft dat andere kwaliteiten ook aanwezig zijn (e.g. “hij is goed in wiskunde, dus zijn fysica zal ook wel goed zijn”).

REFERENTIES

- Anderson, L. (1991). *Increasing teacher effectiveness*. Paris: UNESCO, International Institute for Educational Planning.
- Belfi, B., De Fraine, B., & Van Damme, J. (2010). *De klas: homogene of heterogene samenstelling?* Leidschendam: acco.
- De Wit, K., Van Petegem, P., & De Maeyer, S. (2000). Gelijke kansen in het Vlaamse onderwijs. *Het beleid in zake kansengelijkheid*.
- Dew, T. L., & Huebner, E. S. (1994). Adolescents' perceived quality of life: An exploratory investigation. *Journal of School Psychology*.
- Furrer, C., & Skinner, C. (2003). Sense of relatedness as a factor in children's academic engagement and performance. *Journal of Educational Psychology*.
- Nicaise, I. (1997). Kansarmoede in de basisschool. Een literatuuroverzicht van oorzaken en remedies. In Kluwer (Ed.).
- Peetsma, T., Van der Veen, I., Koopman, P., & Van Schooten, E. (2006). Claas composition influences on pupils' cognitive development. *School effectiveness and School Improvement*.
- Van Damme, J., Opdenakker, M.-C., Van Landeghem, G., De Fraine, B., Pustjens, H., & Van de gaer, E. (2006). *Educational effectiveness: An introduction to international and Flemish research on schools, teachers and classes*. Leuven: Acco.
- Van der Hoeven-Van Doornum, A. A., Voeten, M. J. M., & Jungbluth, P. (1989). The effect of aspiration levels set by teachers for their pupils on learning achievement. *School effectiveness and School Improvement*.
- Van der Silk, F. W. P., Driessen, G. W. J. M., & De Bot, K. L. J. (2006). Ethnic and socio-economic class composition and language proficiency: a longitudinal multilevel examination in Dutch elementary schools. *European Sociological review*.
- Van Houtte, M. (2005). School type and academic culture: Quantitative evidence for the differentiation-polarisation theory. *Journal of Curriculum Studies*.
- Verhaeghe, J.-P. (2009). *Verschillen tussen kansarm en kansrijk: zwart op wit?* Paper presented at the Leerlingen en scholen volgen: je kan eruit leren!